

ALIANÇA NACIONAL DE CATALUNYA

Conferència de Joan Comorera, Mèxic 3 d'agost del 1941. Catalunya, Any II N° 24.

COMPANYES, COMPANYS, AMICS:

El company Comorera va començar el seu parlament saludant els companys presents i els catalans d'altres partits i organitzacions, i a la vella colònia, que han volgut palesar d'aquesta manera, la seva comprensió i adhesió a la política d'Unió Nacional que nosaltres propugnem per considerar-la la única possible, la única justa, en l'actual situació internacional i nacional.

Se'ns acusa sovint amb qualificatius gruixuts, per la nostra manera característica de fer front a les situacions -- que es succeeixen, com si fossim inconseqüents, versàtils, maniobrers, en l'acceptació pejorativa del mot.

En els darrers anys, tant plens d'esdeveniments i de possibilitats, el nostre partit, els partits de la I.C., han defensat objectius diversos amb tàctiques diferents. Per -- que? El món en que vivim no és estàtic, és dinàmic, no és immutable, sinó que està en moviment constant. La societat en la qual vivim i lluitem i la qual volem transformar pujant graons sempre ascendents, no obeeix a lleis fixes, divines, metafísiques, sinó a lleis canviabls, humanes, materials. Les lleis directrius de la Societat en cada període són sempre el resultat de les seves forces interiors, -- contradictòries, oposades, interferint-se unes a altres, -- condicionant-se unes a altres. Nosaltres que tenim una fi-ta final i vers la qual marxem sense desfalliments ni claudicacions, sabem que cada etapa amb un objectiu i una línia justa, amb un programa i una tàctica extrems de les seves característiques fonamentals. Som dialèctics. I és -- l'anàlisi dialèctic de cada etapa el que ens proveeix del programa i de la tàctica adients a la mateixa. O es voldria que mentre la societat va endavant i crea vida nova, que -- mentre s'accentuen les contradiccions, els embats de les -- forces oposades, que mentre uns factors condicionants passen a ésser condicionats i canvia a fons la correlació de forces, nosaltres ens immobilitzessim amb un programa i -- una tàctica dogmàtica, fosilitzats damunt les nostres capelles? No serà pas així, car no és pas per casualitat ni caprici que nosaltres som la força dirigent de la classe obrera, l'avantguarda de la classe obrera, a la qual escau

històricament dirigir la humanitat sencera.

En els darrers anys hem tingut objectius i línies diferents Foren o no encertats, justos? Val la pena analitzar breument els casos que precediren a la situació actual.

VEIEM LA REVOLUCIÓ D'OCTUBRE

Per les innocentades, infantilisme, immoralitats i greus mancaments a la clara voluntat popular, de la coalició dirigent en el primer bienni republicà, la República va caure a finals del 1933 en mans dels seus enemics: els estraperlistes de Lerroux, els filofeixistes de Gil Robles. Ens podem plantejar en aquell moment el restabliment de la República mitjançant l'exercici d'una democràcia inexistent o la conquesta del poder polític per la classe obrera, quan Mussolini iniciava la seva expansió imperial africana, -- quan Hitler s'havia consolidat interiorment i es preparava obertament per a les primeres realitzacions internacionals quan entràvem de ple en un període d'expansió continental del nazifeixisme? No. Calia en aquell moment remoure a fons la classe obrera, la pagesia, les masses populars dels pobles hispànics per tal d'alliberar la República, -- per tal de foragitar lentament del poder republicà els seus mortals enemics. I en aquell moment el Partit maldà per l'organització d'un front únic obrer de lluita permanent i nacional, i pregué part en les Aliances Obreres de caràcter més restringit per tal de transformar-les en veritables organitzacions de front únic obrer. Va ésser la consigna justa, car en període revolucionari de la classe obrera, aliada amb la pagesia, la que combat i la que ha de portar la direcció de la lluita. La revolució d'Octubre del 1934 tingué tres centres essencials: Astúries, Madrid i Catalunya. Unicament a Astúries es combaté a fons llargament contra l'enemic, s'assoliren grans victòries, en el país on les aliances obrera i pageses varen tenir una realització més plena. A Madrid el Front Únic fou molt deficient, pels afanys monopolistes de determinats dirigents del Partit Socialista Obrer Espanyol. A Catalunya hi hagué una esquifida Aliança Obrera, car les maniobres contrarrevolucionàries trotsquistes determinaren l'expulsió de determinats partits obrers, l'allunyament de la CNT i dels Rabassaires, -- que la direcció de les forces més importants en aquella hora, les de la Generalitat, caiguessin en mans del traïdor Dencàs. I a Madrid i a Catalunya, malgrat l'enorme entusiasme revolucionari del poble, la revolució durà poques hores, fou vençuda sense pena ni glòria. S'escau ara preguntar: Si arreu de la península s'hagués lluitat sota la

bandera de les Aliances Obreres i Pageses, la revolució --
hauria estat vençuda? Evidentment, no!

VEIEM EL PERIODE DE REPRESSIÓ

Vençuda la revolució d'octubre, els estraperlistes de Lerroux i els filofeixistes de Gil Robles, inicien una forta, bestial repressió. La derrota i la repressió i l'expandiment del nazifeixisme a Europa, crearen una nova situació. Els millors combatents de la classe obrera, de la pagesia, de la petita burgesia progressiva, dels intel·lectuals, es taven a l'exili o a les presons. Calia en aquella hora mobilitzar a fons les masses populars, les mares, les germanes, les filles, les nòvies dels empresonats, dels exiliats dels martiritzats, forjar un moviment nacional de tal volum i empena que la reacció triomfant i fatxendosa, es veís obligada a decretar una amnistia general o a convocar eleccions generals. L'objectiu aleshores era el mateix -- d'octubre: restablir la legalitat republicana. Però la línia, la tàctica no podia ésser la mateixa d'octubre. I el Partit llançà la consigna de convertir el Front Únic, l'Aliança Obrera i Pagesa en motors propulsors del Front Popular, a la vegada que en tot el món s'aixecava la mateixa senyera per a combatre el nazifeixisme. I amb les banderes desplegades del Front Popular els pobles hispànics reconquerien la República en la jornada inoblidable del 18 de Febrer del 1935. Sense el Front Popular, és clar avui per tothom que els famosos "estos son mis poderes" de Gil Robles haurien caigut feixugament damunt les espatlles de -- tots els pobles hispànics.

VEIEM LA REPÚBLICA DEL 16 DE FEBRER

La victòria esclatant dels pobles hispànics, el recobrament de la República, varen crear una nova situació. L'objectiu clar en aquells moments no podia ésser altre que aquest: - consolidar la República mitjançant la satisfacció de les mínimes aspiracions populars, la liquidació de les forces feudals, la destrucció de l'aparell estatal heretat de la monarquia, conservat per la coalició governant del primer-biení, empitjorat pels filofeixistes del biení negre. Consolidar la República democràtica burgesa de dens contingut social i agrari, preparar les condicions per a les lluites no vers una regressió, sinó en ascensió constant a règims més justos, millors, envers el socialisme. I la línia tàctica no podia ésser altra que la d'enfortir el Front Popular, que la de realitzar immediatament, sense vacil·lacions ni retocs, el programa del Front Popular. Aquesta fou la -

consigna del Partit. I no és clar avui per tothom que si - l'infantilisme revolucionari de Largo Caballero i els excessos reformistes de Prieto, els quals trencaren la unitat del Partit Socialista Obrer Espanyol i de la UGT; que si - el conservadorisme malestruc i l'aristocraticisme d'Azaña - amatent a les reaccions de les duqueses i menyspreador de les relacions populars no haguessin afeblit, desmoralitzat el Front Popular: els conspiradors militars els hauríem liquidat a temps, que els plans de Berlin en pla haurien restat, que la sublevació del 18 de juliol no hauria estat possible, que la República s'hauria estabilitzat definitivament i que avui no seríem on som.

VEIEM LA GUERRA NACIONAL REVOLUCIONÀRIA

El 18 de juliol del 1936 els Generals traïdors a la seva pàtria, a sou del nazifeixisme, es varen sublevar. El 19 de juliol varen ésser aixafats a Catalunya. El 20 de juliol a Madrid. Dies després, al Nord i a València. Les zones fonamentals de la República varen caure en mans del Govern republicà. L'aixecament unànim revolucionari del poble, el garantitzava contra qualsevol reacció sorpresiva de l'enemic anorreat. El problema a resoldre era senzill: completar la victòria del poble, de la República, mitjançant l'acció immediata, coordinada, reconquerir la República, altra volta posada en perill. Havia arribat l'hora de la revolució proletària, de la conquesta del poder polític per la classe obrera, de la Dictadura del proletariat? Els trotsquistes, agents del nazifeixisme, varen afirmar que sí i llançaren les consignes contrarevolucionàries: Exèrcit Obrer i Camperol, Govern Obrer i Camperol, Revolució Social, Dictadura del Proletariat, Primer la Revolució i Després la Guerra, etc. Malauradament la posició contrarevolucionària dels trotsquistes fou recolzada per la FAI, i pels nuclis importantíssims que responien a les orientacions de Largo Caballero i dels seus tèrbols consellers - els Araquistain, els Baraibar, per tots els que havien de trobar-se junt a Casado i companyia, dos anys i mig més tard. El Partit es va oposar tot seguit amb la màxima energia a aquestes consignes contrarevolucionàries. Per nosaltres va ésser clar que a Espanya no havia començat un "pronunciamiento" més, una guerra civil segle XIX, que a Espanya havia començat la guerra del nazifeixisme contra Europa, contra el món. Per nosaltres va ésser clar que la reacció mundial dirigida pels futurs muniquesos Chamberlain-Daladier, no recolzaria la causa de la República espanyola: al contrari, que faria el joc al nazifeixisme, cercaria la derrota del poble espanyol, considerada necessària per la formació del bloc antisoviètic. Per nosaltres va ésser

clar que a la intervenció directa de Hitler i Mussolini -- i a la "no intervenció" sinistre de Chamberlain i Daladier-- haviem d'oposar una política d'unitat, de Front Popular reforçat, d'ordre revolucionari, de disciplina, de mobilització de totes les reserves del país d'industries de guerra-- poderoses, de renunciament momentani a programes i aspiracions de partits i organitzacions, d'unitat obrera política-sindical, d'aliança de la classe obrera amb la pagesia, de realitzacions econòmiques que corresponguessin a la situació creada per la guerra, de respecte recíproc als interessos, ideològics i creences dels components del Front Popular, dels combatents de la República, una política que tingués com a preocupació cabdal aquesta: Guanyar la guerra. Vàrem demanar governs que governessin, dissolució dels Comitès i dels Subcomitès, de les Patrulles de Control i dels Comitès d'Obrers i Soldats. Varem demanar les Milícies de la Generalitat i no el Comitè de Milícies Antifeixistes, que les armes fossin al front i no a la rera guarda, que la indústria de guerra estés en mans del Govern de la República i no dels Comitès Sindicals, que es respectessin els interessos de la petita burgesia i els de la mitjana burgesia lleials a la República, que es posés fi als assaigs policasoltes, a col·lectivititzacions imposades per la violència a la pagesia, que es satisfessin les reivindicacions de la classe obrera i de la pagesia en quan servissin per enfortir la seva aliança i, consegüentment, la seva funció de motor dinàmic en el Front Popular. Varem demanar que les Milícies fossin transformades en Exèrcit Regular Popular, que desapareguessin de les banderes les insígnies de partits i organitzacions i del front les colles i les clodes-- en un Exèrcit amb disciplina militar, una política de responsabilitat, de depuració sistemàtica de quadres, de reserves abundants, de fortificacions, d'unificació efectiva: un veritable Exèrcit Únic amb comandament únic. Varem demanar disciplina en la rera guarda, un ordre revolucionari, antifeixista, que exterminés sense pietat els trotsquistes, agents del nazifeixisme, els derrotistes i claudicadors, els traidors de tota mena, qualsevol manifestació de cinquena columna. Varem proclamar, enfront dels que conscient o inconscientment feien el joc al nazifeixisme, jugant al separatisme, que CATALUNYA NO PODIA ÉSSER LLIURE SI A ESPANYA VENCÉS EL FEIXISME; QUE ESPANYA NO PODIA VENCER EL FEIXISME SENSE L'AJUT DE CATALUNYA; que la unitat fraternal, sense reserves, de tots els pobles hispànics era condició-- essencial de la victòria, que la coordinació dels governs de la República, de Catalunya i Euzkadi era factor fonamental de la victòria. Varem dir que només amb la realització

ple^{na} aquest programa donarien als poble democràtics que es taven al costat de la nostra República la força suficient. - per a vencer a cada país els Chamberlain Daladier, per imposar un viratge a fons en la política internacional, per a garantir per tant, amb la victòria, la independència, la sobirania, la integritat de l'Estat espanyol. Vàrem afirmar una i mil vegades responent als qui ens titllaven de conservadors, de contrarevolucionaris, que no hi havia, que no hi podia haver més que una línia revolucionària: Guanyar la guerra. I no és avui clar per tothom, que nosaltres teníem raó, que la línia revolucionària era guanyar la guerra, que la guerra l'hauríem guanyada si el nostre objectiu, la nostra tàctica haguessin estat realitzades cent per cent, no a mitges i amb retard com succeí? No és avui clar per tothom que no seríem on som, que el nazifeixisme hauria rebut el primer cop mortal en les terres hispàniques i que la situació internacional seria una altra del que és ara?

VEIEM LA LLUITA INTERNACIONAL CONTRA EL NAZIFEIXISME.

La nostra guerra nacional revolucionària ens va ésser imposada a l'hora forta de l'expansionisme continental i extracontinental del nazifeixisme. Mussolini havia acabat la conquesta d'Etiòpia. Hitler havia esquinçat amb les mans brutes de sang el tractat de Versalles, realitzant els seus primers fets de força. Berlin-Roma-Tòquio, s'uniren, formant l'eix antikomintern, anticomunista, careta agradable als futurs muniquesos, que amagava el veritable proposit de l'Eix: La conquesta, la nazificació del món. La nostra guerra era doncs, a Europa, la primera gran batalla mundial contra el nazifeixisme. El nostre objectiu, la nostra línia, eren per tant, nacionals i internacionals. En el camp internacional l'eina de lluita, de victòria danunt el nazifeixisme era també Front Popular dinamitzat per la unitat d'acció de la classe obrera. Per l'aliança de la classe obrera amb la pagesia en el Front Popular, unitat i aliança que haurien vençut als muniquesos abans de Munic, que haurien creat les condicions necessàries a la realització de la política de pau de la Unió Soviètica, de la política popular antinazista proposada per la Internacional Comunista. En aquelles hores tràgiques l'objectiu, la línia nacional i internacional formaven un tot, car la seva realització a Espanya esperona va la seva realització en el món sencer, i la seva realització internacional ens assegurava a nosaltres la victòria danunt els lacais de Hitler i Mussolini: els Franco i els Serrano Suñer. I no és clar avui per tothom, que si la política d'unitat proposada mantés vegades per la I.C. - unitat d'acció de les Internacionals Comunista i Socialista Obrera, ingrés dels sindicats soviètics a la FSI, potents Fronts Populars arreu; que si la política de pau de la Unió Sovièti-

ca - reforçament veritable de la Societat de Nacions, desarmament, la seguretat col·lectiva, la pau indivisible, sancions econòmiques i militars efectives a les potències agressores, compliment dels pactes amb Txecoslovàquia, i en fracassar un a un aquests principis i propòsits, l'aliança militar defensiva amb Polònia, Anglaterra, França, amb tots els pobles resolts a esborrar del món el nazifeixisme s'hagués portat a la pràctica, no hagués estat sabotejada; la situació internacional no seria la que és avui; el nazifeixisme ja estaria enterrat, com ho serà ara amb un cost, però, immens de sang, de llàgrimes, de misèria, de fam, de dolor?

VEIEM LA SEGONA GUERRA INTERIMPERIALISTA

La sort momentània de la causa antinazista, de la nostra -- causa, va ser jutjada a Munic. Aquesta sagrada causa va ésser guillotïnada a Munic, on no varen invitar la Unió Soviètica, malgrat ésser aliada de França, malgrat les seves propostes concretes a Anglaterra. No varen invitar-la, perquè, precisament, a Munic la Unió Soviètica havia d'ésser posada damunt la taula d'operacions i trossejada a gust i plaer de Hitler i Mussolini. A Munic el pacte anticomintern, anticomunista de l'Eix Berlin-Roma-Tòquio, fou aixamplat amb la incorporació de Londres i París, per bé que claudesment. La política nefasta dels muniquesos, de sabotatge sistemàtic a la política de pau de la Unió Soviètica, d'incitació sistemàtica del pla d'un bloc mundial de guerra contra la Unió Soviètica, va determinar el pacte germano-soviètic d'agost del 1939. No fou un pacte de guerra, sinó de pau, en virtut del qual, de manera genialment justa, la Unió Soviètica va estripar la xarxa que llançaven damunt d'ella, va posar-se fora del camp de maniobra dels blocs imperialistes rivals, Hitler desfermà la guerra, no a conseqüència del pacte, sino per creure arribada l'hora de realització del seu veritable pla, un pla de domini mundial que encara afaforeixen els muniquesos.

L'extensió a Europa de la segona guerra imperialista va crear una situació internacional nova, a fons. Podíem els comunistes entestar-nos en el manteniment de l'objectiu i de la línia anterior a la mateixa? Davant la guerra imperialista, la guerra per un nou repartiment del món, una guerra injusta que sacrificava a tots els pobles, no podíem tenir més objectiu ni altra línia que la que tinguérem: la pau dels pobles, la pau sense aneixions ni indemnitzacions, sense pobles vençuts ni repartits, la pau feta per uns pobles aplegats en potents Fronts Popolars, la lluita implacable contra els dos blocs imperialistes, els quals estant ja en guerra s'entestaren en refer el bloc mundial de guerra contra la Unió Soviètica. No era aquella la guerra dels pobles, la guerra de la classe obrera, de la pagesia, de la humanitat avançada i progressiva. I no és clar avui per totbon que --

aquesta posició justa, reforçant la consegüent política de pau de la Unió Soviètica, ha posat al nu les veritables ambicions de Hitler, ha provocat la derrota dels muniquesos, - va liquidar les darreres il·lusions dels forjadors del bloc mundial de guerra contra la Unió Soviètica, ha posat els països en lluita o sotmesos en el dilema de defensar els propis interessos, la pròpia independència, sobirania i integritat nacional amenaçats de mort pel nazisme, ha descobert la descomposició profunda del feixisme mussolinià, ha assegurat a la Unió Soviètica gairebé dos anys de pau i, per tant, de reforçament de l'Exèrcit, de la Marina, de l'aviació Roja, de tota la seva economia, reforçament que és ara la màxima garantia i esperança dels pobles del món sencer? No és clar avui per tothom, que si la nostra lluita contra la guerra imperialista i per la política de pau de la Unió Soviètica, per la pau dels pobles, hagués tingut el suport resolt de la humanitat avançada i progressiva, en plena guerra de robatori el nazis s'hauria enfonsat inevitablement? No és clar avui per tothom, que si la Unió Soviètica hagués caigut en la trampa muniquesa, la situació actual seria fonamentalment diferent, obligada la Unió Soviètica a fer la guerra contra nazifeixisme no desgastat, reforçat per les castes, per la reacció mundial, en la plenitud del seu poder? No és clar avui per tothom que la política de pau de la Unió Soviètica, que la nostra lluita contra els dos bandes imperialistes, han posat en descobert la podridura de les castes i classes que en cada país treballaven per Hitler, que han trait una a una països, obeint ordres de Hitler i que, consegüentment, ara la Unió Soviètica no ha de fer la guerra contra Hitler i un conjunt de pobles no alertats per tan tràgica experiència, sino contra Hitler i la trepa de Quislings odiats arreu d'Europa i del món, i no aïllada, sinó en estreta aliança amb Anglaterra, amb tots els pobles i els homes que defensen la llibertat i la democràcia?

EN LA NOVA SITUACIÓ CREADA PER L'AGRESSIÓ DE HITLER CONTRA LA UNIÓ SOVIÈTICA.

No, companys. En cap moment hem estat lleugers, versàtils, maniobrers, en perjudici dels nostres aliats. Ens podem haver equivocat o no -i els fets palesen que no abastament- però sempre davant de cada situació nova hem tingut únicament cura de cercar l'objectiu, la línia que permetessin al nostre poble vèncer els seculars enemics, retrobar camins perduts i recórrer la marxa endavant, sempre endavant.

Podem, en la nova situació creada per la criminal agressió de Hitler contra la Unió Soviètica, repetir mecànicament ob

jectius i tàctiques no conduents a la victòria cobejada i - per la qual lluitem: l'alliberació del nostre poble, d'Espa^{ny}a, l'aixafament del nazifeixisme? Podíem arreconar l'anàlisi dialèctic de la nova situació, per tal de trobar l'objectiu polar, la línia justa a emprar en l'etapa començada? No. I bé doncs, on som ara?

La guerra de la Unió Soviètica és una guerra justa. És la guerra en defensa de la pàtria del socialisme, atacada a -- traició, és la guerra de tots els pobles oprimits del món, -- és la guerra de la humanitat avançada i progressiva. És, -- per tant, la nostra guerra. La guerra d'Anglaterra aliada -- de la Unió Soviètica, és una guerra justa, en defensa de la llibertat i de la democràcia, per l'alliberament dels po -- bles esclavitzats pel nazifeixisme. És, per tant, la nostra guerra. La Unió Soviètica, Anglaterra i els seus aliats, no fan la guerra per un nou repartiment del món, sinó per aixafar Hitler i els seus titelles, per a retornar la pau i la llibertat als pobles, compresos els pobles alemany i italià, per a salvar el món del domini nazista, per la seva integritat, independència i sobirania, pel seu honor. És, per tant, una guerra justa, és la nostra guerra, la guerra de la classe obrera, de la pagesia, dels intel·lectuals, de la humanitat avançada i progressiva.

Aquesta és, companys i amics, la nova situació internacional. Que hem de fer?

En el moment present Hitler, el nazisme, és el nostre principal enemic, l'enemic principal de la humanitat. Preté tro ssejar la Unió Soviètica, baluard de la pau, de tots els po bles lliures, esperança de tots els pobles oprimits. Aquest és el seu objectiu. Reçolçant-se amb els muniquesos, amb --- els trotsquistes, amb les bandes de sabotejadors, espies, -- delators, provocadors, confidentes, i amb el sector més ne -- gre de la reacció mundial, preté esdevenir el capdevanter -- d'una mentidera creuada antisoviètica, anticomunista, aconseguir l'aïllament, l'encerclament, de la Unió Soviètica. -- Aquesta és la seva línia tàctica.

El que hem de fer, està, doncs, ben assenyalat. El nostre -- objectiu clar, fonamental, permanent, no pot ésser més que -- aquest: defensar la Unió Soviètica i els seus aliats. La -- nostra línia justa no pot ésser altra que aquesta: aïllar, -- encerclar, aixafar Hitler. Tots aquells que amb les seves -- paraules o actes entorboleixen la claredat del nostre objec -- tiu, pertorbin la realització de la nostra línia d'encercla -- ment i aixafament del nazisme, hem de considerar-los com a -- gentes de l'enemic.

Nosaltres considerem nostra la guerra de la Unió Soviètica, Anglaterra, Xina, EE.UU. i els seus aliats. Nosaltres defensarem fins a l'extrem límit de les nostres forces a la Unió Soviètica, Anglaterra, Xina, EE.UU., als països aliats, -- fins aconseguir l'extermini definitiu, sense pietat, del nazifeixisme, i dels seus lacais, els Franco, els Serrano Suñer i les bandes de pistolers falangistes. Però, en desenvolupar aquesta política de defensa i d'ajut als pobles que lluiten contra l'enemic comú, nosaltres posem en primer pla la defensa, l'ajut de la Unió Soviètica.

No és per sectarisme que posem en primer terme la defensa de la Unió Soviètica, per considerar-la, nosaltres, comunistes, la pàtria del socialisme triomfant, la immensa i feliç unió de pobles lliures i iguals, far que il·lumina i guia la classe obrera internacional, a tots els homes i pobles oprimits del món. No. La defensa, en primer terme, de la unió Soviètica no és un afer particular dels comunistes, dels heroics i gloriosos exèrcits, marina i aviació roges, dels guerrillers incomptables, dels obrers, koljosians, intel·lectuals, dels homes, dones i infants, de tots els ciutadans i pobles soviètics. La defensa en primer terme, de la Unió Soviètica és un afer universal. És el deure sagrat de tots aquells que vulguin la lluita sense pietat contra el nazisme, tallar les arrels mateixes del nazisme-feixisme, de tots aquells que no vulguin la lluita sense pietat contra el nazisme, tallar les arrels mateixes del nazisme-feixisme, de tots aquells que no vulguin transigir amb les maniobres muniqueses, les quals s'aniràn succeint, que s'oposaran amb totes llurs forces a una pau blanca, de compromís, a un nou i colossal Munic. Que passarà, però, després de la victòria de la Unió Soviètica? Vet ací la pregunta que corresca als individus de bona (1) fe enmuntzats per la propaganda nazista, que formulen sorneguerament els agents del nazisme, muniquesos i trotsquistes, els pistolers de tots els països.

Les "profecies" del demà llançades per l'enemic comú, no ens poden fer perdre la visió, la comprensió de la realitat d'avui. Allò que sabem, allò que interessa saber avui, és que a l'endemà de la victòria el nostre poble, aplegat sota la bandera de l'ALIANÇA NACIONAL DE CATALUNYA, resol-

(1) El subratllat correspon a la correcció i reducció feta per Comorera al document original amb motiu del projecte d'edició dels documents del P.S.U.deC. en el període 1939-1945, edició que no s'arribà a fer. Per a que el lector tingui una idea exacta del redactat original, transcriu al final del document la part suprimida que és substituïda per la part subratllada d'aquest text.

drà el problema lliurement, democràtica. Allò que sabem, -- allò que interessa saber és que som nosaltres, espanyols i catalans, els que hem de, fraternalment units, lluitar per anorrear Franco i Serrano Suñer, invasors i traidors. Allò que sabem és que cal aixafar Hitler, que nosaltres hem d'intervenir en l'aixafament de Hitler organitzant una potent ALIANÇA NACIONAL DE CATALUNYA. Allò que sabem és que amb la victòria de la Unió Soviètica, d'Anglaterra i dels seus aliats tot ho podem guanyar, uns i altres, que amb la seva derrota, tot ho perdriem, uns i altres.

CAL REALITZAR L'ALIANÇA NACIONAL DE CATALUNYA

El camí que hem de seguir els catalans no ofereix, doncs, -- dubtes de cap mena. Cal que ocupem resoltament el nostre -- lloc de combat en el FRONT MUNDIAL CONTRA EL FEIXISME, en -- defensa i ajut de la Unió Soviètica, d'Anglaterra i dels -- seus aliats, per la llibertat del nostre poble, per exterminar Franco i Serrano Suñer, els invasors, els traidors, els pistolers falangistes. Devem ocupar el nostre lloc de combat individualment prestant l'esforç que cadascu pugui donar en el país on es trobi, col·lectivament, organitzant, -- sense dubtes ni vacil·lacions, ni reserves mentals l'ALIANÇA NACIONAL DE CATALUNYA.

L'ALIANÇA NACIONAL DE CATALUNYA, no és una repetició del -- Front Popular. És un moviment més ampli, amplitud exigida -- per les característiques ja analitzades de la nova situació internacional. Nosaltres hem de fer l'ALIANÇA NACIONAL DE CATALUNYA amb tots els partits i organitzacions, grups i -- personalitats que acceptin la lluita en defensa de la Unió Soviètica, d'Anglaterra i dels seus aliats, contra Franco i Serrano Suñer, els invasors i traidors, pel restabliment de la legalitat republicana a Espanya i de la legalitat estatutària a Catalunya. Nosaltres hem d'excloure de l'ALIANÇA NACIONAL DE CATALUNYA els falangistes, els cosmopolites que -- han servit els botxins de Catalunya; els trotsquistes que -- foren agents de Franco en la nostra guerra, nacional revolucionària i són avui agents de Hitler arreu. Fora dels cosmopolites i traidors, dels botxins del nostre poble i dels -- seus agents, hem de voler que l'ALIANÇA NACIONAL DE CATALUNYA, sigui l'autèntica expressió de la voluntat del nostre poble, sigui l'instrument preciós de la seva lluita per la llibertat, sigui la veritable ALIANÇA DE LA VICTÒRIA. El -- Front Mundial dels pobles contra el nazisme, resposta fulminant a la maniobra hitleriana de satisfer la seva ambició -- de domini mundial amb una pretesa creuada antisoviètica, adquireix dia a dia enorme amplitud. Esperonats per l'exemple i l'acció de la Unió Soviètica, Anglaterra i els E.E.UU., -- les nacions europees esclavitzades engreixeixen una darrera -- l'altra el Front Mundial de Pobles. Aquest camí serà seguit,

i els símptomes són ben clars, pels pobles lliures del continent americà. A nosaltres correspon recolzar el Front Mundial dels pobles, creant la nostra ALIANÇA NACIONAL DE CATALUNYA, fraternalment unida a la UNIÓN NACIONAL D'ESPAÑA, membre actiu del FRONT MUNDIAL CONTRA EL FEIXISME. Com dubtar que la col·laboració activa dels dirigents dels pobles en lluita i de les masses populars en cada país, no solament assegura la victòria, sino que l'accelera? Hitler tindrà al seu costat els governs titelles dels pobles sotmesos, dels muniquesos d'arreu, però tindrà en contra la totalitat de les masses populars europees, l'oposició activa de cada poble europeu freturós de reconquerir la seva llibertat nacional, de tots els pobles encara lliures del món. És així com els aliats de Hitler son reduïts al mínim, com els aliats de la Unió Soviètica i d'Anglaterra son elevats al màxim. És així com derrotarem les maniobres muniqueses, el volum i perillositat de les quals en cap moment hem de subestimar, com aïllarem, encerclarem Hitler, com el reduïrem a encaixar sol els cops mortals de l'Exèrcit Roig, dels exèrcits, Aviació i Marina aliats, com l'ensorrarem per sempre més. És així com recobrem la República i l'Estatut, com passarem el compte final a Franco i Serrano Suñer, els invasors, els traïdors, els pistolers falangistes.

L'ALIANÇA NACIONAL DE CATALUNYA ha d'ésser organitzada entorn d'un programa d'amplitud suficient per aglutinar totes les forces capaces d'unir-se a la lluita contra l'enemic comú. Un programa no sectari, no oportunista, un programa que vagi fins al limit just de concessions recíproques, però que no ultrapassi els límits justos, car en aquest cas arribaríem a les sumes que resten. Els límits que no podem, que no hem d'ultrapassar son: la defensa a ultrança de la Unió Soviètica, Anglaterra, i els seus aliats, l'impedir per tots els mitjans que Franco arrossegui Espanya a la guerra al costat de Hitler, el restabliment de la legalitat republicana, de la Constitució republicana del 1931, el restabliment de l'Estatut de Catalunya, la unitat fraternal dels pobles hispànics en la lluita contra l'enemic comú; la unitat política i sindical de la classe obrera, l'aliança de la classe obrera amb la pagesia, unitat i aliança que han d'ésser la columna vertebral de l'Aliança Nacional de Catalunya.

El company Comorera analitzà breument el programa d'ALIANÇA NACIONAL DE CATALUNYA que el PARTIT SOCIALISTA UNIFICAT DE CATALUNYA proposa a partits i organitzacions, grups i personalitats, i tot seguit entrà a fons en la qüestió nacional.

Altra vegada l'Estatut? Sí, companys, altra vegada l'Estatut. Sabem molt bé l'experiència històrica del nostre Esta-

tut. No ignorem que a Catalunya el sentiment català nacional s'ha enfortit i aixamplat, com a conseqüència de l'experiència viscuda per tots i de la monstruosa repressió franquista. No ignorem que la corrent separatista s'ha profunditzat, que els nuclis de separatistes per reacció són considerables. No ignorem que a l'endemà de la victòria Catalunya, possiblement, es sentirà insatisfeta i es mobilitzarà per a realitzar els seus anhels. No ignorem, però, que el nostre poble en massa, donada la nova situació internacional i la realitat terrible del terror franquista, dels afusellaments, dels camps de concentració, dels batallons de treball forçat, de les presons, de la fam, de la misèria, del perill d'ésser arrossegat a la guerra hitleriana, copsarà la realitat i les exigències de l'hora. Car el nostre poble ha sabut sempre deixar pel demà les tasques del demà.

Altament nosaltres hem de resoldre el nostre problema nacional en aquest segle i no en el passat. Catalunya forma part del nucli de pobles que varen deixar passar la seva oportunitat en el període de construcció dels Estats i Nacions. Els Estats i Nacions d'avui, varen néixer de la revolució francesa, son fills del règim capitalista de la Revolució Francesa. Les lluites bel·liques nacionals són coincidents amb les lluites del capitalisme per a consolidar-se i estendre's. Es en el segle XIX, que conquisten la seva independència Bèlgica i els països balcànics, que realitzen la seva anomenada unitat nacional Itàlia i Alemanya, que els Estats pre-existents es cristalitzen en les formes i estructura que ens són familiars. En el segle actual coneixem un sol cas de recobriment nacional pacífic, per l'exercici del dret d'autodeterminació: el de Noruega, i és l'excepció que confirma la regla. En tot cas, no podem suposar que Catalunya, en les condicions actuals, pugui confiar en una solució noruega. Nosaltres catalans, hem arribat tard i hem de resoldre el nostre problema nacional quan el període de les guerres per la formació de noves nacions ha estat clos: en l'etapa imperialista del règim capitalista. És clar que Catalunya no ha perdut el seu dret a la llibertat, a exercir el seu dret a l'autodeterminació, car aquest dret és inalienable. Però el nostre problema nacional no pot ésser considerat aïlladament, en oposició o en ignorància de l'etapa històrica que vivim. L'alliberament de Catalunya serà conseqüència del procés històric obert i la crisi definitiva del qual ja podem intuir i preveure.

Nosaltres no renunciem a la nostra línia nacional, com no renunciem a cap dels nostres principis, en proposar el programa de l'ALIANÇA NACIONAL DE CATALUNYA. Nosaltres afirmem que el dret de Catalunya a autodeterminar-se, és inalienable. Nosaltres sostenim que ni la monarquia, ni la dictadu-

ra feixista, ni les combinacions i trapelleries diplomàtiques, ni la República democràtico-burguesa, poden resoldre el problema nacional català, garantir-nos el dret a l'autodeterminació i el respecte a allò que determini el poble català en el lliure exercici d'aquest dret. Nosaltres sostenim que únicament un règim dirigit per la classe obrera resoldrà el problema nacional català, admetrà l'autodeterminació i els resultats de l'exercici d'aquest dret inalienable. Ens hem recolzat per establir la nostra línia nacional en l'experiència històrica, pròpia i aliena, en les ensenyances de Marx, Engels, Lenin, en la plenament desenvolupada línia de Stalin i en l'esplendorosa realització de la teoria per la Unió de Repúbliques Socialistes Soviètiques. En el nostre segle, en l'etapa final del règim capitalista, -- únicament les nacions que foren colònies ben malaurades del tzarisme, han pogut resoldre llur problema nacional, sumar-se lliurement a una gran unió de pobles lliures i iguals en drets de pobles que conserven sempre el dret a la separació. Ho han pogut resoldre perquè el poder polític i econòmic de la Unió Soviètica, està en mans de la classe obrera, perquè s'han alliberat socialment i nacional.

En el període de la segona guerra imperialista nosaltres hem lluitat per la realització plena de la nostra línia nacional. No fou pas per caprici i lleugeresa. Fou perquè donada la característica d'aquesta situació internacional era possible aconseguir l'alliberament nacional i social de Catalunya. Lluitàvem aleshores no pel restabliment de la legalitat republicana, de la Constitució del 1931, sinó per una República Popular dirigida per la classe obrera. Volíem que dirigís Espanya l'única classe que podia i havia de resoldre definitivament el nostre problema nacional: per la classe obrera que afirma que un poble no pot ésser lliure si -- oprimeix a altres pobles, que ella mateixa retornaria a l'esclavatge si arribada al poder polític es compliqués o fes el joc als explotadors de pobles, o pretengués fer-ho per compte propi.

Avui en la nova situació internacional creada per l'agressió del nazisme contra la Unió Soviètica, podem, hem de proposar-nos la realització plena de la nostra línia nacional? Caldria que de voler-ho renunciéssim primer als nostres principis fonamentals, que llencéssim per la finestra els fonaments mateixos d'aquesta línia, tota la teoria nacional elaborada pels nostres mestres, tan abundantment enriquida per Stalin, tan feliçment resolta per la Unió Soviètica. No lluitem avui per una República Popular dirigida per la classe obrera. Lluitem avui pel restabliment d'una República democràtica burgesa, per la República del 1931, per un règim que històricament i tèoricament ha provat la seva incapacitat, la seva impossibilitat per a resoldre els problemes na-

cionals de la península Ibèrica. No lluitem doncs, ara per la solució definitiva del problema nacional, sino per establir a Espanya i Catalunya un règim, una legalitat, una normalitat, que en si mateixos crearan les condicions favorables a nous plantejaments: per a contribuir a la victòria de la Unió Soviètica, d'Anglaterra i els seus aliats, per aixafar Hitler i Franco i Serrano Suñer, condició prèvia, sense consecució de la qual el problema que se'ns planteja no és el d'alliberar socialment i nacional Catalunya, sinó el d'ésser testimonis impotents i rabiosos de la seva liquidació física.

Tenint present aquesta realitat històrica el PARTIT SOCIALISTA UNIFICAT DE CATALUNYA, en el seu manifest, fa una crida especial als separatistes. Aquesta crida és justa i necessària. Estat Català, tots els grups separatistes que hi puguin haver en el país, han de formar part de l'Aliança Nacional de Catalunya. Oposar-se a l'Aliança, restar al marge de la mateixa seria tant com fer el joc als enemics mortals de Catalunya. No podem pas oblidar els precedents històrics, l'especulació que dels problemes nacionals n'han fet els enemics dels pobles. Recordem l'experiència d'en Donçàs, que va lliurar el Govern de la Generalitat de Catalunya a la trepa Lerroux-Gil Robles. Recordem l'experiència de Casanoves que especulà amb el separatisme durant la nostra guerra nacional revolucionària, maldant contra una guerra que "no interessava a Catalunya", quan aquesta s'hi jugava la pròpia vida, per una absurda i criminal pau separada, mots d'ordre de Mussolini conduents a afeblir la resistència dels pobles hispànics, a precipitar la victòria de Franco, mitjançant la desarticulació, l'enemistat dels pobles hispànics en lluita contra l'enemic comú. Recordem que Franco accentuà la repressió a Catalunya per emmetzinar les reaccions elementals separatistes, l'odi als castellans, per a emmetzinar l'anticatalanisme històric d'àmplies zones d'opinió espanyola, i assegurar per damunt d'uns i altres el règim de terror, robatori i de lliurament de la independència i sobirania, de la integritat d'Espanya, a Hitler. No hem d'oblidar la rica experiència que ens ha ofert Hitler. El tractat de Versalles va crear nous Estats europeus: entre ells els més característics foren Txecoslovàquia i Iugoslàvia. No varen ésser creats aquests Estats per raons ideològiques, per amor a les nacions secularment oprimides, sinó per motius polítics, estratègics. No constituïren uns Estats multinacionals, de pobles lliures i iguals, sinó Estats centralitzats amb nacionalitats oprimides per uns nous amos. Què ha succeït? Hitler va recolzar-se en els sudetes primer, en els eslovacs després, enemics dels centralistes txecs, per a liquidar Txecoslovàquia i transformar en colònies directes els pobles que aparentment volia alliberar. Hitler va -

recolzarse en la irritació nacional dels eslovacs, dels -- croates, dels dalmates, dels montenegrins, contra els centra-- listes serbis, per a desintegrar Iugoslàvia, per a vencer-- la i anorrear-la amb ràpides i mínimes pèrdues. Així veié-- rem que en començar la guerra Croàcia va declarar-se inde-- pendent, provocant la caiguda fulminant de Iugoslàvia. Croà-- cia, però, avui és una colònia amb condomini de Hitler i Mu-- ssolini, amb un rei d'opereta al cim i els traidors Pavlé-- vich al timó. No hem d'admetre nosaltres que els enemics -- dels pobles especulin amb el nostre fort sentiment nacional, per a consolidar el seu poder, per a completar la tasca de-- destruïció de la nostra pàtria. Els catalans no podem ésser no serem, els croates de la Península Ibèrica.

Aplegats tots en L'ALIANÇA NACIONAL DE CATALUNYA, fent ca-- dascun el sacrifici que li correspon, no renunciant ningú -- als seus principis ni a la seva inde--pendència orgànica, -- units estretament a la UNIO NACIONAL D'ESPANYA, amb tots -- els pobles hispànics, menarem la lluita i arribarem a asso-- llir la victòria definitiva. En tot cas el nostre poble sa-- brà jutjar a aquells que impideixin, que estorbin o sabotè-- gin l'ampli moviment d'unitat per la República i per Catalu-- nya.

CAL VENCER LES DIFICULTATS CONTRÀRIES A L'ALIANÇA NACIONAL DE CATALUNYA

Es clar que en camí de realització de L'ALIANÇA NACIONAL DE CATALUNYA, trobarem dificultats, sovint enormes. Caldrà, pe-- rò, vèncer-les. Alguns les trobarem entre nosaltres matei-- xos, altres vindran dels nostres aliats, altres ens seran -- comunes.

Però per part nostra podrem dificultar la realització de -- L'ALIANÇA NACIONAL DE CATALUNYA, si no som capaços de li-- quidar les manifestacions d'oportunisme, d'esquerrisme, de-- sectorisme, que puguin produir-se en aquesta etapa.

L'oportunisme es concretarà, sobretot per una subestimació-- de la Unió Soviètica, per l'oblit del paper dirigent de la-- classe obrera, per una falsa política d'aliats. L'oportunis-- me ens portaria inevitablement a la línia muniquesa, a fer-- el joc al nazisme, a possibilitar una pau de compromís amb-- el nazisme, a la formació d'aliances aparents, burocràti-- ques, nocives. Per a liquidar qualsevol manifestació oportu-- nista cal que l'objectiu o programa i la línia o tàctica de L'ALIANÇA NACIONAL DE CATALUNYA, siguin compreses abasta-- ment, cal que accentuem al màxim el nostre treball d'uni-- tat obrera, política i sindical, pel FRONT UNIC OBRER, per-- la Central Única, per l'aliança de la classe obrera amb la-- pagesia. Sense aquesta unitat, sense aquesta aliança, la -- lluita contra l'oportunisme no recibirà la força combativa dirigent en el combat del nostre poble, de L'ALIANÇA NACIO-- NAL DE CATALUNYA, seria gairebé nul·la.

L'esquerrisme ens faria complices del trotsquisme. L'afirmació de que estem en presència de dues guerres, la guerra imperialista d'Anglaterra, la guerra justa de la Unió Soviètica, és contrarevolucionària: és una afirmació muniquesa, -- sortida dels magatzems de Goebels, que impossibilita la unitat dels pobles i dels homes contra el nazisme, que afavoreix el pla mai abandonat d'un nou colossal Munic. No hi ha més que una guerra: la guerra justa de la Unió Soviètica, -- d'Anglaterra i dels seus aliats contra l'enemic comú, contra l'enemic de tots els pobles i homes lliures; el nazisme. Allò que volem es que hi hagin no dues guerres, sinó dos o més fronts de guerra. Els malvats trotsquistes diuen ja que aquesta és una guerra de classes, la guerra de la revolució mundial, per la dictadura del proletariat i contra la "burocràcia staliniana". Es la continuació de la traïdora política trotsquista en el curs de la nostra guerra nacional revolucionària. Es preten ara, com aleshores, però en un pla d'un volum històric immensament més considerable, impedir la unitat de lluita antinazista, l'aïllament, l'encerclament -- implacable de Hitler, afavorir la maniobra hitleriana de la creuada antisoviètica, d'isolament, d'encerclament de la -- Unió Soviètica, reforçar en cada país els nuclis muniquesos, lliurar el domini del món a Hitler i la seva tropa de gàngets internacionals.

El sectarisme serà possible si no assimilem bé el contingut, la naturalesa, el desenllaç inevitable de la nova situació internacional. Les manifestacions despectives vers els nostres aliats, o menyspreu de la seva significació o de la -- seva força en la situació actual, les reserves mentals en -- parlar de l'endemà de la victòria, no són, en absolut admissibles. Posen pedres en el camí de la victòria, obstaculitzen l'esforç heròic del nostre poble en lluita directa contra Franco i els seus pistolers, retarden la constitució de l'ALIANÇA NACIONAL DE CATALUNYA, sense la qual no podran -- complir íntegrament els nostres deures vers Catalunya, Espanya, tots els pobles esclavitzats, vers la Unió Soviètica, Anglaterra i els seus aliats. Anem a l'ALIANÇA NACIONAL DE CATALUNYA sense reserves mentals, sense menyspreu ni substitucions honradament, per estar ben segurs de que aquest -- és avui el instrument de victòria que cal forjar.

Per part d'aquells que han d'ésser els nostres aliats hi -- hauran també grans dificultats.

Ens parlaran de "maniobra" de que els comunistes "maniobren" -- contra ells, de que estan ja prou escarmentats de l'exp -- riència del Front Popular. Nosaltres no maniobrem mai contra aquells que volem que siguin els nostres aliats. Si en aquest cas alguna maniobra hi ha és contra Franco i Serrano

Suïer, contra els invasors i traidors, contra Hitler i els seus titelles. L'experiència del Front Popular fou justa, -- gloriosa, ha d'enorgullir tots aquells que hi participàrem. El Front Popular les desenes i desenes de milers de Catalans i espanyols tancats a les presons de Lerroux i Gil Robles. El Front Popular alliberà el Govern de la Generalitat. El Front Popular assegurà la victòria del 16 de febrer. El Front Popular ens permeté lluitar durant 32 mesos contra -- Franco i els seus amos Hitler i Mussolini, i la derrota ens aclaparà no per culpa del Front Popular, sinó, en part, per no haver sabut organitzar-lo més fortament, més justament, -- La força del PARTIT SOCIALISTA UNIFICAT DE CATALUNYA, forjada al llarg de la guerra, no fou una conseqüència del Front Popular, sinó, la seva ferma adhesió al Front Popular, de -- la seva línia justa, de l'heroisme, abnegació i capacitat -- dels seus dirigents i militants en el Front i en totes les tasques de la reraguarda. La mateixa alta missió històrica -- escau ara a l'ALIANÇA NACIONAL DE CATALUNYA. Podem assegurar que els demòcrates, els nacionalistes, els separatistes que s'oposin a la ALIANÇA NACIONAL DE CATALUNYA, lluitaran -- no solament en contra de la Unió Soviètica, sinó també en -- contra d'Anglaterra i els EE.UU., contra els pobles esclavitzats per Hitler, contra la nostra martiritzada Catalunya.

Ens diran alguns, aparentment democràtes de "tota la vida", que no tenen gaire interès en ajudar a la Unió Soviètica, -- que el millor seria que Alemanya i la Unió Soviètica es -- trassegessin mútuament. Es consideren maquiavèlics i no veu en que ensenyen l'orella, car aquesta és una de les múltiples argumentacions muniqueses. Amb això el que es vol no -- és que es trossegin mútuament sinó aconseguir que Anglaterra -- i els EE.UU., es converteixin en espectadors, que Hitler faci la guerra en un sol front, que la Unió Soviètica -- sigui vençuda per Hitler. El torn d'Anglaterra i els EE.UU. vindria després. Cal esperar, i d'això n'estem segurs, que aquells que s'entostin en pensar i expressar-se d'aquesta -- manera acabaran per passar aviat i obertament als rengles -- de Hitler, dels Franco i Serrano Suñer, dels enemics mortals de Catalunya.

Ens diran que sí, que l'ALIANÇA NACIONAL DE CATALUNYA, ja -- la volen, però sense comunistes. No s'aturen a pensar que -- una Aliança Nacional sense nosaltres, sense la classe obrera, sense la pagesia, sense la menestralia més avançada, -- sense els intel·lectuals més combatius, seria una entelè -- quia, un cos buit, una creació grata a Hitler, a Franco i -- Serrano Suñer. No ens voldrien a nosaltres, perquè pel fet -- d'ésser internacionalistes, diuen que no som catalans. Es --

treuran de les golfes les velles i conegudes falòrnies! -- L'or de Moscu, les ordres de Moscu, un "imperialisme" de la internacional, etc. Naturalment que hi hauran raons de més- pes, però no sortiran a la superfície. La pedra d'escàndol- serà aquesta: "no sou catalans, perquè sou internacionalis- tes, perquè teniu una disciplina i uns principis internacio- nals". Aleshores, on són els catalans? Els catòlics tenen -- uns principis i una disciplina internacionals: la del Vati- cà. Per tant els catòlics de Catalunya, no son catalans. -- Els ugetistes tenen uns principis i una disciplina interna- cionals: els de la F.S.I. Per tant els obrers ugetistes de Catalunya, no son catalans. Els anarquistes, els cenetistes, tenen uns principis i una disciplina internacionals: els de la E.I.T. Per tant els obrers anarquistes i cenetistes de -- Catalunya, no son catalans. Els masons tenen uns principis- i una disciplina internacionals: els de llurs grans orientes. Per tant, els masons de Catalunya, no són catalans. Els mi- litants dels partits liberals, republicans, democràtics, na- cionalistes, etc. tenen uns principis i una disciplina in-- ternacionals: els del règim capitalista --o el capitalisme -- no és una internacional?-, Per tant, els republicans, els -- democràtics, els nacionalistes de Catalunya, no son cata- -- lans. On son, doncs, els catalans? Franco ja pot estar con- tent, car ja té a les seves mans la Catalunya per ells som- niada: una Catalunya sense catalans..! Però, quina mena de Catalunya volen reconquerir i bastir aquests senyors? una -- mena de República de Sant Marino, un principat de Monac, -- una Andorra amb un Consell de les Valls i demés, una Catalu- nya del pla de l'Os? Ha passat ja el temps de les nacions -- recloses, aïllades del món, ignorants del món. Estem ara en el temps que té com exemple i com imatge de l'esplendorós -- futur, la grandiosa estructura política, nacional de la -- Unió de Repúbliques Socialistes Soviètiques. Catalunya està en el món per la seva història, per la seva psicologia de -- poble oprimít, per la seva economia. El Poble català és pro- fundament i pregona, internacionalista i sap que mitjant- -- çant la pràctica conseqüent de l'internacionalisme arribarà un dia a alliberar Catalunya. El poble català creu amb no-- saltres que no existeixen ja idees locals, que les idees -- son universals; que no existeixen ja interessos locals, que els interessos son universals; que existeixen problemes ai- llats, locals, que els problemes són universals.

Per part de tots sorgiran dificultats comunes, lligades al- passat recent. Ah! Allò que ens hem dit uns i altres! Es -- clar, ens hem dit moltes i fortes coses. I que? Vàrem dir-- nos-les en un passat més llunyà. Segurament tornarem a dir-- nos-les en un esdevenidor no llunyà. Però, ni abans ni ara

això ens impedi, no ens pot impedir que davant una necessitat suprema, una exigència suprema del nostre poble, ens -- unim per a aconseguir un objectiu concret, per vèncer a un enemic comú. Nosaltres, prescindint en absolut d'aquestes -- històries. I no és perquè no ens hagin ferit. No ens han -- dit traidors a Catalunya, no ens han acusat d'ésser els res-- ponsables de la derrota de Catalunya, a nosaltres que tot -- ho donàrem a la lluita del nostre poble, que sortirem de -- Barcelona quan l'exèrcit franquista desfilava per la Rambla, que passàrem la frontera quan l'exèrcit franquista clavava la bandera d'ignomínia damunt la ratlla fronterera? No han-- comès contra nosaltres la suprema injúria de titllar-nos de "comunazis"? Nosaltres no som com mesells, i a cada cop hem respost amb dos cops. Què val tot allò que s'ha esdevingut-- en un període fonamentalment diferent al d'avui, davant el-- deure que hem de complir: defensar, ajudar, la Unió Sovièti-- ca, Anglaterra i els seus aliats, aixafar Hitler, Franco i-- Serrano Suñer, els invasors i els traidors, alliberar Cata-- lunya, salvar de la mort i del martiri a tants i tants mil-- lers de catalans? Res no ens pot destorbar per anar amb re-- solució increbantable a constituir l'ALIANÇA NACIONAL DE CA-- TALUNYA! Res deturará el nostre poble en el camí de la uni-- tat, el camí de la victòria. Estarem a l'ALIANÇA NACIONAL -- DE CATALUNYA, com som, amb la nostra personalitat, a la que mai no renunciem, amb els nostres principis, els quals mai-- no renunciem. Mantindrem en el si de l'ALIANÇA NACIONAL DE -- CATALUNYA la nostra independència, el nostre dret a la crí-- tica objectiva, Constructiva dels aliats --dret i independèn-- cia que reconeixem plenament als demés-- el nostre deure es-- sencial de defensar els interessos fonamentals i permanents de la classe obrera, de la pagesia, de tots els treballa-- dors de Catalunya. Estarem en l'ALIANÇA NACIONAL DE CATALU-- NYA? resolta a complir amb màxima lleialtat i sense reser-- ves mentals, el seu programa.

Nosaltres marxem endavant amb els combatents d'Alemanya, de França, del Nord d'Àfrica, del Sahara, d'Amèrica, amb els -- herois i mai prou admirats combatents de Catalunya, amb -- tots els catalans, amb tots els espanyols, amb la humanitat avançada i progressiva, per la victòria de la Unió Sovièti-- ca, d'Anglaterra i dels seus aliats, per l'alliberament -- dels pobles esclavitzats, per l'alliberament de tots els ho-- mes torturats pel nazisme, per la República espanyola, per una Catalunya lliure, per l'aixafament sense pietat de Hit-- ler i dels gangsters internacionals que el serveixen, per -- l'aixafament sense pietat de Franco i Serrano Suñer, dels-- invasors i dels traidors.

El company Comorera acabà la seva conferència, donant el -- crit de VISCA L'ALIANÇA NACIONAL DE CATALUNYA, que fou aco-- llit amb grans aplaudiments i crits d'entusiasme.

PART SUPRIMIDA PER COMORERA EN L'EDICIÓ DEFINITIVA:

pau blanca, de compromís i lliurament, a un nou i colossal-Munic.

Quines serien les conseqüències de la derrota de la Unió Soviètica?

En les terres de la Unió Soviètica es lliura la batalla decisiva. En elles es resoldrà la vida de la Unió Soviètica i també, la vida d'Anglaterra, de Xina, dels EE.UU., dels pobles aliats, dels pobles esclutzats. Derrotada la Unió Soviètica, junyida Turkia i amb ella els països de l'Àsia Menor, els països fronterers amb la India, la India en conjunt malgrat la seva voluntat vehement d'independència, el Canal de Suez i tot el Continent Africà: Hitler expulsaria a Anglaterra de la Mediterrània, guanyaria la batalla de l'Atlàntic. En possessió d'Europa, Àsia, Àfrica, de les rutes vitals, dels recursos econòmics, industrials, bel·lics, de combustible i del transport i matèries primeres de tres continents, Hitler imposaria la seva llei a Anglaterra i EE.UU., a tot el Continent Americà. La derrota de la Unió Soviètica seria la nazificació del món sencer, la dominació del món per a profit de la nova casta feudal dels gàngsters hitlerians.

La derrota de la Unió Soviètica, seria l'economia mundial centralitzada en mans del nazisme. Tots els països de la terra serien tributaris d'Alemanya, dirigits pels tècnics alemanys, transformant la seva producció no segons, les exigències de prosperitat, de benestar, de llurs habitants, sinó segons les conveniències de la trepa hitleriana. La burgesia nacional en cada país, per a salvar alguns privilegis menors, seria obligada a esdevenir el botxí dels conacionals, el gendarme al servei del nazisme. La petita burgesia en cada país perdria la seva llibertat, la seva personalitat, aniria a engroixir, arminada pels monstruosos trusts alemanys, els rengles d'un proletariat famèlic i orfe de drets.

La derrota de la Unió Soviètica omplena de camps de concentració el món sencer. Obres, pagesos, intel·lectuals, burgesos, ningú que s'hagués manifestat en sentit liberal, ningú que hagués lluitat pel triomf de la llibertat, de la democràcia, per la independència, la sobirania, la integritat del propi país, no escaparia a la bestial repressàlia del nazisme victoriós, Àfrica esdevindria allò que avui és Europa: un immens camp de concentració, una gegantina presó.

Per a nosaltres, catalans, la derrota de la Unió Soviètica consolidaria el règim de terror, de robatori de Franco i Serrano Suñer, dels pistolers falangistes. Per a vosaltres, espanyols, suposaria la pèrdua definitiva de la República, de la independència, sobirania i integritat d'Espanya, la degeneració en colònia del nazisme. Franco i Serrano Suñer, "gaulletiers" de Hitler a Espanya tindrien lleure i mitjans sobrats per realitzar allò que fins avui no han tingut -- prou força per a fer-ho: la liquidació física de Catalunya.

Quines serien les conseqüències de la victòria de la Unió Soviètica?

En primer terme, la victòria d'Anglaterra, dels EE.UU., de Xina, dels països aliats. Els pobles sotmesos serien alliberats, podrien refer la seva vida independent, nacional. Els millors fills de la classe obrera, de cada poble, martiritzats pel nazisme, obrers, pagesos, intel·lectuals, menestrals, burgesos i catòlics, tots i cadascuna de les víctimes del nazifeixisme retornarien a la vida, a la pàtria -- llur, netejada de camps de concentració, de batallons de treball forçat, de piquets d'execució, de pistolers, de presons polítiques, deslliurada del terror i dels terroristes. Alliberada la humanitat de Hitler i dels seus lacais, els Mussolini i Quisling, els Petain i Franco, els Tisso i Horthy, els Antonescu i Mannerheim, els Degrelle i Mussert, podria arranjar la vida nova, de pau assegurada, de llibertat i democràcia, posar els fonaments de la gloriosa federació universal de pobles lliures i iguals, d'un règim de benestar, de prosperitat, de felicitat.

La victòria de la Unió Soviètica serà la derrota immediata de Franco i Serrano Suñer, dels invasors i dels traidors, dels pistolers falangistes, serà el recobriment immediat de la República, el restabliment de la legalitat republicana. Serà la fi del martiri sense perío que sofreix la nostra Catalunya, el restabliment de l'Estatut, la seguretat d'un ressorgiment nacional robust, la fi del terror, de la fam, de la misèria, la llibertat de tots els catalans, el retorn dels exiliats a Amèrica, la salvació dels combatents torturats avui en els camps de presoners i les fàbriques alemanyes, en els camps de concentració de França i del Nord d'Àfrica, en els sorrals ardents del Sahara. Serà la vida que rebrota en els camps de mort i de runes del franquisme assassí.

Es per totes aquestes raons que posem en primer pla la de-fensa, l'ajut a la Unió Soviètica. No és pas per sectarisme. No. A més a més, aquesta necessitat històrica bé ha estat compresa per Anglaterra i EE.UU., pels pobles sotmesos que un a un renoven les seves relacions amb la Unió Soviètica.- L'aliança anglop-soviètica, el pacte comercial ianqui-soviètic, la possible aplicació de la Llei de préstec i arrendaments, en son prova febaents. Els governants d'Anglaterra i EE.UU. han comprès que la seva sort està indiscutiblement lligada a la sort de la Unió Soviètica, que la victòria de la Unió Soviètica serà la seva victòria!

Quines seran, però, les conseqüències a l'endemà de la victòria de la Unió Soviètica? Aquesta pregunta corseca els individus de bona...

ELS TROTSQUISTES, AGENTS D'HITLER

Nuestra Bandera, Mèxic, octubre del 1941.

El Partit Comunista (ò) de la URSS, genialment dirigit pel seu secretari General, camarada Stalin, anihilà la posició "dretista" i "esquerrista", als Trotsqui i Bujarin, comprovà la identitat contrarevolucionària, anti-soviètica, de "dretistes" i "esquerristes", expulsà del seu sí als caps, depurà els seus rengles d'arrivistes i instruments dels traïdors i enemics de la Pàtria Soviètica i de la Revolució d'Octubre.

Trotsquistes, Zinovietistes i bujarinistes, tota la pandilla d'espies i sabotejadors que més tard devia trobar-se unida - per la mateixa finalitat en l'anomenat "centre dretista-trotsquista", havien arribat a tenir a les seves mans funcions i llocs importantíssims en el Partit, en l'Estat. Descoberts pel Partit, odiats pel poble, la pandilla d'espies i sabotejadors, amagant-se darrera la cortina de fum del seu fingit arrepentiment, de la seva simulada fidelitat "renovada" al Partit, a Stalin, a la Unió Soviètica, es convertiren francament en agents a sou dels nazistes alemanys, dels militaristes japonesos. En els comissariats, en l'Exèrcit, en la diplomàcia, en el Partit i en la premsa del Partit, els aventurers antisovètics treballaven d'acord amb els serveis d'espionatge de la burgesia estrangera, a la vegada que recolzant-se en els seus agents infiltrats en el moviment obrer internacional, alimentaven amb argumentacions "tèdriques" la campanya feixista d'odi, de calumnies, contra la Unió Soviètica.

El traïdor assassinat del camarada Kirov, fou el començament de la fi de la banda d'espies, sabotejadors i terroristes. Els treballadors del país soviètic expressaren la seva profunda còlera i el seu gran dolor pel sacrifici dels camarades més estimats i exigiren justícia ràpida; justícia plena. La seva voluntat fou satisfeta.

Un a un, els grups etiquetats de manera diferent i units per la mateixa ambició contrarevolucionària, foren descoberts i anihilats. Fou exterminat el "Centre de Leningrad", constituït pels sinovietistes per assassinar els dirigents del Partit Comunista. Fou exterminat el "Centre de Moscú", dirigit per Zinoviev i Kazenov, centre terrorista que es proposava assassinar als membres del Comitè Central i del Govern Soviètic. Foren anihilats els caps militars trotsquistes, agents del servei d'espionatge alemany i japonès, Tujakovsky, Yaki, i altres. Fou anihilat el bloc "dretista-trotsquista", format pels restes trotsquistes i zinovietistes i pels bujarinistes. I en el curs dels processos històrics realitzats per

a netejar el País Soviètic d'espies, de sabotejadors, de terroristes, es comprovà plenament que el seu inspirador i organitzador fou el traïdor Trotsqui, que els principals auxiliars i executors de les seves ordres contrarevolucionàries foren - Zinoviev, Kamenev i Bujarin.

Les bandes d'assassins i espies trotsquistes es proposaren -- destruir la Unió Soviètica, restablir sobre les runes de la -- Unió Soviètica el règim capitalista, agafar el poder mitjan-- çant la derrota militar de la Unió Soviètica, amb el recolza-- ment de les baionetes feixistes. Per a portar a terme la se-- va monstruosa ambició treballaren en l'exterior per a provo-- car la guerra i desenrotllaren en l'interior una intensa cam-- panya de sabotatge, d'atemptats criminals, de derrotisme: ven-- gueren als nazistes alemanys, als militaristes japonesos, -- plans militars i econòmics que interessaven als seus serveis d'espionatge, es comprometeren a destruir la Unió Soviètica lliurant la província marítima soviètica als japonesos, Rús-- sia Blanca als polacs, Ucraïna Soviètica als alemanys.

Trotsqui, Zinoviev, Kamenev i els seus agents, ens diu la His-- tòria del Partit Comunista (ò) de la U.R.S.S. "estaven tots -- plegats conspirant contra Lenin, contra el Partit, contra -- l'Estat Soviètic, des dels primers dies de la Revolució d'oc-- tubre. Els actes de provocació per aconseguir la ruptura de la pau de Brest-Litovk a començaments del mes, el complot con-- tra Lenin i l'acord amb els social-revolucionaris d'"esquerra" en l'estiu del mateix any, el creixement intencionat de les -- discrepàncies dintre del Partit en el 1921, amb el fi de cre-- bantar, derrocar des de dins la direcció de Lenin, els intents de derrocar la direcció del Partit durant l'enfermetat i des-- prés de la mort de Lenin; la delació de secrets d'Estat i el -- sumistre d'informes al servei d'espionatge estranger; el -- criminal assassinat de Kirov; actes de sabotatge i de diver-- sionisme, explosions; els criminals assassinats de Menzhinski, Kuibyhev i Gorki; aquests i altres semblants foren els crims que s'executaren en el transcurs de 20 anys amb intervenció o sota la direcció de Trotsqui, Zinoviev, Kamenev, Bujarin, Ry-- kov i els seus satèl.lits obeint ordres dels serveis d'espio-- natge de la burgesia estrangera".

Anihilades en la Unió Soviètica les bandes d'espies, sabote-- jadors i assassins trotsquistes, Trotsqui agent principal de la més negra reacció, del nazi-feixisme, continuà la seva llui-- ta contra la Unió Soviètica, contra la classe obrera interna-- cional, contra la humanitat avançada i progressiva. Prestà -- la seva carota ultraesquerrista, ultrarevolucionària, als -- seus agents ben distribuïts en tots els països capitalistes.

I cobrant els trenta diners de Judes, els trotsquistes de tots els països actuaven mitjançant una ferotge campanya de menti--

des i calumnies antisoviètiques, amb el propòsit evident d'afillar a la URSS, de mobilitzar als treballadors contra la Unió Soviètica, d'impedir la unitat obrera internacional en la lluita contra el nazi-feixisme, de preparar les millors condicions possibles als nazi-feixistes i als muniquesos de tota mena, - arribada l'hora de l'ofensiva general contra la Unió Soviètica.

Nosaltres hem experimentat en la nostra pròpia carn les manobres criminals del trotsquisme. Foren dels primers en lluitar amb les armes contra el nazifeixisme. Durant 32 mesos, abandonats i traïts després, pels governs muniquesos de França i Anglaterra, comptant únicament amb les nostres pròpies forces, la nostra voluntat de combat i victòria, amb l'ajut material i moral de la Unió Soviètica, amb la simpatia efectiva i moral de Mèxic, deturaren els plans expansionistes del nazifeixisme, preservaren la independència, la sobirania, la integritat d'Espanya, convertiren la nostra República en el baluard heroic de la llibertat, de la democràcia universal. I és ja una veritat històrica incontrovertible que els trotsquistes foren durant la nostra guerra nacional revolucionària, els agents d'Hitler i Mussolini, de Franco i Serrano Sunyer. Lluitar amb totes les seves forces per a impedir la unitat d'acció de les Internacionals Comunista i Socialista, l'ingrés dels Sindicats Soviètics a la F.S.I., la formació del bloc de la pau, antifeixista, proposat reiteradament per la Unió Soviètica, condicions indispensables per acabar amb la "no-intervenció intervencionista" de tots els muniquesos de Londres i de Paris, per a possibilitar la victòria de la nostra República. Provocaren tota mena d'excesos i de crims en la nostra zona, amagant els seus propòsits de provocació contrarevolucionària amb frases i gestos ultraesquerristes, ultrarevolucionaris, -- per a debilitar el Front Popular, per a crebantar la voluntat unànim de lluita i de victòria del nostre poble, per a encendre la guerra civil en la nostra zona i facilitar la conquesta ràpida als invasors i als seus lacais Franco i Serrano Sunyer. Desencadenaren el moviment contrarevolucionari de Maig a Barcelona i en convivència amb els italians que navegaven prop de les nostres costes, i amb l'exèrcit feixista d'Aragó, obriren el front aragonés a les divisions feixistes, oposant en greu perill la República. Fins el minut mateix d'ésser dissolta la seva força militar -la tristement cèlebre Divisió 2ª- per l'Exèrcit Popular Regular, a les portes mateixes d'Osca, els trotsquistes foren en el nostre front d'Aragó agents de l'enemic, espies de l'enemic, criminals que preparaven d'acord amb l'enemic l'abandonament de la Serra d'Alcubierre, la confraternització en el sector d'Osca, la capitulació forçosa de les forces que encerclaven aquesta ciutat aragonesa. Després de la dissolució de la seva força militar, de les seves organitzacions polítiques, de l'emprisonament dels seus principals dirigents, els agents trotsquistes, protegits pels enemics del po-

ble infiltrats en organitzacions i partits honradament antifeixistes, pels Baraibar, els Araquistain, els Abad de Santillana, els Casado, Wenceslao Carrillo, s'emboscaren en el fronts i en la reraguarda, i les seves petjades traïdores es veien en cada una de les nostres derrotes i de les nostres desgràcies.

La nostra derrota, facilitada en tan gran mesura per les maniobres dels agents trotsquistes, obrí el camí, fins aquell moment tancat, a l'ofensiva definitiva del nazifeixisme contra la llibertat, contra la democràcia del món sencer. Els agents trotsquistes, els Doriot, els Mâureau Pivert, els Paul Faure, els Espinasse, els seus subvencionadors Bonnet i Laval, futurs quislings d'una Europa martiritzada per les hostes nazis, s'utilitzaren a fons per a crebantar la moral del poble francès, per a enfortir als muniquesos francesos, per a evitar que la unió de la classe obrera insistentment demanada pel Partit Comunista Francès en el si d'un Front Popular reforçat, posés fi a la política reaccionària, derrotista, de Daladier, i en vigor el pacte franco-soviètic, el front antifeixista, la pau indivisible, defensada per la Unió Soviètica. Els agents trotsquistes sabien prou bé que la derrota de la classe obrera francesa, que la derrota del poble francès, que la ruptura violenta del Front Popular, que la lluita dels elements reaccionaris del Partit Socialista francès, contra el Partit Comunista, que l'abandonament del pacte franco-soviètic, que el sabotatge al front antifeixista, consolidaven la política muniquesa de Chamberlain, creaven condicions molt difícils per a que pogués arribar-se a l'aliança, de la Unió Soviètica amb França i Anglaterra -bloc poderós que hauria tancat el pas al nazifeixisme-, obria tots els camins de la invasió d'Europa a Hitler. I així fou.

Molts han cregut que la mort de Trotski posava fi al trotsquisme "mort el gos, s'acaba la ràbia", diu el vell refrà. Però queda viu el gos major: Hitler, i les bales de la seva ràbia cobreixen el món sencer i el trotsquisme continua el seu treball de traïció al servei d'Hitler.

La criminal agressió nazi contra la Unió Soviètica ha mobilitzat a la classe obrera internacional, a tots els pobles que volen viure lliures, a tota la humanitat avançada i progressiva, entorn del País del Socialisme victoriós i dels seus aliats, - Anglaterra, Estats Units, Xina i les nacions sotmeses ja per Hitler. El "Front Mundial dels Pobles" que es va forjant, ha estat la resposta a la "creuada anticomunista" que pretengué organitzar Hitler. A la mobilització cada dia més profunda de les masses populars en tot el món, correspon la rebel·lió obrera dels pobles sotmesos d'Europa, l'aliança efectiva d'Anglaterra, Estats Units, França lliure, Bèlgica, Holanda, Noruega, Grècia, Iugoslàvia, Xina, Txecoslovàquia, amb la Unió Soviètica. Els governs d'Anglaterra, Estats Units, els pobles esclava-

vitzats i els pobles encara lliures, la classe obrera internacional, han comprés que en els camps de la Unió Soviètica es desenrotlla la lluita decisiva de la humanitat que els heroics Exèrcits, Marina i Aviació Roges, que els pobles de la Unió Soviètica, amb la seva lluita implacable, amb la seva resistència gloriosa, fereixen mortalment la bestia nazi. L'ajut, la defensa de la Unió Soviètica, no és ja el deure únicament dels homes soviètics, dels constructors d'una vida justa, -- d'una vida feliç, sino de tota la humanitat avançada i progressiva. No hi ha més que una veu discordant, la veu dels traïdors, dels agents d'Hitler, els trotsquistes, que encapçalen l'acció dels apaivagadors.

Els trotsquistes, intensificant les seves campanyes de mentides i calumnies contra la Unió Soviètica, es proposen impedir tot ajut a la Unió Soviètica, immobilitzar a Anglaterra i als Estats Units, sabotejar les trameses d'armes, combustibles, -- matèries primes i altres mercaderies necessàries a la Unió Soviètica. Amb això pretenen facilitar la victòria d'Hitler. Encara fidels a la seva malèvola tradició, accentuaven el seu llenguatge i els seus gestos ultraesquerristes, ultrarevolucionaris. Lluiten per a contrarestar la gran estimació de la classe obrera i els pobles vers la U.R.S.S., com el cínic Gorkin al cantar "les excel·lències socialistes" del règim d'Hitler.

Lluiten per a desmoralitzar a la classe obrera internacional, a les masses populars, per reforçar als muniquesos que volen una pau de compromís amb Hitler contra la Unió Soviètica, i a fi d'aconseguir-ho, es fan seves les més mentideres invencions de Goebbels. Així tenim al miserable Victor Serge, líder trotsquista que acaba d'arribar a Mèxic, i que pogué sortir de França en els moments en que els antifeixistes veritables són lliurats a Hitler, a Mussolini, a Franco, afusellats o enviats als Sahara per Petain, que parlà en el Centre Ibero Mexicà -- contra la Unió Soviètica, com ho faria un bon agent d'Hitler. Tenim a Baraibar, el trotsquista emboscat en el P.S.O.E. que escrigué en el mes de juny, als pocs dies de la criminal agressió nazi: "Abans que tot, tenim la pressumpció de que la U.R.S.S. ha de sofrir una total derrota a mans d'Alemanya", i que "personalment tenim l'esperança de que hi hagi una revolució interna a Rússia que tiri en orris als falsaris del Kremlin". (Argentina Lliure, 3-7-41).

Lluiten per a impedir la unitat de la classe obrera, la unitat dels pobles. El trotsquista Araquistain, emboscat com Baraibar en el P.S.O.E. combat la Unió Nacional d'Espanya, a la vegada que demana a Anglaterra i als Estats Units que enviïn "major quantitat d'aliments a Espanya", és a dir, a Hitler, -- doncs ningú no ignora que Hitler es serveix de Franco per a burlar en part el bloqueig anglès. (The Tribune" Londres 5-9-41)

Lluiten colze a colze amb Franco i Serrano Sunyer, amb Petain i Darlan, amb tots els quislings europeus, en l'organització de la "creuada antisoviètica".

No és Araquistain qui ha dit: "amb aquest poble (el soviètic) estem, però no amb el partit que és el més responsable d'allò que des del 1935 ha ocorregut a Europa"? Conseqüents amb la seva conducta prohitleriana, veiem als trotsquistes espanyols entre els organitzadors de la "Divisió Blava"; veiem a Doriot trotsquista màxim de França -fou en la seva casa on els trotsquistes espanyols establiren la seva caserna general durant la nostra guerra per atacar a la República Espanyola- organitzar amb Laval i Dest la "legió" antisoviètica, els progons -- contra els jueus, els comunistes, els degaullistes, els refugiats espanyols veiem als trotsquistes nordamericans predicant el sabotatge en les indústries de guerra, a a la política d'ajut a la Unió Soviètica i a Anglaterra que dirigeix el President Rossevelt.

Devem organitzar la lluita sense treva contra les bandes trotsquistes. No hi ha cap diferència d'ells amb els nazis, els feixistes, els falangistes, que treballen en les Repúbliques americanes contra la Unió Soviètica, Anglaterra, Estats Units i els seus aliats. Són agents d'Hitler, són la seva força de xoc en el moviment obrer. Són els nostres enemics, els enemics de la sagrada causa que defensen la Unió Soviètica, Anglaterra i Estats Units, tots els pobles i els homes lliures del món.

Les bandes trotsquistes s'han venut concentrant a Mèxic, on intentaren establir la seva caserna general per a dirigir des d'aquí el seu treball d'espionatge, de sabotatge, de traïció, com avançada dels muniquesos i assalariats d'Hitler, en tot el continent.

Donem la veu d'alerta a la classe obrera mexicana, als treballadors i als pobles lliures d'Amèrica.

PARTIT SOCIALISTA UNIFICAT DE
CATALUNYA

LA SITUACIO INTERNACIONAL
I NACIONAL

Conferencia que Joan Comarera, Se-
cretari General del P. S. U. de
C. i Conseller d'Economia del
Goveru de la Generalitat de
Catalunya pronunció a Mèxic.

SANTIAGO DE XILE
1942

LA SITUACIÓ INTERNACIONAL I NACIONAL

(Extracte de la conferència pronunciada pel company Joan Comorera el dia 26 de febrer del 1942, a l'Agrupació Amics de Catalunya de Mèxic, D. F.).

Companys, companys, amics:

El 26 de juny de l'any passat, quatre dies després de començada l'agressió traïdora d'Hitler contra la Unió Soviètica, varem fer en el curs de la conferència donada per decisió de la Direcció del P. S. U. de C. la següent afirmació:

"Cometrem un gran error si subestimem el valor i la profunditat de les maniobres que s'aniran succeint i accentuant a mesura que la força increhantable de la Unió Soviètica vagi destruint la força de xoc hitleriana. Devem preveure que en produir-se els primers símptomes d'esgotament d'Hitler, les primeres convulsions populars a Europa contra la bàrbara agressió nazi-feixista els aliats directes o indirectes d'Hitler faran un esforç suprem per tal de restablir la unitat de la reacció mundial, per tal de concloure una pau blanca, amb concessions raonables d'Hitler sobre Europa i dels muniquesos sobre les colònies, amb la condició precisa de continuar la guerra contra la Unió Soviètica i d'ajudar-lo tots ells amb aliments, armes i matèries primeres, i amb exèrcits colonials si calgués".

Els que seguiren de prop les alternatives, els alts i baixos, de la situació internacional des del moment en que Hitler atacà criminalment la Unió Soviètica, podran comprovar ara la justesa d'allò que varem dir el 26 de juny del 1941.

"Estem ara, precisament, en el moment culminant d'aquest procés".

Cal valorar-lo, conèixer-lo a fons, per tal d'extraure'n les conseqüències agients i determinants de la nostra activitat.

DUES LÍNIES OPOSADES

Encara que breument, hem de referir-nos als antecedents històrics de l'actual conflicte, no els llunyans, sinó els propers que tots hem viscut i podem recordar.

Hem de tenir en compte, aquest antecedent, perquè aquesta guerra no és una guerra normal, no és, ni molt menys, la repetició mecànica de la primera guerra mundial, ni per la extensió, ni per la seva profunditat, ni pel que en ella es decideix, ni per la nova ordenació que n'ha de sorgir-ne.

La guerra actual és la conclusió inevitable d'un procés històric relativament curt.

La política seguida per les potències victorioses després de l'armistici que cloqué la guerra mundial, havia de conduir-nos, fatalment, a la situació d'avui".

Des del començament dues línies divergents, oposades, lluitaren. La línia de pau, de lluita a mort contra el nazi-feixisme de la Unió Soviètica i del moviment obrer mundial i de tots els sectors avançats i progressius del món. La línia d'infantament i reforçament del nazi-feixisme, amb la perspectiva d'una guerra d'extermini contra la Unió Soviètica, dels dirigents de la reacció mundial, dels mateixos elements i grups que anys a venir haurien d'ésser anomenats "muniquesos".

Els principis essencials de la Unió Soviètica, en els quals es fonamentava la seva política de pau i de liquidació del nazi-feixisme, eren: la seguretat col·lectiva i la pau indivisible.

Amb el principi de seguretat col·lectiva s'afirmava "que qualsevol agressió comesa contra un dels membres de la Societat de Nacions havia d'ésser considerada com una agressió contra tots els demés, que l'amenaça contra un dels membres de la Societat de Nacions constituïa una amenaça contra tots els demés".

Amb el principi de la pau indivisible s'afirmava "que no existien conflictes independents, que la característica de la situació internacional determinava que no podien haver-hi guerres grans, petites o mitjanes, independents, que l'explosió d'un conflicte bel·lic en qualsevol lloc de la terra havia de provocar, necessàriament, una guerra mundial de major extensió, profunditat i estralls que l'anterior".

Conseqüent amb la seva política de pau, la Unió Soviètica va proposar l'obligatorietat de les sancions polítiques, econòmiques i militars que acordés la Societat de Nacions contra l'agressor; va proposar el desarmament universal i la definició de l'agressor. Va lluitar infatigablement perquè la Societat de Nacions ajudés sense reserves ni limitacions a la República Xina i a la República Espanyola. Va proposar a França l'estricta compliment dels tractats que ambdós països tenien amb Txecoslovàquia, quan Hitler l'ensà la primera ofensiva d'"alliberament" dels sudetes: proposta que va ésser enterrada a Munic, on els muniquesos anglesos i francesos lluraren ademés al nazi-feixisme Espanya i Xina. I quan Hitler anorrea Txecoslovàquia va proposar l'aliança militar a França i Anglaterra, i la immediata reunió dels Estats Majors, proposta que el muniquesos anglo-francesos sabotejaren.

En front d'aquesta línia clara de la Unió Soviètica els dirigents muniquesos de França i Anglaterra, recolzant-se en el conjunt de països més o menys dependents de l'ur capital financer, lligats entre ells per tractats expressió d'interessos polítics i estratègics comuns, hi va haver l'oposada.

La reacció mundial donà vida a Mussolini, el mantingué en el poder, el va salvar de la ruïna quan la Societat de Nacions acordà les sancions econòmiques en resposta a la

bestial agressió feixista contra Abissínia. En aquelles hores la malhaurada França dirigida pel funest Laval i l'Anglaterra endormida per Chamberlain, líders de la Societat de Nacions, varen ésser els primers en crebantar l'acord de sancions econòmiques, mantingueren obert el Canal de Suez, deixaren abandonats a la seva sort als desarmats etiops. No tingueren altra preocupació que la de salvar Mussolini, impedir que amb el fracàs de l'aventura "imperial" feixista el poble italià es revoltés i marxés de nou pel camí de la llibertat i de la democràcia.

La reacció mundial va infantar Hitler, el nazisme.

"Seria un error creure que la República de Weimar va enfonsar-se, únicament per raons de política interior. Van contribuir-hi, també, factors determinants d'una política internacional. Hitler, des dels seus començaments, va trobar suport i ajut, i en la mesura que les circumstàncies ho reclamaven, més suport i més ajut".

En prendre el poder, Hitler era molt feble. Dotze milions d'alemanys, dels quals sis milions de comunistes, havien votat en contra del nazisme. Alemanya destrocada econòmicament i moral, s'hauria refet i desempellegat del nazi-feixisme cridaner i demagog, si les forces de resistència i de recobriment haguessin estat recolzades per una política internacional justa, autènticament democràtica. Fou el contrari. Essent feble, va ésser enfortit per la feblesa volguda dels muniquesos, i realitzà un a un els punts del seu programa: Sarre, remilitarització de les voreres del Rin, servei militar obligatori, rearmament intensiu, ocupació d'Àustria, Memel, Txecoslovàquia. Va estripar amb la col·laboració muniquesa i per accions unilaterals i violentes, el Tractat de Versalles. Organitzà l'Eix Roma-Berlin. Anorrea la República Espanyola. I perquè tot li fos planer, els muniquesos varen montar la força sinistre del Comitè de No-Intervenció, varen anihilar el Front Popular francès, varen sabotejar la unitat internacional de la classe obrera, varen sincronitzar la seva política exterior i interior amb la política exterior i interior d'Hitler, perseguint a mort la vanguarda revolucionària de la classe obrera, els Partits Comunistes, anul·lant, la França dirigida pels traïdors Laval-Bonnet, el tractat franco-soviètic i estripant una a una les propostes de la Unió Soviètica. Munic, on es reuniren a espatlles i contra la Unió Soviètica, fou la culminació d'aquesta política deliberada d'enfortiment sistemàtic del nazi-feixisme i n'ha esdevingut la qualificació i el símbol.

Lluitava la Unió Soviètica per la pau, per l'afixament del nazi-feixisme, en el possible, sense guerra, per salvar la democràcia mundial. Es avul clar per tothom que si, en el començament, la política de la Unió Soviètica hagués estat recolzada amb honradesa i conseqüència, el nazi-feixisme, ofegat pel bloqueig moral, polític i econòmic menat pel món sencer, hauria sucumbit per l'acció dels pobles alemanys i italians, sense necessitat d'una guerra mundial.

Lluitaven els muniquesos per la guerra d'extermini con-

tra la Unió Soviética. Varen engreixar el gendarme que havia d'abatre al que consideraven el seu únic enemic: la Unió Soviética. pactar amb Hitler promentent-li tot el seu guir a Hitler amb l'amenaça d'una possible entesa amb la Unió Soviética, pactar amb Hitler promentent-li tot el seu ajut en la guerra contra la Unió Soviética. Tàctica que no varen abandonar estant ja en guerra contra Hitler, la qual cosa que va revelar l'episodi de la guerra soviético-finlandesa.

LA CONTRADICCIO FONAMENTAL

Enecegat per la seva política anti-soviética, els muniquesos no comprenueren mai la contradicció fonamental en la qual es debatien. No compregueren que engreixaven la fera que havia de llençar-se damunt d'ells per engolir-se'ls.

Es proposaven els muniquesos anihilar la Unió Soviética amb els exèrcits nazi-feixistes alemany, italià i japonés, conservár-ne el possible i augmentar els propis dominis, ésser els directors, els uso defruitadors, els banquers d'un món ajupit i freixellat per la tralla d'Hitler. El freturat repartiment de la sisena part de la terra, podia satisfer totes les apetències.

El nazi-feixisme volia el mateix i quelcom més. Volia anihilar la Unió Soviética, el comunisme, el moviment obrer, tota guspira avançada i progressiva. En això, solament en això, coincidia amb els muniquesos. Però, volia, també, els imperis anglo-francés, aterrar l'imperialisme anglo-francés per a bastir un nou imperialisme dirigit per la raça "superior" ària, amb unes engrunes repartides entre els seus titelles. Conquerir el món, imposar al món un nou amo, un nou us-de-fruitador, un nou caixer.

Mai copsarer la contradicció fonamental de la seva política, els muniquesos. Les restes que encara entrebanquien la guerra d'extermini contra el nazi-feixisme, no acaben de comprendre-ho o no ho volen.

Stalin, si ho va copsar. I des del començament d'aquest procés històric, des de l'endemà mateix de l'armistici que c'ogué la primera guerra mundial.

LA UNIO SOVIETICA SALVA LA DEMOCRACIA MALGRAT ELLA MATEIXA

N'és la prova fefaent la signatura del pacte alemany-soviético del 23 d'agost del 1939. Sense la signatura d'aquest pacte, on seriem ja?

No es cert que el pacte alemany-soviético desfermés la guerra, com varen dir els muniquesos i certa gent mal informada i que es deixa embadocar per la maniobra anti-soviética, anti-comunista d'aquells i dels seus aliats nazi-feixistes. La guerra feia anys que havia començat. Començà a Abissínia, s'estengué a Espanya i Xina, cremà Austria, Albània i Xecoeslovàquia, ara ja una flema enorme que consumia la vida i la riquesa d'innensos territoris i de centenars de milions d'homes.

A l'estiu del 1939 s'havia de resoldre, "no el problema de l'aguerre, sinó el de la seva direcció". Si el nazi-feixisme havia de llençar-se damunt l'Orient o damunt l'Occident, ja

resolt a donar la batalla definitiva per la conquesta del món.

Hitler va creure millor començar pels països més febles, els d'Occident. Coneixia Hitler la seva feblesa, la seva podridura interior. Hitler comptava amb agents seus, ben plaçats en els llocs fonamentals dels països occidentals, polítics, administratius, militars, econòmics, intel·lectuals, periodístics. No ignorava que la política muniquesa havia descompost els pobles occidentals, que en tots ells tenia el suport d'una burgesia corrompuda resolta a lliurar la Pàtria a un invasor que predicava "la creuada anti-comunista". Havia aconseguit Hitler, mitjançant el treball dels seus agents directes —els trotskistes en la vanguardia— dels seus "aliats" muniquesos, dividir, afeblir a l'extrem, anorrear en determinats casos el moviment obrer, el moviment popular anti-nazi-feixista, la massa obrera i popular, enemic a mort i els únics capços d'acceptar la batalla, de batre's sense regatejar esforç i sacrifici. Per Hitler la perspectiva de la guerra a l'Occident no era més que una marxa triomfal, els països a envair simples gites d'expansió, una successió cridanera de batalles més polítiques que militars.

Hitler es decidí a iniciar la marxa triomfal pel camí més planer. Una vegada sotmesa Europa, junyida una Anglaterra governada pels seus ambes muniquesos, le seria fàcil abraonar-se damunt la Unió Soviètica, essent l'eix d'acer d'una coalició mundial no dirigida pels vençuts, sinó per ell mateix i per la seva casta de senyors feudals.

Hitler cometé un error històric irreparable. Amb la signatura del pacte alemany-soviètic, va signar la seva inevitable derrota.

Quina era la situació a l'estiu del 1939?

La Unió Soviètica estava en el primer any d'execució del tercer pla cinquenal, pla que donava un impuls decisiu a la defensa del país, que posava en explotació el segon Bakú, que multiplicava el poder la indústria pesada, que accelerava gegantíment l'expansió de la indústria lleugera, de les indústries agro-pecuàries. Els centres vitals de la Unió Soviètica, Leningrad, Moscú, el Cáucas, es trobaven perillosament aprop de les fronteres. A l'Orient, un enemic poderós, el Japó, els exèrcits del qual lluitaven i eren batuts per l'Exèrcit Roig a les fronteres de l'extrem Orient i de la República Popular de Mongòlia. A l'Occident, el colossal exèrcit d'Hitler montant la guàrdia sobre la frontera de Polònia, país mal més per una camarilla feixista, i la reserva ben armada de Mussolini, recolçant les forces de xoc del nazi-feixisme, el món sencer dirigit pels muniquesos, inescotable arsenal d'armes, de queviures, de matèries primes i, en cas necessari, d'homens; un món previament preparat per l'anihilament dels moviments obrers i populars, dels partits comunistes i dels seus dirigents més estimats. Un món resolt a "crear un altre Comitè de No Intervenció per ajudar al nazi-feixisme.

La Unió Soviètica, aïllada, encerclada, hauria hagut de combatre des del primer moment a l'Orient i a l'Occident sobre dos fronts. Es clar que la Unió Soviètica hauria lluitat

fins el darrer home, fins a vessar la darrera gota de sang, que arreu de la terra, malgrat tot, s'haurien produït moviments de solidaritat, d'ajut... Però, com, d'haver-se desfermat la guerra en aquestes condicions, no acceptar la possibilitat d'una derrota, la derrota de la Unió Soviètica?

No podem copejar avui, fàcilment, la significació històrica d'una derrota de la Unió Soviètica? Amb la Unió Soviètica hauria caigut el món sencer, compresos els muniquesos: la llei d'Hitler per a tots.

Amb l'espantall de l'anti-comunisme Hitler va preparar el terreny per a conquerir amb un mínim de desgast, en passeigs militars de dies i poques setmanes, Noruega i Dinamarca, Holanda i Bèlgica, França i Luxemburg, Grècia i Iugoslàvia, per a junyir en qualitat de socis menors a Itàlia i Espanya, Eslovàquia i Hongria, Rumania i Bulgària, Finlàndia i Japó.

Quina força incommesurable la d'Hitler si hagués vençut militarment la Unió Soviètica! Per telèfon hauria conquerit la resta del món!

Per a tots els pobles, per a tots els homes, la derrota de la Unió Soviètica era el coloniatge, l'esclavatge per a moltes generacions, la realització del somni d'Hitler exposat sense reserves en "El Meu Combat"; la nazificació del món, els Barons alemanys del segle XX, el nou feudalisme, planant damunt la terra sencera!

Hitler no va comprendre la dialèctica de la situació internacional, va llençar-se pel camí més fàcil, pel camí de la seva derrota!

Stalin, si que va comprendre la dialèctica de la situació internacional. Hitler no podia comprendre-la, perquè és un vulgar demagog sense capacitat de perspectiva històrica. Stalin havia de comprendre-la, perquè és infinitament superior, perquè no és demagog ni dictador, perquè és el dirigent vulgut i el savi dirigent de pobles lliures, constructor del món nou de democràcia, de llibertat, de germanor.

Per aixó, companys, podem i devem afirmar que el pacte alemany-soviètic del 1939, va salvar la democràcia malgrat ella mateixa.

L'AGRESSIO D'HITLER CONTRA LA UNIO SOVIETICA

Si analitzem la situació d'avui, creada per l'agressió d'Hitler contra la Unió Soviètica, arribarem a la mateixa conclusió.

Abans de l'agressió traïdora d'Hitler contra la Unió Soviètica, la guerra fou fonamentalment inter-imperialista. Malgrat els esforços d'uns i altres, l'opinió mundial no es mobilitzava. No s'aconseguí dividir l'opinió mundial en dos bàndols apassionats, com ocorregué en el curs de la primera guerra mundial. La classe obrera, les masses treballadores, tots els sectors avançats i progressius, no havien perdut el record del sacrifici d'Abissínia, d'Espanya, de Xina, d'Àustria, de Txecoslovàquia, d'Albania, de Mèmel; no podien oblidar les converses i els acords, la terrible traïció de Munic; no podien admetre que es parlés de defensa de la democràcia.

cia a l'hora que es perseguia a fons el moviment obrer, que es dissolien els partits comunistes, que s'expulsaven els diputats comunistes dels parlaments, que s'empresonava i s'afusellava els millers fills i combatents de la classe obrera, que es tancava en camps de concentració amb rigor extrema de vigilància i repressió a l'enorme exèrcit de lluitadors anti-feixistes refugiats en territori "democrata" i al cap dels quals estaven els nostres braus soldats republicans; que es lliuraven els llocs clau del Govern, de l'Administració, de la propaganda, de l'exèrcit a feixistes coneguts, a agents d'Hitler; que intuïen el veritable contingut i perspectiva d'una política militar que s'apoià en Finlàndia i en l'exèrcit organitzat pel feixista Weygand a l'Orient, per a forçar un "canvi de front" en plena guerra oficial contra Alemanya, per a refer sobre la marxa el bloc de la reacció mundial contra la Unió Soviètica. Es copçava, amb clàretat aclaparadora, que no es feia, que no es volia fer una guerra de debò, d'extermini, sense possibilitats de pactes i enteses, contra el nazi-feixisme. Tothom tenia la convicció de que en la intimitat dels governs en guerra i dels que sense estar en guerra els prestaven un suport més o menys valuós, es cercaven no els mitjants d'anihilació del nazi-feixisme, sinó d'arribar a una pau de compromís, amb sacrificis "raonables" per ambdues parts, amb l'acord i satisfacció mutua de registrar-se contra la Unió Soviètica.

No es defensava la democràcia en aquest període de la guerra inter-imperialista. La victòria de la democràcia, que exigia una guerra a mort contra el nazi-feixisme, no s'hauria assolit.

Després de l'agressió d'Hitler contra la Unió Soviètica, es produí un canvi immediat en l'opinió mundial.

La indiferència es transformà en entusiasme. L'entusiasme en ardidesa combativa. Arreu del món, les classes populars, els sectors avançats i progressius arribaren a la convicció clara i ferma de que la guerra contra el nazi-feixisme, guerra veritable, sense possibilitats de pactes, de pau blanca, una guerra d'extermini, s'havia començat. La guerra esdevingué justa: guerra per la democràcia, per la llibertat, per assegurar als homes i als pobles el seu dret a la vida digna i feliç, a la independència, a la sobirania; a tota la humanitat una existència millor i deslliurada del pesombre d'una repetició periòdica de catàstrofes paregudes."

Els pobles compregueren, que la teoria nazi-feixista sobre la superioritat racial i la conquesta del món a benefici de la raça "superior", no eran frases literàries per a consum interior del poble alemany; que l'anti-comunisme, anti-semitisme, eren cortines de fum per a tapar els veritables objectius nazi-feixistes; que el "nou ordre" apositat al comunisme ó a ja "plutocràcia capitalista", no era altra cosa que l'ordre germànic, el feudalisme del segle XX. Varen copçar-ho tots els pobles de la terra, i amb recança punyent els pobles europeus que trauets per llurs Quislings es despertaren un dia sense independència, sense sobirania, colònies sense

dret ni llei, aterroritzades pels barons alemanys del "nou ordre", del nou feudalisme nazi-feixista.

Profundes corrents de revolta començaren a remoure les entranyes dels països sotmesos. No podem considerar casual el que les guerrilles, el sabotatge en gran escala, els atemptats, les més variades i arriscades formes de lluita contra el nazi-feixisme, esclatessin immediatament després de l'agressió contra la Unió Soviètica. Car abans de l'agressió els pobles conquerits estaven quiets i esmortuïts pel cop de maça rebuda, eren resignats a suportar una vida infernal i contra la qual es sentien absolutament impotents.

Va ésser després de l'agressió que Churchill i Roosevelt discutiren i signaren la carta de l'Atlàntic.

Va ésser després de l'agressió que els pobles colonials i dependents començaren a incorporar-se a la lluita mundial contra el nazi-feixisme. El cas de Pèrsia n'és una prova fefaent.

Va ésser després de l'agressió que els homes i partits que abans de Munic s'enfrontaren amb els muniquesos, tingueren a les seves mans molt més fermament els ressorts fonamentals del poder.

Va ésser després de l'agressió que les masses laborioses d'Anglaterra i els EE. UU., varen accelerar la seva intervenció en els afers generals de la guerra i de la conducció, el procés de radicalització que constitueix una de les millors garanties de la guerra a mort contra el nazi-feixisme.

Va ésser després de l'agressió que l'entrada definitiva i total dels EE. UU., a la guerra esdevingué inevitable i en plaç breu.

Després de l'agressió, Hitler ja no pogué enganyar a ningú. Els plans de conquesta mundial, de nazificació mundial, d'establiment d'un nou i ferotge feudalisme, no són ja un misteri per a ningú. La cortina de fum que els tapava l'agressió l'esvaí.

Pel fet mateix de l'agressió, el pla fonamental d'Hitler s'esbocinà. La pretesa creuada contra el comunisme portada per Hess als aliats muniquesos d'Anglaterra, predicada per tots els seus agents d'arreu, amb els trotskistes a la vanguardia, no va donar més que fruits podrits. Hitler no comptà més que amb els traïdors Quislings que a nom seu i a l'única glòria del feudalisme alemany, aterroritzen, desagnen, depauperen, esclavitzren els països europeus sotmesos.

"I la Unió Soviètica no lluità en dos fronts simultanis, a l'Orient i a l'Occident, aïllada, encerclada contra una col·lisió mundial. Aliada d'Anglaterra, de Xina, dels EE. UU., de les 26 nacions signants del pacte de Washington i virtualment del Continent llatí-americà, la Unió Soviètica són la batalla a mort al nazi-feixisme. Són avui Hitler i els seus còmplices de l'eix, els aïllats, els encerclats per la coalició de forces més poderoses que coneix la història humana. El que havia d'ésser una coalició mundial entorn d'Hitler contra la Unió Soviètica, és una coalició mundial, amb la Unió Soviètica de capdavantera en l'esforç, el sacrifici i l'herois-

me, contra Hitler i els seus pudents Quislings."

La perspectiva no és de derrota, és de victòria. Perspectiva de victòria segura i aclaparadora, malgrat els episodis dolorosos del Pacífic, malgrat l'acció retardatària, sabotejadora, dels muniquesos no definitivament morts, encara.

Aquesta perspectiva de victòria és deguda a la redistribució de les forces mundials, forces armades i d'opinió pública, determinada per la genial estratègia de Stalin, de conseqüent política de pau i de lluita sense perdó contra el nazi-feixisme.

"Repetim-ho, companys: el tractat de no-agressió alemany-soviètic del 23 d'agost del 1939, va salvar la democràcia mundial malgrat ella mateixa."

LA NO INVASIO D'ANGLATERRA

Corren, encara, pel món, opinions contràries, anti-soviètiques, alimentades pels agents del nazi-feixisme. Veuen hipòcrites que gosant a passar al nu tot el seu pensament, deien "ja era hora que la Unió Soviètica i els seus amics reconegue sin els seus errors". O que diuen també: "The heroisme del poble soviètic ens fa oblidar la "traïció" de Stalin. O bé: "On forem ja si l'heroisme d'Anglaterra no hagués fet fracassar els plans d'Hitler?" És la línia muniquesa, la línia trotskista, de tots els component i agents més o menys coneguts de la cinquena columna mundial.

"No podem desconèixer l'exemplar heroisme del poble. Va saber resistir, dirigit per la confiança increbantable de Churchill en la victòria final, la bestial agressió aèria d'Hitler en els mesos posteriors al colapse de França. Cal, però, reconèixer que Hitler no gossà la invasió de les Illes Britàniques. Anglaterra, després del colapse de França, aïllada, mal armada, no comptant amb més forces que les restes de l'exèrcit que es feu escapol de Dunkerque i amb una aviació inferior a l'alemanya, no fou envaïda per Hitler. ¿Perqué? ¿Error de calcul? ¿Excés de confiança? ¿Per la creença de que els bombardeigs aeris afeblirien la moral anglesa, agomollarien tot l'Imperi? ¿O perquè Hitler, el qual de no agressió alemany-soviètic? Deixem la resposta al propi Hitler, el qual en el discurs del més d'octubre del 1941, va dir: "A l'agost i setembre del 1941 fou evident que la guerra a l'Oest contra Anglaterra, que hauria ocupat tota la força aèria alemanya, no era possible, perquè a les meves espatlles hi havia la Unió Soviètica".

LES VICTORIES DE LA UNIO SOVIETICA

¡Com ha canviat el panorama mundial, companys, des de la traïdora agressió d'Hitler contra la Unió Soviètica!"

Hitler, en el més de gener del 1941 va dir: "Estic convençut de que l'any 1941, serà l'any històric de la victòria definitiva, d'un gran reordenament d'Europa."

Hitler, en el més de gener d'enguany ha dit: "No puc saber si aquesta guerra acabarà aquest any. Ja veurem qui guanyarà aquesta guerra..

¿Qué ha ocorregut?

Diem a casa nostra: "els mentiders acaben per creure veritats les pròpies mentides". Havien dit i repetit tant els famosos "experts" i "tècnics", Hitler i la seva trepa de servants que la Unió Soviètica era un gegant amb peus de fang, que els pobles de la URSS es sublevarien i es declararien independents en quan aparegués un "salvador"; que els pagesos soviètics es refusarien a combatre per a venjar-se dels "burócrates" soviètics, que els "imposaren" la col·lectivització i la liquidació del kulacs; que els obrers soviètics, decebuts pels excessos d'una "burocracia" engolafrada i brutal, havien perdut l'entusiasme revolucionari i no es batrien amb l'ardidesa dels primers temps; que l'Exèrcit Roig era una ramat immens sense caps, sense tècnics, sense quadres, sense equip, un exèrcit decapitat per la "purga" que el privà dels "únics generals i tècnics" de valua que tenia; que els avions, els tancs, els canons; eren ferralla no més per a desfilar per la Plaça Roja amunt en els dies d'aniversari i esporuguir a corresponsals venuts a "l'or de Moscú" o bablús; que la "dictadura" de Stalin havia depauperat, anihilat la vella i heròica ànima russa... que acabaren per creure veritats totes les vileses i mentides que el seu odi i la seva temença al món nou bastit per a paga per la Unió Soviètica, els suggerien. Tot s'ho van creure, adhuc l'home "que mai s'equivoca", Hitler. Ara ja no ho creu, car en el discurs del 2 d'octubre del 1941, va confessar amb amargura, "varem subestimar la força de la URSS". La vena, però, li ha caigut tard!

Com estranyar les nerieses que es digueren al començament de la guerra?

Els famosos "experts", els clarividents "tècnics", els quals caldria que les democràcies en guerra es decidissin a enterrar set metres sota terra, varen afirmar fent-se ressó de les bajanades dels Goebbels i de la seva cort de corresponsals estrangers: "probablement la guerra acabarà dintre tres o quatre setmanes".

Tan convençuts niestaven que el propi Churchill en el discurs de febrer 14 del 1942, ha dit: "Es va considerar audaciosa l'afirmació que va fer (en agost del 1941) el president (Roosevelt) en declarar que els exèrcits soviètics es sostindrien fins a l'hivern. Es pot dir que els militars de tots els països amics o enemics o neutral, dubtaren molt de que això fes veritat".

Varen passar les tres o quatre setmanes, i l'exèrcit Roig seguia combatent. Passaren tres o quatre mesos i l'exèrcit Roig seguia combatent. I el 2 d'octubre del 1941, Hitler, sense deturar-se a explicar el que succeïa, el perquè s'anava esllavissant per la pendent de les mentides, va anunciar al món la imminent i aclaparadora victòria: l'aixafament total de l'Exèrcit Roig, de la Unió Soviètica, en els següents termes: "No m'ha estat aquesta vegada tan fàcil venir a Berlín, car en aquestes hores un nouesdeveniment geganti

s'està desenvolupant en el nostre front oriental. Des de les darrers 48 hores, operacions de dimensions gegantines estan progressant".

Era l'ofensiva massiva, "la darrera batalla", com va dir Hitler, per a conquerir Leningrad, Moscou, els camps petrolers de Bakú. L'ofensiva que debia posar fora de combat a la Unió Soviètica.

En aquells dies, quantes vegades la premsa "democràtica" va prendre Leningrad, i Moscou, els reduï a cendre fumejants! ¡Tots els "tècnics", els "experts" encara no escaudats, varen creure la paraula d'Hitler i s'entretingueren dibuixant-nos aquelles negres i celebres "pirates" que anaven dels Urals a Pérsia, i s'ho engolien tots entre els seus braços...! Funk, President del Reich Bank, va declarar solemniament que "Rússia economicament es trobava ja anexionada a la nova Europa" l'onze d'octubre del 1941; Dietrich, cap de premsa d'Hitler, va reunir a só de tambors i cornetes als corresponsals alemanys i estrangers, el 21 de novembre del 1941, per a dir-los-hi que l'Exèrcit Roig ja no existia, que el problema militar a la Unió Soviètica estava ja definitivament resolt.

"I, de sobte, companys, el llampec enlluernador: el 26 de novembre l'Exèrcit Roig recupera Rostov, tanca amb pany i clau les portes del Cáucas, dels camps petrolers de Bakú!"

Mentre els "experts" i els "Tècnics", Hitler, Funk i Dietrich, enterraven la Unió Soviètica, Stalin, el sis de novembre, davant el Soviet Suprem, va declarar: "Els alemanys volen una guerra d'extermini. Poden estar segurs de que la tindran". I el set, aniversari de la revolució d'octubre, a la Placa Roja, davant l'Exèrcit Roig i el poble soviètic, va assegurar per esbalaiment d'amics i falsos amics i enemics: a l'hora que els generals d'Hitler cridaven entusiasmats que amo els seus prismàtics veien les torres del Kremlin: "Alguns mesos més, mig any, tal vegada un any, i l'Alemanya hitleriana esclamarà tota el pes dels seus crims.

El deu de desembre comença la contraofensiva hivernal soviètica i tot va canviant: llegüatges, gestos, vaticinis, comentaris dels "experts" i dels "tècnics", perspectives. Varen començar per Hitler no solament les dificultats militars, sinó les manigances equivoques de discursos i proclames per a consum de l'exèrcit i del poble alemanyss. Quin contrast amb els espèctes verbals de suara! El 19 de desembre del 1941, obrint la campanya d'ajut hivernal, Hitler va plorar: "Gràcies als nostres soldats, el nostre país ENCARA gaudeix d'una segura vida interior. Per primera vegada en la guerra, els nostres soldats es troben en la impossibilitat de retornar a la llar, més encara, d'obtenir un llarg permís d'absència. Milions de soldats alemanys estan ara dempeus al front després d'un any de lluita contra un enemic superior en nombre i en equip". I demanà serenitat i ajut, "fins que arribés l'ora de l'anihilament final d'aquest que ha resultat é ser el més perillós enemic de totes les èpoques". I el 20 de setembre, després d'escombrar a mariscals i generals i de prendre personalment el comandament, en l'ordre del dia a l'exèrcit, va ordenar: "la seva

tasca (de l'exèrcit), fins que arribi la primavera, és retenir i defensar amb el mateix fanatisme que conqueriren els guanys que obtingueren amb un heroisme incommensurable i a base de grans sacrificis". Per acabar encomanant-se a Déu, al mateix Déu que abans es treia de la butxaca, que en feia el que volia, al qual tractava de tú: "Déu totpoderós no refusarà la victòria als seus blaus soldats". Això ens recorda els pagesos de casa nostra, els quals després de la pedregada, gemeguen: "Déu ens ajudi!

Malgrat, però, la protecció divina, la contraofensiva soviètica continua, el poble alemany comença a sentir i a intuir coses que l'esfereixen, i Hitler, per a tranquil·litzar-lo, afirmà el 30 de gener d'enguany: "les línies alemanyes han estat estabilitzades. L'enemic ha fet avanços en alguns llocs". Ens ha clavat Hitler davant la misteriosa línia hivernal.

L'"estabilització" no existia. I proseguint els "petits avanços" en alguns "llocs", l'Exèrcit Roig beslluma ja les fronteres d'Estònia, Letònia, Lituània, Polònia, combat en les terres de Rússia Blanca, es troba de nou davant Smolensk i prop del Dniepper, amenaça d'encerclament nuclis enormes de l'Exèrcit nazi-feixista. I Kalinin, President venerat de la URSS, afirma: "La iniciativa està en les nostres mans. No ens la deixarem prendre pels alemanys". I Stalin en l'ordre del dia adreçat a l'Exèrcit en el 24 aniversari de la seva fundació anuncià la propera alliberació dels paísos Bàltics, l'alliberament definitiu de Leningrad, de Rússia Blanca, d'Ukrània i de Crimea, que la bandera roja aviat onejaria on oneja.

On comença i on acaba la misteriosa línia "estabilitzada" d'Hitler? Es ben segur que la veritable i darrera serà la de Berlín, a Berchtesgaden!

MANIOBRES DELS MUNIQUESOS

"La veritat s'ha fet camí, companys. Les mentides, en mentides han quedat. I són ja pocs els "tècnics", els "experts" que gosin, de tant en tant, apoiarse en elles per a recolzar les maniobres muniqueses". Perquè ha estat possible això? Una mena de miracle? Churchill s'acosta a la veritat en dir el 14 de febrer d'enguany: "Hitler havia confiat en trobar Quislings i cinquena columna en les àmplies regions envaïdes i entre les malhaurades masses que varen caure en poder seu. Els esperava, els cercava, però no en va trobar cap.

"Aquesta és una de les raons que expliquen un fenomen de profunda categoria històrica. A la URSS no hi han Quislings, no hi ha cinquena columna, no hi han traïdors, ningú que treballés per a lliurar la pàtria al invasor perquè, gràcies a la sabia i justa i previsorà política de Stalin, del Partit Comunista (b) de la URSS, a la vigilància revolucionària dels pobles i dels treballadors soviètics, foren exterminats en el seu degut temps. Les bandes d'espionatge i sabotatge a sou de Berlín-Tokio, el Tukachevsky, els

Trotzki, el Kamenev i Sinoviev, els Bujarin i els pandillers assallariats i corromputs, que preparaven la derrota militar soviètica, que volien prendre el poder amb ajut de les baionetes estrangeres i establir el règimen capitalista damunt les runes dels pobles soviètics, que aspiraven a ésser els Quisling d'una URSS anihilada i colonitzada pel nazifeixisme triomfant; foren descoberts, jutjats, sentenciats i executats! El gloriós país soviètic va ésser metejat a temps, amo energia i justícia bolxevic, de socarrel.

Es lògic que els més o menys babaus que cregueren de bona fé les infàmies anti-soviètiques d'abans, es sentin còmplices per la lluita heròica i victoriosa de l'Exèrcit Roig i dels pobles soviètics. No hi ha un cas igual en la història humana!

"Agredida traïdorament i covarda, la Unió Soviètica, sola, ha fet front a la maquinaria militar més poderosa que recorden els temps. No és únicament l'exèrcit alemany el que s'abraonà damunt la Unió Soviètica. No ha estat solament l'Alemanya hitleriana la que mobilitzà la seva potència contra la Unió Soviètica. Va haver de fer front SOLA, a tot l'exèrcit alemany reforçat per fortes unitats finlandeses, rumanes, hongareses, txecoslovaques i italianes i el nucli més febles organitzats "voluntariament" en els malhaurats països sotmesos a Hitler, pels seus Quisling. Va haver de fer front a tota la producció bèl·lica d'Europa, a l'enorme producció alemanya augmentada per la de les fàbriques txecoslovaques, suïsses, belgues i franceses a una Alemanya enfortida per l'expropiació de totes les reserves en matèries estratègiques d'Europa, de tots els tancs, canons, metralladores i avions d'una Europa que feia anys es preparava per a la guerra. Contra la Unió Soviètica es llença un enemic molt superior en nombre i en equip, un enemic foguejat per gairebé dos anys de guerra, ensuperavit per una successió de victòries es potaculars, fanatitzat i convençut de la seva invencibilitat: un enemic que comptava amb l'avantatge suprema de la iniciativa i de la sorpresa. I la Unió Soviètica, SOLA, amb un exèrcit de línia no foguejat per la guerra, arrossegada sobtadament d'un règim de pau, de construcció alegre i feliç d'un món nou, a un règim de guerra, despietat i a mort, va poder deturar, primer, i fer recular, ara, a l'enemic; ha destruït les millors forces de xoc hitlerianes, l'èlite militar fanatitzada per Hitler, ha destruït tots els plans del nazifeixisme i ha afirmat en el món democràtic no ja la possibilitat, sinó la seguretat d'una victòria decisiva.

Naturalment, la Unió Soviètica ha sofert pèrdues considerablement en territori, en homes, en riquesa industrial i en matèries primes. Però, cal esbrinar si la quantitat d'aquestes pèrdues podia haver estat moltíssim menys important, si la data de la segura i propera victòria podia haver estat apropiada. Stalin, el sis de novembre, va afirmar, a l'analitzar les causes de la reculada de l'Exèrcit Roig: "Una de les causes és la manca d'un segon front a Europa contra els

feixistes alemanys... En el moment actual no hi ha en el Continent Europeu, exèrcit de la Gran Bretanya o dels EE. UU. que facin la guerra als feixistes alemanys... Essent aquesta la situació el nostre país dirigeix sol una guerra de llibertat contra la força unida d'alemanys, rumans, italians, finlandesos, i hongaresos". I en l'Ordre del dia de l'Exèrcit Roig, en el XXIV aniversari de la seva fundació, va haver de repetir malhauradament: "Alemanya té aliats que lluiten al costat seu. Fins aquest moment no podem dir el mateix pel que es refereix a nosaltres. Tanmateix hem aconseguit defensar el nostre territori".

Les victòries de la Unió Soviètica i la manca d'un segon front a Europa, assenyalada per dues vegades per Stalin, no són fets casuals. Les primeres, han esdevingut pel que ja hem dit i per causes més profundes que ja coneixem i que no hem d'analitzar ara. El segon fet cau de pié en el pla del que ens hem proposat avui.

"No hi ha un segon front a Europa, perquè els elements muniquesos, poderosos, encara, l'han sabotejat. Els muniquesos, abans de l'agressió, treballaven frenèticament per la pau blanca, per a refer el bloc mundial contra la Unió Soviètica. Després de l'agressió, els muniquesos han concentrat tota la seva activitat, tot el seu poder entorn d'un objectiu: frenar, al interior dels països en guerra, l'activitat militar i de producció, "demostrar" la impossibilitat "tècnica" del segon front, desmoralitzar l'exèrcit sotmés a llarga i perillosa immobilitat, afeblir la voluntat de lluita de les masses populars, dividir els aliats, reduir el mínim obligacions de l'aliança militar anglo-soviètica, donar temps a Hitler a l'aguait d'una victòria promesa i cada dia allunyada... En el curs d'aquests mesos transcorreguts des de l'agressió contra la Unió Soviètica, tot ho han dit i assajat. Crebantada momentàniament la força ofensiva i aglutinant de la "creuada" anti-comunista, varen llençar la consigna de deixar els "dos totalitaris" sols, perquè es destruïssin, mutuament, per tal de que les democràcies podessin ésser, després, les àrbitres de la pau. Fent-se ressó de les xerrameques de Goebbels valoritzant-les amb els comentaris dels seus "tècnics" i "experts", sostingueren que no valia la pena d'ajudar a la Unió Soviètica, car el colapse d'aquesta era inevitable i imminent, car trametre avions i canons i tancs a la Unió Soviètica era tan com donar-los Hitler. Recordeu-vos de França, de Iugoslàvia, de Grècia, de Creta!, n'escraven hipòcritament. La glòria a resistència de l'Exèrcit Roig els obligà a canviar de discurs de tàctica. S'inventaren la teoria xirola: no cal fer res nou, tot va bé, car els EE. UU. és la reserva en material. Anglaterra el cervell director y la Unió Soviètica i Xina són la reserva humana. Feren el que poderen per a sabotejar la producció de guerra als EE. UU., i quan aquests agruïts per ordre d'Hitler pel Japó, es trobaren en guerra i es varen produir les derrotes del Pacífic, tragueren del calaix l'espectacle del "perill groc", del "deure" de la "raça blan-

ca" d'unir-se per a vèncer l'enemic "groc". Han mogut onades de remors, i per mirjà d'una premsa "independent" i pseudo-democràtica han provocat optímismes infantils, pesímismes poca-vites, per les exageracions deliberades sobre el front soviètic i els plans i ofensives del nazi-feixisme i per la minimització volguda de les autèntiques i grans victòries de l'Exèrcit Roig. Han incrementat tant com han pogut l'activitat dels agents trotskyistes d'Hitler i la cridoria d'aquests "per la Unió Soviètica, contra Stalin i per la revolució mundial", ha escalfat l'orella del nazi-feixisme arreu.

La mobilització dels muniquesos ha estat tan visible i perillosa que el propi Churchill es veié obligat a rebel·lar-se i abatre-la, de cobrint, per primera vegada, el motiu central del viatge de Hess a Anglaterra. Va dir Churchill el 26 de gener darrer a la Càmera dels Comuns: "Quan Rudolf Hess vingué en avió fa uns mesos, creia fermament que no més li calia tenir accés a certs cercles del nostre país, perquè la camarilla Churchill, com ell definia el nostre règim, fos enbandida del Poder, posant al seu lloc un govern amb amb el qual podés conjuminar una pau magnànima".

Tan violenta i criminal era als EE. UU., l'activitat dels Linberg, dels Hoover, que el President Roosevelt es veié en la necessitat de denunciar davant els periodistes l'existència i el treball del "grup Cliveden" de Whashington".

Tan escampada era la maniobra muniquesa que Shvernik, President de la Delegació Sindical Soviètica en visita a Anglaterra, va haver de dir als obrers de Londres: "no totes les empreses han obtingut el límit màxim, han extret de la tècnica tot allò que aquesta pot donar... No en totes parts la producció està organitzada idealment. Estimant els fets objectivament, la Delegació considera necessari declarar que en la indústria de la Gran Bretanya hi han encara moltes reserves no utilitzades, la mobilització de les quals, si es fés, donaria un augment considerable de la producció de tancs, avions, canons, obusos, etc. Ens sembla que aquestes reserves han d'ésser mobilitzades i que com més depressa ho siguin molt millor serà per a la causa comuna".

Tan amunt havien arribat els muniquesos i de tal perillositat eren les seves maniobres, que Stafford Cripps, va recórrer tot Anglaterra per a dir arreu el mateix: "Urgeix que per tots els mitjans possibles, les relacions anglo-soviètiques siguin més fermes i més sòlides. No és suficient que les nostres relacions es fonamentin en l'emoció per l'esplèndida lluita que relitzen els rojos; cal que s'afirmen pràcticament per obtenir els beneficis de la cooperació soviètica després de la guerra".

L'exaltació muniquesa ha estat paral·lela a les victòries de la Unió Soviètica.

DERROTES MUNIQUESSES

"Es necessària la lluita contra els muniquesos, car aquesta guerra és d'una complexitat extraordinària, és única en el món contemporani i en la història. S'oposen els muniquesos als homes avançats, progressius, liberals, autènticament democràtics, a la classe obrera, a la pagesia, a totes les forces que de debó volen l'extermi del nazi-feixisme, que de veritat exigeixen una aliança efectiva, sense reserves i fins a la fi, de les potències democràtico-burgueses amb la Unió Soviètica".

La força dels muniquesos, des de la caiguda del funest Chamberlain, s'ha anat afeblint. La nostra força ha anat augmentant.

Hitler és derrotat en el terreny militar. Els seus aliats muniquesos van éssent derrotats en el terreny polític. El nostre balanç és positiu, encara que l'anem forjant lentament.

Són clares derrotes muniqueses, l'aliança militar anglo-soviètica, els 8 punts de la Carta de l'Atlàntic, el pacte de les 26 nacions, els acords de Rio de Janeiro, la constitució del vigorós front mundial dels estats contra el nazi-feixisme.

Es un fet d'altíssim valor l'entrada total i definitiva dels E.E.U.U. a la guerra, malgrat les maniobres i els crims comesos pels isolacionistes, els trozkystes i demés agents a sou d'Hitler.

"Són realitats plenes de perspectiva històrica el segellament de la fraternal unitat entre els treballadors soviètics i anglesos, la formació del comitè d'unitat sindical entre els sindicats soviètics i les Trades Unions angleses, la visita amarada de solidaritat proletària dels delegats sindicats soviètics a les fàbriques, a les ciutats i pobles anglesos i l'entusiasme fervent que acollí arreu la seva presència i la seva paraua. Ja ens hem aturat a meditar un moment els transcendental canvi operat en el conjunt de la classe obrera, de les masses treballadores d'Anglaterra? Els homes que varen oposar-se a la unitat d'acció internacional de la classe obrera, a l'ingrés dels Sindicats Soviètics a la Internacional Sindical d'Amsterdam, els quals eren indispensable per a menar una lluita eficient contra el Comitè de No-Intervenció, d'ajut efectiu a la República Espanyola, per a derrotar al nazi-feixisme en el inici de la seva expansió mundial; els homes que exputaren del moviment laborista a Stafford Cripps, per ésser aquest defensor del Front Popular anglés, enemic del muniquisme, defensor a ultrança de la nostra República, de les proposicions d'unitat obrera fetes per la Internacional Comunista, d'unitat obrera antifeixista reiterades pels sindicats soviètics, del front d'estats per la pau i contra el nazi-feixisme maldat per la Unió Soviètica; són avui els signants del pacte sindical anglo-soviètic, els representants de les Trades Unions en el Comitè Sindical anglo-soviètic Citrine i Shvetsnik, treballen junts, fraternalment. La classe obrera anglesa ha esperat el caràcter de la guerra, el procés de la guerra, l'experiència històrica que feu inevitable la guerra, com ha

d'ésser conduïda la guerra i les característiques essencials de la pau futura, ha individualitzat els enemics interiors, els muniquesos aliats d'Hitler i sabotejadors de la màxima amistat dels pobles anglo-soviètics, d'una plena igualtat en l'esforç i sacrifici dels pobles anglo-soviètics, d'una plena igualtat en l'esforç i sacrifici dels pobles anglo-soviètics, i empra ja els únics mètodes de treball i d'acció que asseguren la victòria en el termini més breu. Pel present i per l'inmediat esdevenido?, és aquesta una derrota substantiva del muniquisme!"

No podem subestimar el valor considerable del manifest adreçat pel comitè sindical anglo-soviètic, signat per Citrine i Shvernik, a la classe obrera d'Europa, adhuc als obrers alemanys, italians, hongaresos, rumans i finlandesos. L'organització del sabotatge a les fàbriques i a les línies de comunicació, la reducció sistemàtica de la producció en les indústries bèl·liques, l'oposició coordinada al saqueig d'Europa en queviures i matèries primeres, l'emprament de totes les forces i mitjans de lluita contra l'opressor nazi-feixista: són els fonaments de la propera rebel·lió de les nacions esclavitzades europees, de la batalla final i definitiva contra l'enemic comú. Per a les masses populars europees és l'ordre del dia de combat, l'ordre de la victòria absoluta i de la pau justa. Fels muniquesos del món sencer, és un cop al qual no podran sobreviure a la fi del seu normal lògic desenvolupament.

Sinó valuessim exactament aquest fet, no podríem comprendre la depuració recent del Govern anglès. Els desastres haguts en el Pacífic, les alternatives desfavorables de la batalla al Nord d'Àfrica, la pèrdua de valuoses unitats navals, el compliment precari dels compromisos contra amb la Unió Soviètica, la manca d'iniciativa que manté les enormes forces imperials en una defensiva suicida, els obstacles de tota mena oposats a la formació del segon front continental europeu, les xerrameques de suposats "experts" i "tècnics" que cada any "raenen" que la victòria no pot assolir-se sinó l'any vinent: varen provocar una greu crisi interior. El perill fou extremat, però, vençut. Alguns elements muniquesos, no tots encara, foren esbandits del Govern, de l'Administració, de l'Exèrcit, de la Marina i Aeri, i Stafford Cripps el qual simbolitza avui, l'anti-muniquisme conseqüent, va ésser nomenat Vice President del Govern i membre del Consell de Guerra. Victòria veritable que va ésser obtinguda, imposada per la massa popular anglesa.

Els muniquesos, però, si han perdut batalles importants no estan pas anihilats. No podem ignorar-ho, no podem subestimar, malgrat els èxits aconseguits, la seva força, la seva capacitat de maniobra, de reaparèixer en cada moment de crisi.

CAL GUANYAR LA GUERRA AQUEST ANY

Car, és necesari guanyar la guerra aquest any. No el 43, o 44, o 45, sinó aquest any!

Stalin, el 7 de novembre, quan els alemanys estaven a

les portes de Moscou va dir: "Alguns mesos més, mig any, tal vegada un any i l'Alemanya hitleriana esclatarà sota el pes dels seus crims". Stalin no va pronunciar una frase més o menys afortunada amb la finalitat exclusiva d'aixecar la moral de l'Exèrcit i els pobles soviètics. En primer terme, perquè la moral de l'Exèrcit Roig i dels pobles soviètics no necessiten esperonaments d'aquesta mena. En segon terme, perquè Stalin mai s'entreté en jocs malabars verbals, en tot moment ha dit i diu allò que és raonable, lògic i possible d'assolir en les condicions i en els terminis establerts i madurats amb serena i severa objectivitat.

La guerra, doncs, pot ésser guanyada aquest any.

Cal, per això, establir i resoldre dues premises. Es la primera, que el front fonamental és l'europeu, que l'enemic principal és Hitler i que la seva derrota inevitablement arrossegaurà tota la sort de Quislings i crearà les condicions per a resoldre amb facilitat i rapidesa el problema japonès. Es la segona, la creació del segon front a Europa. En l'estat actual de la guerra, després del desgast profund sofert a les terres soviètiques, l'Exèrcit hitleriano podrà resistir l'ofensiva simultànea sobre dos fronts. El segon front és la iniciativa en mans dels aliats, és l'ofensiva permanent dels aliats, és l'atacament dels pobles sotmesos, és la descomposició al interior d'Alemanya i Itàlia, és l'anorreament inevitable del nazi-feixisme aquest any.

L'establiment i resolució de les dues premises exigeixen una mentalitat ofensiva. No debem preguntàr-nos més que farà Hitler en arribar la Primavera, sinó que farem nosaltres, que farem els exèrcit aliats. Prendre la iniciativa i no perdre-la més. Crear una psicologia d'odi implacable contra el nazi-feixisme; perquè els pobles, tots els pobles, puguin capir i fer-se seves aquestes paraules de Molotov, conclusió de la nota adreçada al món sencer denunciant les monstruositats comeses pels exèrcits hitlerians en terres soviètiques: "No únicament l'exèrcit, sino també tot el nostre poble, compost de molts milions d'homes, estan plens d'ira i d'odi i freturen per una venjança implacable. Per la sang i les vides dels ciutadans soviètics, els homes del nostre país no oblidan mai les ferotgies, les violències, les destruccions i els ultratges que han comés i cometen contra la població pacífica del nostre país les bandes salvatges dels invasors alemanys. No obliden, no oblidan". I les paraules de Stalin en l'aniversari de l'Exèrcit Roig, afirmant la voluntat de lluitar fins a l'extermini sense misericòrdia, no de l'Estat Alemany, no del poble alemany, sinó de la pandilla hitleriana, del nazi-feixisme.

Amb el nazi-feixisme no es tracta, no es pacta. Es venç o es mor!

No assolirem aquesta mentalitat, aquesta psicologia, mentre no extirpem de soca i arrel el muniquisme.

El muniquisme, no és, únicament, un problema de persones. Encara que totes les persones que redefaren Chamberlain, hereves de la seva política, fossin esbandides, el problema subsistiria. Car el muniquisme és una mentalitat, un

mètode, un procediment, una manera de conduir la guerra, una concepció de la guerra i de la pau. I és això el que cal liquidar. És aquesta mentalitat, la concepció de la guerra i de la pau, les que han determinat fer la guerra amb por a la derrota, car no es vol perdre el que es té, i amb por a la victòria, a les reaccions populars en el moment i després de la victòria; fer la guerra a mitges, sempre "poc i massa tard", per tal de no tancar resoltament i definitiva les portes a una possible entesa amb Hitler. Que ha succeït? Hitler va conquerir Noruega, Dinamarca, Holanda, Bèlgica, França, Iugoslàvia, Grècia amb batalles més polítiques que militars, amb un mínim de baixes que no excediren el mig milió. Que ha succeït a la Unió Soviètica? Ambdós exèrcits, en vuit incos de batalles, han tingut baixes que excedeixen els vuit milions. Que ha succeït en els fronts i batalles d'Anglaterra? En dos anys i mig de guerra les baixes imperials, compreses les desfetes de Dunkerque, Hong Kong, Malaca i Singapur, no passen de quatre-centes mil. Voleu una millor comprovació?

Les victòries d'Europa no foren degudes a una mena de poder miraculós posseït per Hitler. Ni hi ha tal poder miraculós. Els exèrcits d'Hitler varen vèncer exèrcits traïts, sense moral de lluita. Els exèrcits d'Hitler han estat batuts per l'Exèrcit Roig, no traït, d'increbentable moral de lluita. I la pretesa invencibilitat que acceptaven i escampaven com un dogma els muniquesos, els cinquena columnistes i trozkistes, ha estat trossejada.

Les Victòries actuals del Japó no són degudes a una mena de poder miraculós del Mikado. Tampoc hi han miracles en el Pacífic. No és la fortitut japonesa, sinó la feblesa nordamericana i anglesa, la causa de les derrotes de Pearl Harbor, de Filipines, de Hong Kong, de Malaca, de Singapur i en part de les Illes Holandeses. Car l'exèrcit japonès ha estat batut mantes vegades per l'exèrcit Roig, és batut per l'exèrcit xinès, malgrat la seva inferioritat en quadres i armament.

La major responsabilitat rau en el muniquisme. Una política consegüentment democràtica, de lluita i no d'ajut al nazi-feixisme, de confiança en la pròpia causa i en la pròpia força, hauria impedit l'estat de pànic col·lectiu, de complex, d'inferioritat col·lectiva, que han estat les principals ombres del muniquisme i factors molt positius de les victòries d'Hitler. Haurien enfortit en tal mesura el poble i l'exèrcit xinèsos que el Japó a hores d'ara estaria sense alé, ni mitjans de guerra per emprendre noves aventures imperia-
listes.

No s'ha donat tota la força possible, ni el prestigi degut a De Gaulle. Ho palesa abastament l'episodi darrer de les Illes Saint Pierre i Miquelon. D'haver-se fet, la Indo-Xina no estaria en mans del Japó, no fora la placa d'armes des d'on han sortit els seus exèrcits per a conquerir les Filipines, Malaca i Singapur, per amenaçar perillosament les Illes holandeses, Austràlia i la Índia. El Nord d'Àfrica i Dakar no serien com són un perill mortal pel Canal de Suez, per tota la Mediterrànea, per les comunicacions atlàntiques, per l'Àfrica del Sud i per Llatino-Amèrica. És el muniquisme el

que ha imposat aquesta política funesta dels dos jocs de cartes: Petain-DeGaulle, sense que cap d'elles sigui jugada resultantment.

No s'ha donat tot el suport als pobles europeus sotmesos, l'estímul i l'ajut al creixent esperit de rebellia que es tradueix en sabotatges, en atemptats en resistència de tota mena, en odi mortal contra la presència i els excessos dels exèrcits invasors. És el muniquisme el que ha deturat la força aliada, per la temença a la reacció dels pobles que freturen per a tornar a ésser lliures, per a resoldre amb llibertat i regim democràtic la seva vida futura.

Aquesta mentalitat muniquesa ha enmetzinat en tal mesura les altes esferes dirigents de la guerra que el propi Churchill, l'anti-muniquisme i l'anti-feixisme del qual no ofereixen dubtes, com tampoc el seu coratge en la lluita, no s'en ha pogut sostreure. Del contrari, no hauria dit el que va dir el 14 de febrer a la Càmera del Comuns: "Mai hi hagué la menor oportunitat, encara que haguéssim estat millor preparats en molts aspectes del que estavem, que ens enfrontéssim sols contra el japonès mentre teníem al coll l'Alemanya nazi i a la Itàlia feixista a la panxa... Per aquesta causa en tots aquest llargs mesos hem tingut cura de no provocar al Japó, encara que eren perillosos, per tal de que, passés el que passés, no ens veixéssim obligats a fer front sols a aquest nou enemic".

Paraules reveladores d'una política heretada de Chamberlain que s'ha interferit i en part ha neutralitzat la veritable política de guerra de Churchill. Sense arriscar la pèrdua de l'amistat americana, Anglaterra no hauria estat sola contra el Japó: l'Exèrcit xinès, ben armat, comptant amb tanques, canons i avions suficients, era i és el millor aliat, car en el Pacífic el front subsantiu era i és el xinès. Sense comprometre l'amistat americana ni els interessos reials de l'Imperi, Anglaterra no hauria estat sola contra el Japó, car els pobles de Malaca i de Thailandia, de Birmaníia i de la Índia, més de quatre-cents homes en conjunt, havien d'ésser i serien els seus naturals aliats. No són els soldats d'Anglaterra, el transport dels quals en gran quantitat és impossible, ni d'Àustràlia, insuficients, els que havien d'enfrontar-se amb el Japó, sinó els homes asiàtics que no volen caure en mans de l'imperialisme nipó. No són les armes fabricades a l'Anglaterra, necessàries en altres llocs, o a Austràlia i Nova Zelanda i Sud-Africa, països que no produeixen el que precisen sinó les fabricades a la Índia, país ja avançat en ja seva industrialització, país on lluita un proletariat poderós en nombre i en capacitat política, les que havien d'anorrear l'exèrcit i les flotes marines i aèries del Japó. Anglaterra es sentia sola entre mig de vuit-cents milions d'homes capaçs de donar la seva vida en la lluita contra el nazi-feixisme, per mort del muniquisme que ha mantingut una guerra de tipus colonial enfront de les més poderoses màquines militars que hagi conegut la història.

"L'extermi del muniquisme vol dir, acabar amb la men-

talitat muniquesa, amb els mètodes i procediments muniquesos, amb la concepció de la guerra i de la pau muniquesa, amb el "lorisme" encorçat i estantís que no ha capít ni copparà el procés profund de renovació que viu la humanitat. Vol dir, fer la guerra a fons, amb totes les reserves humanes i econòmiques, sense temer la victòria, cremant les naus: la guerra a mort, sense possibilitat de pacte ni de compromís, contra el nazi-feixisme. Vol dir, comprendre que la guerra d'avui, no és igual a les guerres d'ahir, que a l'endemà de la victòria el món no podrà retornar mecànicament al que era abans de la guerra, que avui és lluita per assolir un règim de llibertat i de veritable democràcia arreu, que avui la guerra la fan els pobles i no minories de clans i grups pel manteniment de privilegis especials, la fan els pobles per assegurar-se la plena aplicació de la Carta de l'Atlàntic.

"No és aquesta una guerra, com diu Hitler i escriuen els seus agents tratzkystes, per o contra el comunisme. L'Exèrcit Roig no combat per imposar el règim soviètic a Europa. L'Exèrcit Roig defensa amb heroisme exemplar la independència i l'honor de la seva volguda Patria, la independència i l'honor de tots els pobles del món. Nosaltres, comunistes, no lluitem per imposar el règim comunista arreu. Lluitem perquè els pobles amb l'esclafament del nazi-feixisme, retornin a la vida a la llibertat, a la democràcia, perquè puguin sense ingerències estranyes, sense coacció forasteres, donar-se el règim polític i econòmic que mes els plagui.

Es, però, una guerra renovadora, que ha d'afermar la pau i la fraternitat entre els pobles, la democràcia mundial. En aquests termes justos l'ha definida Stafford Cripps, en prenent possessió del seu alt càrrec governamental, reforçant-los en afirmar que el propi Imperi anglès podria subsistir si ha d'ésser en benefici de les masses nadius i de la humanitat sencera.

Així serà vençut el muniquisme.

Així guanyarem la guerra aquest any.

ESPANYA AL COSTAT DE LES DEMOCRACIES I CONTRA EL NAZI-FEIXISME

Nosaltres, espanyols i catalans, som testimonis sagnants del muniquisme.

El muniquisme va bastir el funest Comitè de No-Intervenció que ha estat l'instrument forjador no de la pau que volia, sinó de la guerra que no volia.

El muniquisme va ésser l'abat més preuat de Franco, durant la nostra guerra nacional revolucionària, i continua éssent-ho avui. De no haver comptat amb l'ajut muniquès, Franco no hauria guanyat la guerra, i d'haver acabat aquest ajut després de la seva victòria momentània, ja estarien vençuts ell i el seu règim.

Avui Espanya és una plaça d'armes al servei del nazi-feixisme.

Ho és per la voluntat del nostre poble?

L'odi del nostre poble al règim franquista és unànim i violent. Són els propis cabdills falangistes els que, de tant en tant, ofegats i esperuguits per l'ambient hostil que els envolta, ho declaren. Veiem alguns casos:

Miquel Primo de Rivera, el qual fa de Ministre d'Agricultura, ha dit el 19 de gener d'enguany: "La guàrdia vella de Falange i els membres del Partit original d'abans la guerra civil, han de tenir paciència i conservar la unitat i disciplina del partit, malgrat les censures".

Arrese, Secretari de Falange i membre del Govern, va dir el 12 de gener d'enguany: "L'estat actual de la Nació y els aprofitadors de Falange no justifiquen la PERDUA de tants espanyols de la "División Azul".

Giron, el qual es titula Ministre de Treball, ha dit el 21 de febrer proppassat als obrers d'Echevarria: "No ens interessa la nostra impopularitat, car sabem que donada la tradició de la massa espanyola, quatre homes decidits a jugar-se la pell poden vèncer a la majoria. El Govern de Franco està emprant la política contrària a la dels règims anteriors, els quals cercaven primer el suport del poble en lloc de prendre el poder per compte propi i al preu de la pròpia sang. No hem perdut la fé ni la tranquil·litat encara que tot està contra nosaltres".

El propi Franco s'ha vist obligar a fer un viatge a Catalunya, la rebel, per a fer la confessió de la derrota del seu règim assassí, als peus de la "Moreneta". Va confessar Franco: "La guerra ens ha donat un Cabdill —ell!— un Exèrcit, però no un poble". Freturós de trobar no un poble, sinó el suport de minories que també li fugen, Franco va afegir, i va repetir-ho agenollat davant la "Pilarica": "Espanya no basteix un estat dictatorial. Basteix un Estat geràrquic en el qual serà possible tota mena de col·laboracions". I anant més lluny va deixar entreveure, clarament, que no s'oposava a una restauració monàrquica, sempre que fos respectat el seu cabdillatge.

No ofereix dubtes de cap mena la situació espanyola.

El poble odia a Franco i Serrano Suñer, els falangistes i els invasors italo-alemanys. Però, la unitat de les castes i classes que apolaren Franco en la preparació de la traïció, durant la guerra i en el primer període de la "victòria", també està trencada.

L'alta burgesia en conjunt, no està conforme amb un règim i una política que arruïnen el país, que tanquen les fàbriques i perden els mercats, que converteixen tot el montatge industrial en un apèndix pobre del règim econòmic hitlerià. L'alta burgesia no oblida, no pot oblidar els negocis grassos de la primera guerra mundial i és just i lògic que es regiri contra el règim que ha fet impossible la seva repetició.

La clerecia, en conjunt, i malgrat la tradició trabucaire que té a casa nostra, accentua la seva disconformitat, car no pot restar insensible a la persecució d'Hitler contra el catò-

lics alemanys i polonesos, a la veu del Papa que ha condemnat, mal sigui fluixament, el nazi-feixisme.

Els requetés, els latifundistes, les tradicionals formacions monàrquiques no dissimulen la seva hostilitat, treballen pel restabliment de la monarquia, creguts de que amb la monarquia Espanya es podria sotstreure al degal d'Hitler, apoiar-se en Anglaterra i marxar pel camí dels negocis fàcils i bons.

Entre els generals i els oficials de l'Exèrcit no hi ha unanimitat. Són molts els que no voien la guerra. Són molts els que no volen Franco. Són molts els que veuen amb simpatia a Anglaterra. No són pocs els que, fidels a la tradició i davant d'un general de fortuna, senten les pessigolles d'un altre possible "pronunciamiento".

Es cada dia més extens i profund el sentiment de fàstic i de temença per l'esdevenidor, davant d'un règim que es sosté pel terror permanent, tenint a la massa espanyola més activa, més intel·ligent i productiva a les presons, als camps de concentració, als batallons de treball, als camps forçats de l'Alemanya i de la França de Petain. Cada dia els és més difícil suportar l'ambient d'odi, de venjança que arreu els envolta, per la monstruositat dels crims comesos, per la sensació clara de la seva personalitat en sostenir un règim que no podria subsistir sense l'assassinat i el robatori.

Es revolta el sentiment patriòtic. Espanya no és un Estat independent i sobirà. És una colònia del nazi-feixisme. En el "Nou Ordre" d'Hitler, Espanya no seria més que un factor de tercer o quart rengle, amb una economia dirigida desde Berlín, no en benefici millor de la col·lectivitat europea, sino dels senyors feudals alemanys. L'imperi de Franco és una farsa sagnant, car ha obert les fronteres a l'enemic, com va fer-ho la monarquia borbònica a començaments del segle passat. Apuesta angoixosa realitat s'obre camp i va creant-se al seu pas un dens estat d'opinió.

Van esma-perduts cercant un punt d'apoi en el poble sacrificat com mai ho havia estat, afamat, martiritzat, un poble sense paí sense treball, sense llibertat, tot ell endolat.

Franco no s'adreça al poble en les seves crides de Montserrat i Saragossa. Sap bé que mai va tenir-lo, que no el té, que no el tindrà. S'adreça a les castes i classes dominants. I els ofereix rectificacions "doctrinàries", un afèbliment del poder estatal de Falange, un possible retorn de la Monarquia. Vol refer costi el que costi, una unitat entorn seu.

Perqué?

Per a rectificar la política interior? Per a preparar la sortida de l'Eix, emancipar-se del domini d'Hitler, tornar a ésser independent i sobirà i poder renunciar la no "belligerància" i passar a una neutralitat amistosa vers Anglaterra i els EE. UU.?

Aixó és el que deixem entreveure, encara que no agradament, els muniquesos que apòien Franco i el seu règim de terror, per a justificar una política injustificable.

Aixó no és veritat.

Espanya no esta totalment en guerra al costat del nazi-feixisme, no pas perquè Franco no hagi volgut o no ho vul-

gui. No hi està perquè els pobles hispànics no ho han volgut ni ho volen. L'oposició del nostre poble, de bona part de l'oligarquia dominant, és absoluta.

Perú la situació internacional és de tal naturalesa, que ben aviat el nazi-feixisme es pot veure obligat de passar per damunt de tots els obstacles, a acceptar els riscos d'una revolta popular espanyola per a fer front a majors perills i a les necessitats ineludibles d'una guerra que no deixa al marge pobles ni continents. I és en previsió i en preparació d'aquesta gairabé segura eventualitat que Franco es prepara. que Franco vol refer la unitat de les oligarquies que el feren i l'han sostingut. Franco és prepara per a la guerra total i precisa de la major força possible interior per ofegar en sang i amb la col·laboració de les baionetes alemanyes, l'oposició popular.

Tots els fets que s'han anat produint, les paraules i actes dels representants més característics del règim, ho palesen abundantment.

Ho ha dit recentment el general Aranda, cap de l'Escola Militar de Guerra: "Tothom es dona compte de la necessitat de resoldre aquesta crisi, i no revelo cap secret en dir que aquesta crisi es resoldrà al seu degut temps, car tenim a les nostres mans un ambor que sabem tocar?".

L'Espanya franquista està ja en guerra.

Va ésser un acte de guerra l'ocupació de Tànger per l'Exèrcit franquista en els dies més negres d'Anglaterra.

Va ésser un acte de guerra la recent signatura del "Pacte anti-Komintern", contra la Unió Soviètica, aliada d'Anglaterra i EE. UU.

Són actes de guerra la utilització dels ports per submarins alemanys, la fabricació en gran escala d'armament per Alemanya, la compra per compte d'Alemanya a Amèrica de queviures, matèries primes i combustibles, la tramesa obligatòria d'obrers especialitzats a les fàbriques de guerra d'Alemanya.

Es un acte de guerra la permanència en el Marroc espanyol de tres cossos d'Exèrcit poderosament armats, el manteniment d'un exèrcit a la Península molt superior a les possibilitats de l'economia espanyola.

Es un acte de guerra directa contra les potències aliades, la tramesa a terres soviètiques de la "Divisió Azul", organitzada contra la voluntat del poble espanyol, imposada als soldats i preses polítiques, reforçada obligatoriament pels malthaurats obrers que van "contractats" a Alemanya.

Prepara l'ambient per a la guerra la premsa falangista amb les seves escandaloses eridories quan es produeixen fets inevitables dintre o fora de les aigües territorials espanyoles. Són fets típics de provocació els que no fa gaire s'han produït a Tànger contra el Cònsul i els residents anglesos.

No és un acte de pau l'entrevista de Franco amb Oliveira Salazar, el Dictador feixista de Portugal, un dels més mortals enemics de la República Espanyola, i per tant del règim democràtic, a Sevilla. Cap declaració n'ha sortit, oficial, de l'entrevista. Ni declaració de neutralitat, ni de "no bel-

ligerència". El silenci és la millor prova de la conspiració anti-democràtica. A manca però de declaracions oficials, s'han produït immediatament després actes.

Oliveira Salazar reforça les guarnicions de les Açores, de Cap Verd, d'Angora, de les Illes Assiatiques. Contra un cop de mà aliat o perquè serveixin immediatament a Hitler quan desfermi una ofensiva general contra l'Imperi Anglès i els Estats Units?

Franco ha reforçat les guarnicions del Riff, de Tànger, de Rio de Oro, projecta o realitza l'artillament de les Illes de Fernando Poo. I a la vegada agenollat als peus de la "Marecarena", promet solemnement a Hitler un milió de soldats espanyols a l'Exèrcit alemany si és massa malmés en terres soviètiques, si la terra alemanya i el règim que s'ha imposat la feixuga tasca de salvar la "civilització cristiana" corren perill.

"L'Espanya franquista està ja en guerra contra la Unió Soviètica, Anglaterra, EE. UU., Xina y demés pobles aliats".

L'Espanya franquista vol arrossegar a Espanya sencera a la guerra total contra les democràcies aliades, al costat del nazi-feixisme.

No més els folls, estúpids o traïdors muniquesos poden dubtar-ne!

Franco, com Petain, com tots els Quisling europeus, està lligat per la mateixa corda al coll a Hitler. La caiguda d'Hitler serà la seva caiguda. La victòria d'Hitler seria la seva victòria. Ells ho saben i nosaltres també. No més els muniquesos fan ganyotes d'incrèdilitat. I és així, car no es concebeix la victòria de les democràcies amb la permanència del règim franquista a Espanya, com no es concebeix una victòria del nazi-feixisme i la restauració simultània de la legalitat republicana a Espanya.

"Els esdeveniments es precipiten. Si els aliats no fan el segon front els hi farà Hitler. Si els primers prenen la iniciativa, Hitler farà ús de tota la força humana en els països que domina per mitjà dels Quisling. Serà el torn d'Espanya. Si pren la iniciativa Hitler i pot desenvolupar els seus propis plans o es llencarà a fons contra la Unió Soviètica i en tal cas li serà precís tallar totes les vies de comunicació de la Pàtria Socialista amb els seus aliats, compresa la Mediterrània; o s'esforçarà per a sostenir un front defensiu a la Unió Soviètica per atacar a fons a l'Imperi anglès, amenaçar a fons l'Amèrica, amb l'esperança de forçar-los a una pau blanca, i en aquest cas la Mediterrània i l'Àfrica occidental passaran a un primer pla. També serà el torn d'Espanya. En qualsevol situació Gibraltar, el Riff, Tànger, seran d'igual valor militar que Dakar, el Nord d'Àfrica, les Canàries i les Illes i Colònies portugueses".

Contra aquesta perspectiva no hi més que una possibilitat per obligar al nazi-feixisme a canviar de plans, a registrar-se per altres contrades de més difícil endegament i amb avantatge clara pels aliats: l'oposició incrementada dels pobles hispànics al règim terrorista de Franco, a la guerra d'Hitler.

Aquesta oposició aferrissada existeix i ella ha estat una

de les causes fonamentals dels successius ajornaments dels plans d'Hitler. Però acostant-se com en acostem a la crisi suprema de la guerra, l'oposició dels pobles hispànics podria ésser vençuda per un nou període de terror, sinó és organitzada a fons, si els aliats no s'apoiem en ella per a donar la batalla al franquisme i guanyar Espanya per a la causa comuna.

No serà així, mentre el muniquisme actui lliurement e Espanya. Representa Anglaterra i EE. UU., pro de Franco, el senyor Hoare, la mà dreta de Chamberlain quan va ésser traïda Abissínia, enemic intransigent de la nostra República, i Wendells, típic representant de les oligarquies isolationistes nordamericanes que tants grans serveis han fet a Hitler i als imperialistes japonesos. Per l'acció d'aquests muniquesos, ambdós països democràtics han ajudat a Franco, l'ajuden encara, bó i sabent que els queviures i les matèries primes i els combustibles que compra a Amèrica, sovint amb crèdits anglesos i iankis, no són pel famelenc poble espanyol, per les fàbriques tancades i pels camions i automòvils que no rullen, sinó per a Hitler.

Amb una política contrària, d'ajut intel·ligent i sistemàtic, al poble espanyol, Franco i Serrano Suñer i els seus plitclers falangistes, ja estarien soterrats temps faria. La liquidació avui de la política muniquesa vers Espanya donaria tal volum i tal empenya al moviment popular espanyol, a les minories oligarquiques enemigues del franquisme, a la massa patriòtica que fretura per recobrar la independència i la sobirania del país venudes per Franco a Hitler, que la durada del règim franquista seria ben curta. Malgrat la presència de "turistes" alemanys en els llocs estratègics d'Espanya i de les divisions alemanys a la Frontera.

A aquest canvi necessari de la política anglo-americana no s'aconseguirà apoiant Franco com possible "Canciller" d'una monarquia restaurada. Ni el Rei Joan, ni el Rei Pepet tenen res a fer a casa nostra. No més als muniquesos de mentalitat definitivament podrida, se'ls pot ocórrer aital "combinació". La monarquia ha mort a Espanya. És aquest un fet sobre el qual ningú no pot tornar. Amb la bandera de restauració monàrquica és possible que els muniquesos aconseguissin la reconciliació de Franco i del Duc d'Alba, l'exaltació momentània de certs requetés, de certs generals, de certs financers i industrials, de certs bisbes, però amb això no s'aconseguiria més que posar una camisa nova damunt la camisa vella ja i bruta de sang del franquisme, del règim esclau del nazi-feixisme. El poble seguiria enfront, continuant la seva heròica lluita.

Cal reconèixer, sense més reserves ni vacil·lacions, abandonat tota maniobra de tipus reaccionari anti-històric, pro-hitlerà, la República Espanyola i els seus governs legítims. El poble espanyol votà la República el 14 d'Abril. Va ratificar la seva voluntat republicana el 16 de febrer. Va donar a dolls la seva sang en defensa del règim republicà en els 32 mesos de guerra exemplar i heròica. Avui lluita com

pot per restablir el règim i la legalitat per ell lliurement volguts. Les democràcies han de respectar la voluntat sobirana dels pobles hispànics. Abans de que la guerra s'escampés per Europa, la Unió Soviètica deia: "La pau és indivisible". Avui el President Rossevelt diu: "La guerra és indivisible". Cal, també, admetre: "La democràcia és indivisible". No es possible defensar la democràcia i en virtut d'això provocar l'exaltació de lluita de les masses populars i ésser, a l'enxems, el suport d'una dictadura imposada a sang i a foc a Espanya pel nazi-feixisme".

Els muniquesos varen aliar-se amb el nazi-feixisme per ofegar la República Espanyola. Els muniquesos encara són a Madrid. Cal esbandir-los!

"Nosaltres varem sortir d'Espanya amb les armes a la mà, derrotats, però no vençuts. Volem tornar-hi amb les armes a la mà, en ajut d'un poble no sotmés, que no més espera el mot d'ordre per aixecar-se, anorrear el franquisme i llençar-se a la lluita al costat de la Unió Soviètica, d'Anglaterra, dels EE. UU., de Xina i demés aliats, per la victòria de la Democràcia mundial".

No hi ha altre camí si veritablement es vol que la Mediterrània, Gibraltar, el Riff, Tànger, Rio de Oro, Fernando Poo i les Canàries, siguin no posicions clau del nazi-feixisme, sinó places d'armes sòlides i segures de les democràcies.

CONTRA LA UNITAT NACIONAL

Es clar que per la perllongació d'aquesta política, del poder muniqués a Madrid, nosaltres, espanyols i catalans, no estem lluitant de responsabilitat. L'únic argument en el qual s'apocien els muniquesos per insistir en el seu funest treball, rau en la nostra dispersió, en les nostres divisions, en el renúnciament que han fet de la nostra legalitat determinats sectors espanyols, catalans, bascos i gallecs.

No han copcat aquests elements espanyols, catalans, bascos i gallecs, enemics de la unitat-els que ho són per incomprensió, honestament-, que estan fent el joc a la maniobra desenvolupada amb més fermesa i esforç pel nazi-feixisme i que són peons de maniobra de muniquesos, canquerna-columnistes, trozkystes i demés agents directes i a sou del nazi-feixisme.

A Washington i a Rio de Janeiro, s'ha constituït el Front Mundial d'Estats contra el nazi-feixisme. Però és evident que encara no hem assolit el Front Mundial dels Pobles contra el nazi-feixisme. Per a sabotejar i impedir la unitat dels pobles, Hitler i els seus aliats i agents han movilitzat tots els seus recursos, empren totes les seves armes.

Internacionalment i en cada país.

El Front Mundial dels Pobles ha d'ésser la suma de les unitats nacionals. Si aquesta no s'obtenen, aquell seguirà éssent una aspiració. Cadascú té la seva pròpia trinxera de combat: el propi país. Cadascú ha de liquidar l'enemic que té al costat, en el propi país. Car serà l'anihilament de l'

enemic comú en cada país el que ens donarà la derrota mundial del nazi-feixisme.

Adhuc els mateixos companys nostres no han copçat el valor i el volum internacional del seu treball d'unitat nacional. Bastants han tingut una visió limitada, tancada, complaent-se en sectarisme eixores, en les petiteses de xocs personals o d'antecedents personals, de poca baralles antigues entre partits i organitzacions. No han estat uns bons lluitadors en la línia d'unitat nacional, per no haver copçat que així havien de complir el seu deure internacional. No han sabut veure l'arrel de l'acció verinosa de muniquesos, cinquena-columnistes, trozkystes, i altra mena d'aliats i agents d'Hitler, contra la unitat.

"Cal preguntar-se perquè hi han tantes dificultats, perquè, practicament, la unitat nacional gairebé no s'ha assolit en lloc. Cal preguntar-se, perquè, nosaltres espanyols, nosaltres catalans, que estem obligats més que ningú a unir-nos, car aquesta és la voluntat manifesta dels pobles hispànics, car aquesta és la gran arma que hem de forjar per ésser útils a Espanya i a la democràcia mundial, per a contribuir el més ràpid alliberament dels nostres germans sotmesos a una dictadura monstruosa, no hem constituït encara els poderosos organismes d'unitat pels quals maldem fa ja tantes neses. És l'acció de l'enemic comú. És cec o procedeix de mala fé, tot aquell que a hores d'ara no veu, no copcei. No és casual el reforçament sistemàtic d'elements trozkystes a Mèxic. Els dirigents trozkystes es van concentrar un a un a Mèxic, comptant amb diners, papers i ajut. L'origen dels quals ja coneixem. S'han sumat als trozkystes els degenerats que varem expulsar. Acaben de sumar-se als trozkystes uns anomenats caballeristes capitanejats pel provocador Bullejos i en la declaració recent dels quals llegim: que no volien saber res" amb la bofia comunista, fora i dins de la tiranitzada Rússia", amb nosaltres que som els "artífex de la derrota i els disbauxadors dels diners públics", que explorem "a l'exili, el dolor, la misèria i la desesperança dels emigrants", que practiquem mètodes de "mordaga, pistola i rusinyol", que som "traïdor i assassins a sou del colós de peus de fang soviètic". Tot, això, ara, en el mes de febrer del 1942!".

LA TASCA DELS CATALANS

Nosaltres, en tant que catalans, estem més obligats encara a lluitar per la unitat, a fer-ho per tal d'assolir la nostra unitat. Catalunya és una petita nació opressa fa ja molts segles, que ha gaudit d'un breu respir d'un mínim reconeixement nacional sota la República, per caure, de nou, amb la victòria del franquisme, a l'abim de la doble representació nacional i social. Avui sofreix més que mai, és turmentada despietadament, està amenaçada d'extermini físic. I malquisme és enemic d'Espanya, és doblement enemic de Catalunya. Amb més intensitat l'hem d'odiar. No platònicament.

grat aquesta realitat punyent, cap veu s'ha aixecat en el camp internacional, exceptuada la Unió Soviètica, per ajudar-la defensar-la, donar-li quelcom de coherència. El món sinó mitjançant la nostra lluita. No podem ésser, menys que ningú, espectadors de la tragedia universal. No n'hi han d'espectadors. Tots som actors, vulguem o no. I el que s'entesca en dir-se espectador és, conscient o inconscient, un servidor de Franco, del nazi-feixisme.

Que hem fet per ésser soldats veritables contra el nazi-feixisme?

En el manifest del primer d'agost del 1941 varem proposar als partits i organitzacions catalans la constitució immediata de l'Aliança Nacional de Catalunya.

On som ara? Que hem pogut fer en el camí de l'Aliança Nacional, nucli propi de la Unió de tots els pobles hispànics, del Front Mundial dels Pobles contra el nazi-feixisme?

Donavem, en l'esmentat manifest, dues directives essencials: primer, unitat de Catalunya amb tots els pobles hispànics en la lluita contra l'enemic comú i pel restabliment de la legalitat republicana i estatutària; segona, unitat obrera i aliança obrera i pagesa, forces motrius per assegurar els objectius i l'eficàcia combatent de l'Aliança Nacional de Catalunya.

Amb la nostra activa col·laboració s'ha constituït la "Unió Democràtica Espanyola", inel·líctiu de la unitat nacional d'Espanya i de tots els pobles d'Espanya. Per primera vegada s'ha reconegut la personalitat política nacional de partits i organitzacions de Catalunya, Euzkadi i Galícia. La "U. D. E." s'ha constituït per organitzar i dirigir la lluita contra Franco, de cara al país i al costat de la Unió Soviètica, Anglaterra, EE. UU., Xina i demés aliats. La "U. D. E." lluita pel restabliment de la legalitat republicana, de la constitució del 1931 i dels Estatuts d'Autonomia. La "U. D. E.", reconeix la legalitat actual del darrer govern de la República presidit pel Dr. Negrín i dels governs autònoms. El P. S. U. ó C., en signar el pacte de creació de la "U. D. E.", conjuntament amb els representants republicans, del P. C. d'Espanya, del P. S. O. E. i de la U. G. T. d'Espanya, ha donat un pas ferm endavant en el compliment d'una de les dues directives essencials donades en el nostre Manifest d'agost del 1941. La unitat de Catalunya amb tots els pobles hispànics ha passat ja al camp de les realitats.

Hem pogut avançar a fons en el camí de la unitat obrera de l'aliança obrera i pagesa. Podem afirmar que avui aquesta unitat i aliança són una joiosa realitat. Estem d'acord en marcar junts contra Franco i el nazi-feixisme, al costat de la Unió Soviètica, Anglaterra, EE. UU., Xina i demés aliats; en lluitar pel restabliment de la legalitat republicana, de la constitució del 1931 i dels règims estatutaris, pel reconeixement i reconstrucció amplia del darrer Govern de la Generalitat de Catalunya, pel no reconeixement de la legalitat de l'anomenat Consell Nacional de Londres i de les Comunitats Catalanes mentre aquestes siguin instruments de discòrdia i

ne d'unitat, pel rebutjament dels elements provocadors enemics de la unitat i de Catalunya, per la unitat de Catalunya amb tots els pobles hispànics, pel lliure exercici de l'autodeterminació de Catalunya una vegada resolta la qüestió prèvia fonamental: l'anorreament del franquisme. No cal exaltar la importància d'això. Cap però, dir que el P. S. U. de C. la C. N. T. la U. G. T., la Unió de Rabassaires, no s'han posat d'acord per anar contra el moviment republicà nacionalista, contra cap sector català resolt a donar la batalla contra el franquisme, instrument a Espanya del nazifeixisme. És el nostre desig més profund aixamplar la unitat nacional iniciada, crear, quan més aviat millor, la veritable Aliança Nacional de Catalunya.

No hem estat pas del tot afortunats en els nostres contactes i treballs amb els sectors republicans i nacionalistes. S'han fet avenços estimables, però no hem assolit encara resultats definitius.

El primer avenç és que no existeix davant nostre un bloc impenetrable, com hi havia en produir-se la nova situació internacional. En conjunt, pel moviment nacionalista republicà no existia ja Constitució i Estatut. Franco, amb la seva victòria, els havia romput. Calia feina nova, fea nou.

Avui, els diputats a Corts d'Esquerra Republicana de Catalunya per acord comunicat oficialment al President de les Corts Republicanes reconeixen la legalitat dels òrgans constitucionals i reclament el funcionament dels mateixos. Per tant, aquesta representació qualificada d'Esquerra Republicana de Catalunya reconeix la vigència de la Constitució del 1931, de l'Estatut de Catalunya i dels nostres òrgans legítims: el Parlament Català i el Govern de la Generalitat. Cal felicitar-se d'una actitud positivament patriòtica i políticament responsable.

L'obstacle que no s'ha pogut vèncer, totalment, és el de l'anomenat Consell Nacional de Catalunya resident a Londres i de les diferents Comunitats per ell creades a Amèrica i en la mesura que l'apoen.

Es, en veritat, la posició de l'amic Carles Pi i Sunyer.

No és que la posició actual de Pi i Sunyer sigui avui com era ahir. S'han eliminat ja alguns factors i elements que ens separaven. I no dubtem que la resta serà també eliminada, per a deixar pas lliure a la unitat catalana. Cal que, en bé de la unitat, analitzem ja posició de Carles Pi i Sunyer en tons de polèmica cordial i objectiva.

En el mes de gener del 1940, Carles Pi i Sunyer va explicar la seva posició en un rapport tramés a persones i entitats catalanes d'Amèrica. Que opinava aleshores Pi i Sunyer? "La posició lògica fora que les dretes catalanes procurin contribuir a resoldre el problema de Catalunya dins les possibilitats de la conjunció de forces conservadores desitjoses d'una sòlida ordenació europea"... "Les dretes de major volum" debien prendre la iniciativa, acceptant les esquerres al passar a una posició col·laboracionista, assenyada. Calia fer-ho per a "que no vingui un moment en que torni a

repetir-se el dramàtic mal entès que tan funest ha estat per Catalunya i que per no incorporar-se els sectors de dreta de major volum a un profund moviment de recobriment nacional, l'hagin de fer altre cop la gran multitud de gent catalana anònima i de sentiment liberal". La nostra gloriosa guerra en la qual cometerem "desbordaments" que ens haviem de fer per perdonar. Donada la situació internacional de "conjunció de forces conservadores" ens convenia crear un Consell lliure de tot "el que representi partidismes polítics, ambicions de grup o banderies personalistes". Aquest Consell havia d'ésser "una selecció d'elements de pura categoria moral, perquè inspiri confiança i mereixi respecte", i convencés a la "conjunció de forces conservadores desitjoses d'una sòlida ordenació europea" de que Catalunya és un factor "d'estabilitat" i no de "pertorbació".

Seguit les petjades d'aquest document, Carles Pi i Sunyer entenia en el més de gener del 1940: que el món marxava per la via definitiva d'una ordenació conservadora; que ens calia liquidar la Constitució i l'Estatut, car les "dretes de major volum" es sublevaren, precisament, contra ells; que debíem eliminar Company aleshores viu i en ple exercici com a President a l'exili de la Generalitat, car el seu històric revolucionari no podia complaure a les esmentades "dretes de major volum", inspirar confiança i mereixer el respecte de la conjunció de forces conservadores; que s'imposava la dissolució dels partits i organitzacions que guanyaren la Constitució i l'Estatut i feren la guerra contra les "dretes de major volum" i per assegurar la independència d'Espanya i les llibertats i drets de Catalunya; que no era assenyat reivindicar l'honor i la glòria de ja nostra guerra heroica de 32 mesos, car això ens hauria fet incompatibles amb les "dretes de major volum" amb les quals havíem tingut, no més, una vulgar discòrdia, un dramàtic malentès; que s'imposava la substitució dels òrgans legítims de Catalunya per un Consell Nacional monopolitzat per les "dretes de major volum".

Temps xirol aquell, en el qual alguns rebecs d'avui acceptaven la restauració monàrquica!

Després de la criminal agressió d'Hitler contra la Unió Soviètica, la posició de Carles Pi i Sunyer va canviar. No ho subratllen com un retret. És lògic que un esdeveniment de tal volum històric tingués en ell un ressó profund. Però la seva reacció no ha estat justa.

En aquest període tenim dos documents principals, en els quals Carles Pi i Sunyer revela la seva posició. És el primer, la nota de l'anomenat Consell Nacional de Catalunya a Churchill i Roosevelt, adherint-se en nom i representació de Catalunya a la Carta de l'Atlàntic, de formes i contingut reparatistes i el qual no anem a analitzar per haver-ho fet ja abundantment en el seu degut temps. És el segon, el discurs pronunciat a Londres en commemoració de l'Onze de Setembre i la major part del qual és una polèmica amb nucli pel que vareig dir en la conferència del 3 d'agost del 1941. En

aquest discurs de Pi i Sunyer hi trobem les següents frases definidores: "La posició catalana no correspon, per tant, amb la fórmula del retorn a la Constitució del 1931 i al restabliment dels òrgans polítics que d'ella en derivaven"... "El règim autònom que regulava l'Estatut aprovat per les Corts Constituent's en el 1932, ha deixat d'existir"... Catalunya no està "lligada per un règim violentament suprimit per la força i contra la seva voluntat"... "L'estatut ja no existeix"... "Catalunya ja no té avui Llei ni President"... "El pacte constitucional està trencat"... "No podem tenir l'any 1941 el mateix programa que teníem en el 1931. Volem viure en el moment que som, volem esperar cap endavant, no volem retrocedir deu anys endarrera"... Volem un règim en el qual "no tingui de parlar se de justícia social, perquè la justícia estigui feta dintre l'encuny de la realitat"... Que aquestes eren les opinions de tots els catalans, menys d'un sector "extra nacional" que "quan més terreny perd més intensifica els seus atacs.

Les conclusions són clares. No existien la Constitució ni l'Estatut. Havien desaparegut el President, el Govern i el Parlament de Catalunya. Malgrat que teníem un President legal, Josep Irla, i uns consellers en exercici, entre els quals el propi Pi i Sunyer, no existia altre òrgan legal que l'anomenat Consell Nacional de Catalunya els actes i expressions del qual en la seva primera i esperem que darrera sortida foren separatistes. Restaven més enterrats que mai els partits i organitzacions catalanes, desplaçats per les anomenades comunitats catalanes d'Amèrica. El "sentit profund" de la guerra no era ja l'ordenació conservadora europea, sinó una mena de socialisme humanitarista o cristià, i les "dretes de major volum" foren arreconades. Nosaltres erem un partit i uns catalans "extra nacionals" i la nostra opinió no comptava. Es reconeixia la legalitat del règim franquista, en quan s'afirmava que la seva victòria va liquidar la nostra legalitat.

En virtut dels nostres documents públics i d'una correspondència política i de polèmica cordial que sortosament estem tenint ja fa uns mesos, la posició de Pi i Sunyer es va esclarir més. S'aclareix per la via de la unitat catalana. Conclusió que ens aconhorta de d'bo. Quina és avui la posició de Pi i Sunyer, si ens atenim a la darrera carta que hem rebut d'ell?

Hi llegim, en aquesta carta, les següents frases: "Mistifiquem el nostre pensament quan, en els manifestos i editorials del vostre Partit, dieu que enfoquem els problemes d'avui amb una posició qualificada de limitadament separatista"... Si la idea separatista "la creïés la més convenient per Catalunya, ho diria francament"... La seva posició és "federalista"... "No rebutjo el que pugui representar continuïtat jurídica"... "Nosaltres no excluïm a ningú, no som enemics de ningú"... Car "som vells companys de lluita que

si en certes qüestions disenteixen tenen *finalitats convergents*, car "si la diferència de criteri dificulta l'acord d'avui, hauríem d'esforçar-nos tots en *no comprometre el demà*"... Al Consell "no hem pretés atribuir-li la continuïtat jurídica de les institucions catalanes"... El Consell no "és exclusiu ni immutable"... "No ens aferrem a les coses fetes i estem disposats a organitzar-nos i actuar —*mentre no puguin fer-ho les nostres institucions*— d'acord amb el pensament dels catalans, els *representants polítics i les Comunitats catalanes*."

Com veiem el camí de la unitat està ja força netejat. Existeixen ja la Constitució, l'Estatut, el President, el Govern i el Parlament de Catalunya. Existeixen els partits polítics. Nosaltres no som un partit i uns catalans "extra nacionals". Pi i Sunyer i el Consell no són separatistes, sinó federals. El Consell és provisional, a l'aguait de les autoritats legítimes i obert a possible modificacions.

Hem tret molta brossa i podem preveure el moment feliç de la Constitució de l'Aliança Nacional de Catalunya, de la Unió de Catalunya amb tots els pobles hispànics en la lluita contra l'enemic comú i pel restabliment de la legalitat republicana i estatutària.

Que ens separa, encara?

No existeix entre nosaltres i Pi i Sunyer cap discrepància de principi. Afirmar Pi i Sunyer: "Tot acord entre catalans ha d'arrencar de l'afirmació del dret indeclinable de Catalunya a l'auto-determinació". I bé, que hem dit sempre nosaltres?

En la qüestió nacional, el nostre principi essencial és el dret inalienable dels pobles a exercir lliurement l'auto-determinació, a constituir-se en estats separats, independents. Aquest principi l'hem mantingut abans, el sostenim avui, el sostindrem demà. Carles Pi i Sunyer ho sap, malgrat que vulgui fer creure als babaus que nosaltres en lluitar pel restabliment de la legalitat estatutària ens oposem a que Catalunya vagi més lluny. Mai hem dit semblant cosa. Mai la direm. El que cal és que entre nosaltres hi hagi una comprensió clara dels respectius punts de vista i una interpretació correcta de la posició que cadascú pugui tenir. Sense, això, difícil seria una entesa. Cal també situar-se en el moment que som i acceptar fets històrics que afecten profundament a la concepció, plantejament i solució del problema nacional. Cal renunciar al monopoli del patriotisme, de la representació catalana a Catalunya o fora d'ella. Hi hagué un temps en el qual Cambó pogué dir: "Jo soc Catalunya". Això ha mort per a sempre més i el que vulgués calcar l'egolatria camboniana li direm: "Catalunya és petita, però no tant!"... El nostre moviment nacional ha arribat ja a la seva maduresa. Els graus de l'evolució del nostre problema nacional són ben visibles. La Lliga Regionalista fou durant un període la portantveu de la catalanitat. Reivindicava per ella tota sola el monopoli del patrio-

tisme català. Fou el Partit que aconseguí per a Catalunya la Moncomunitat, és a dir, l'autonomia administrativa. Amb aixó acomplí el seu comés històric i va llençar la bandera nacional en aliar-se amb la Dictadura de Primo de Rivera i en oposar-se a la República. Un altre Partit, el Republicà Nacionalista, d'Esquerra, va recollir-la. També aquest Partit s'atribuí el monopoli del patriotisme català, de la representació catalans a Catalunya i fora d'ella. Va marxar endavant amb la bandera nacional i guanyà per a Catalunya l'Estatut, val a dir, l'autonomia política i administrativa. Amb aixó acomplí el seu comés històric. El 19 de juliol del 1936 el republicanisme nacionalista va llençar la bandera nacional i el moviment obrer va recollir-la. És la nostra hora històrica, del nostre comés històric. Nosaltres varem aixecar ben alta la bandera nacional durant la guerra, l'aixequem més alta que mai a l'exili i a Catalunya mateix. Som nosaltres els que obtindrem per Catalunya el lliure exercici del dret d'auto-determinació. No per aixó reivindicuem per a nosaltres el monopoli del patriotisme. La bandera nacional és ben ampla i tots els catalans que vulgui alliberar Catalunya del terror franquista, hi caben. Però, si és precís comprendre que l'avanç definitiu de Catalunya en el procés de recobrament nacional ha estat la incorporació conscient i dirigent del moviment obrer en aliança amb el moviment pagès. La maduresa del nostre moviment nacional és deguda a aquest fet. És la classe obrera aliada de la pagesia, la que assegura a Catalunya la plena realització dels seus drets en un demà no llunyà. Cal comprendre, també, que tot acte que tendeixi a allunyar la classe obrera del problema nacional és un acte contra Catalunya, i que és un acte d'aquesta naturalesa el pretendre revivir monopolis desapareguts per a sempre més".

Sobre la qüestió nacional no volem equívocs de cap mena.

Pi i Sunyer s'enfada amb nosaltres per haver-li dit separatista i ens pregunta sinó és legítim ésser-ne. És clar que ho és. Nosaltres no hem negat mai aquesta legitimitat. Tant no l'hem negada que hem invitat i invitem als separatistes a venir als rengles de l'Aliança Nacional, a ésser amb representació pròpia del Govern ampliat de la Generalitat. La idea separatista és legítima. Nosaltres respectem el record dels Baltí, dels Granier Barrera, dels Civit, que a Garraf tot ho arriscaven per la independència de Catalunya. Nosaltres estimem la memòria dels Compte, dels Alba i dels Bardina, que el sis d'octubre varen donar la seva vida per la independència de Catalunya. Nosaltres recordem amb profunda simpatia als separatistes que lluitaren colze a colze amb els nostres companys en les batalles glorioses d'Aragó i Catalunya, pels carrers i camps catalans en les jornades provocades pels contrarevolucionaris trozkistes, els separatistes que moriren a la Ciutat Universitària i als camps de Cas'ella en defensa de la capital espanyola. El que nos-

altres no respectem ni estimen ni admetem és l'equívoc separatista, l'especulació separatista. Així, no. Creiem que Pi i Sunyer no pot dir "l'exèrcit de l'Estat espanyol es rebel·lava dintre de Catalunya contra Catalunya". Perquè és una frase equivocadament separatista que els separatistes autèntics no es faran seva, car falseja la veritat històrica, car l'exèrcit de l'Estat espanyol va rebel·lar-se contra la República que havia reconegut el dret de Catalunya a l'autonomia política i administrativa, el dret de la classe obrera a una vida decent, el dret de la pagesia a la terra i a la llibertat, contra una Catalunya que havia promulgat i aplicat la Llei de Contractes de Conreu; car l'exèrcit va sublevar-se esperonat i subvencionat pel nazi-feixisme i per les oligarquies espanyoles i catalanes que es regiraren contra una Catalunya poc respectuosa dels seus interessos de classe. No s'és separatista o no s'en és. Si s'és separatista, en bona hora, a marxar junts durant aquest període contra Franco, per oferir a Catalunya la possibilitat de separar-se. Sino s'en és cal enunciar a les especulacions, als equívocs, atendre's a les realitats presents i esforçar-se per a trobar els punts de coincidència que ens han d'aplegar sota la mateixa bandera.

Amb Carles Pi i Sunyer no tenim discrepància de principi, però si les tenim en quan als mètodes a emprar.

Nosaltres sostenim que cal anar immediatament a l'amplicació del Govern de la Generalitat de Catalunya, el qual és l'únic òrgan legal capacitat per organitzar i dirigir la lluita del nostre poble contra el franquisme, l'únic òrgan que els catalans que no poden ésser consultats i que més sofreixen —els catalans de Catalunya, de França i del Sàhara— poden reconèixer com legitimament seu, l'únic òrgan que pot i ha d'aglutinar tots els catalans de la més diversa ideologia en el camp ampli anti-nazi-feixista, car éssent el legítim de tots cap sector, cap grup, cap ideologia preva l'altres.

Pi i Sunyer sense desconèixer avui la continuïtat jurídica de les institucions catalanes s'entesta en sostenir, malgrat sigui provisionalment, un anomenat Consell Nacional la legalitat del qual no pot ésser reconeguda, l'eficàcia del qual és nul·la, el treball del qual ha estat factor no d'unitat sinó de discòrdia.

Ens diu Pi i Sunyer que l'anomenat Consell Nacional és legítim perquè compta amb la representació expressa de "nombrosos, valuosos i diversos elements". Quina mena d'elements? La vella colònia? Els antics residents ens mereixen tots els respectes, però mal podrien reivindicar una preeminència senyera, quan els seus lligams amb Catalunya són estrictament sentimentals, quan desconeixen la Catalunya d'avui tan turmentada, la Catalunya que ha obert les seves venes en defensa de la República i de les seves llibertats, la Catalunya que ha de reconquerir-se amb el propi esforç i en indisoluble connexió amb la causa comuna de tots els pobles hispànics, amb la causa mundial de les democràcies contra el nazi-feixisme, una Catalunya que no és ni tornarà a ésser

la que ells deixaren en la infantesa o juvenesa a l'hora de l'emigració voluntària. L'ajut, la col·laboració, l'estímul dels antics residents ens són preuats, els volem tenir. Però ells mateixos refusarien la direcció de la lluita del nostre poble si els l'oferíssim. Pertanyen a la nova emigració? En aquest cas cal garvellar, ja que es tracta de funcions rectores, del dret de conferir legalitat a un òrgan illegal oposat a l'únic òrgan legal de Catalunya. Entre els nous exiliats hi han els combatents que sortiren de Catalunya amb les armes a la mà, els que no combatiren i van en desertar, els que s'emboicaren o tingueren activitats funestes per a la causa comuna, i una colla de cridaners que no són separatistes i fan de separatistes, que tot ho trenquen sense reconstruir, una mena de sèrfs esbravats que freturen per esdevenir no un Compte, sinó un Mundet! Cal garvellar, car la qüestió plantejada és anormement seriosa. Aquesta necessitat, però, del garvellament palesa la deflesa inguarible, la manca absoluta de dret dels misteriosos "nombrosos, valuosos i diversos elements". Els que compten de cara a Catalunya i a la seva reconquesta, són els combatents, els que estaven i estan allí, els que restaren a França, els deportats al Sahara, els vinguts a Amèrica que no han deixat apagar la flama combativa, que l'alimenten dia a dia, que no tenen altre desig ni aspiració que la d'aixafar Franco i oferir la vida per alliberar els nostres germans martiritzats, per a reconquerir amb l'extermini del nazi-feixisme, amb l'esabliment de la República i de l'Estatut, les llibertats nacionals de Catalunya. I entre aquests catalans combatents, el dubte d'elecció no existeix".

Ens diu Pi i Sunyer: "Com que després de la caiguda de França els que hi quedaren no estaven en condicions d'actuar, calia la constitució d'un òrgan representatiu". Cal aclarir primer que el Consell no va néixer arran del colapse de França, sinó del rapport de Pi i Sunyer fet el mes de gener del 1940, molt abans de l'assassinat de Companys i amb una perspectiva històrica ben diferent. En segon terme, el plantejament del problema no és just. La situació personal d'alguns membres del Govern català, podria haver-nos obligat a tenir un òrgan provisional representatiu i *dependent*, a les ordres del Govern, no substitutiu, renegant d'una legalitat que és la nostra màxima força davant Catalunya i del món per a montar un castellet arbitrari damunt una illegalitat eixorca o nociva. D'haver-se tingut aquest criteri, del qual sorgia la necessitat patriòtica d'assegurar el funcionament regular i eficient del Govern de Catalunya, és segur que a hores d'ara cap dels seus membres es trebaria en situació perillosa, que la vida preciosa del nostre President no hauria estat sacrificada. Altrament, no ha estat aquesta la posició intel·ligent i raonada dels bascos? Els bascos han organitzat un Consell a Londres, dirigit pel Sr. Irujo, però *dependent* del Govern d'Euzkadi el qual mai s'ha considerat dissolt, mai ha deixat d'actuar ni en el temps que el seu President Aguirre estava amagat a Bèlgica i Alemanya.

Ens diu Pi i Sunyer que l'anomenat Consell Nacional de Catalunya resident a Londres pot parlar en nom dels catalans

perqué, ultra el recolzament dels "valuosos, nombrosos i diversos elements", ha estat reconegut per les Comunitats catalanes d'Amèrica. Debem concretar que les Comunitats no han organitzat el Consell Nacional, que és el Consell Nacional el que ha organitzat les Comunitats. S'ha procedit al revés i gens democràticament. S'han organitzat les Comunitats damunt la base exposada per Pi i Sunyer el gener del 1940: la liquidació dels partits i organitzacions catalans per decret. Pretenen ésser una mena de super partit. Aquest és el seu mal d'origen, la feblesa orgànica que les ha convertit en factors no d'unitat, sinó de discòrdia, no de reforçament de la nostra legalitat, sinó de renunciament suicida en benefici d'una illegalitat i d'un criteri arbitrari que afavoreix als elements d'aventura i d'irresponsabilitat, als provocadors de tots els colors. Per això les Comunitats, en la seva forma i composició actuals, no poden ésser reconegudes per cap Partit i Organització que no hagi oblidat el seu deure, la seva responsabilitat davant Catalunya, no poden legitimar res ni a ningú.

Heus ací l'obstacle que ens ha privat d'anar a la constitució definitiva de l'Aliança Nacional de Catalunya. Creiem, sincerament, que acabarem per apartar-lo del nostre camí, car no hem posat ni posem en dubte el patriotisme assenyat de Carles Pi i Sunyer.

No tenim, amb Carles Pi i Sunyer, discrepàncies de principi en quant al problema de la unitat de Catalunya amb tots els pobles hispànics en la lluita contra l'enemic comú. Coincidim en afirmar que aquesta unitat és necessària. Disentim, però, en els mètodes a emprar.

Afirmem nosaltres que la qüestió prèvia de fons a resoldre és el franquisme. La lluita contra el règim terrorista franquista exigeix la màxima unitat nacional catalana i de Catalunya amb tots els pobles hispànics, sobre la base del que tenim i ningú no ens pot discutir ni regatejar: la nostra legalitat, la Constitució del 1931 i l'Estatut, els òrgans constitucionals i estatutaris. La no liquidació prèvia del franquisme ens planteja no el problema de possibles guanys nacionals, sinó el de treballar per a salvar Catalunya de l'extermini físic que l'amenaça. L'anorreament del règim franquista, el restabliment de la legalitat republicana i estatutària ens obriran el camí per a nous plantejaments nacionals, per a reivindicar amb màxima força el nostre dret inalienable d'auto-determinació.

Afirma Pi i Sunyer que la qüestió prèvia de fons a plantejar als partits i organitzacions espanyols no és la lluita a mort contra el règim franquista, sinó el reconeixement del nostre dret d'auto-determinació. Ens retreu Pi i Sunyer: "Quan en manifestos i periòdics parlem de la unitat, hi interferim la qüestió del retorn a la terra i recobriment del règim i l'anihilació del règim franquista, no és la pràctica, l'essencial, sense resoldre la qual totes les portes restarien closes, sinó una vulgar "interferència".

Es natural que tenint aquest criteri "d'interferència",

Pi i Sunyer actú en una mena de laboratori, d'esquena al país, que el problema nacional i de retorn a una Catalunya alliberada del règim franquista sigui per ell matèria especulativa, de discussions més o menys acadèmiques no perturbades per l'angoixa d'una realitat aclaparadora i que ens exigeix, acció, acció i acció! En quant l'amic Carles Pi i Sunyer es decideixi a sortir del laboratori per a barrejar-se amb nosaltres i amb el nostre poble en la lluita cos a cos contra el règim franquista, les dificultats seran resoltes automàticament.

N'estem convençuts, perquè aquets'a no és per a Pi i Sunyer una qüestió sagrada de principi. En una carta recent adreçada al Sr. Andreu i Abelló, diu Pi i Sunyer: "Hi han moltes solucions viables entre els termes separatisme i estatut, moltes tinxeres a anar defensant; si ens veiem obligats a abandonar-les que sigui al menys després de combatre". Un combat ben còmode, malgrat tot! No és una qüestió de principi, sinó especulativa, maniobrera, d'allargament sense fi, bona pel homes que no tenen pressa, que no es senten turmentats en tot moment per la lluita sagnant de Catalunya màrtir.

N'estem convençuts, perquè Pi i Sunyer no ha adquirit compromisos que el lliuin, que l'obliguin a seguir endavant, malgrat les imposicions de la realitat. Car en l'esmentada carta diu: "Per una actuació seriosa i discreta hem anat guanyant en *certs cercles d'opinió* un apreci que constitueixi una realitat de *cert valor*". Frase característica que traduïda al bon català, col dir que el nostre problema nacional no es conegut per ningú que compti a Anglaterra.

N'estem convençuts, perquè Pi i Sunyer en el curs d'una "actuació seriosa i discreta" no ha arribat als alts cercles polítics, no ha pactat ni amb Churchill ni amb el Duc de Windsor, ni amb Roosevelt; ni amb Hoover, no ha convingut amb ningú el lloc de Catalunya a la Conferència de la Pau, en l'ordenació europea de post-guerra. Car, en l'esmentada carta, ens diu: "Hi han *possibilitats* però, com és lògic, no *seguretats* i menys encara, *garanties*". Clari i català: no hi ha res, res de res!

N'estem convençuts, perquè els amics i corresponents de Pi i Sunyer a Mèxic, dubten i ell mateix dubta també. El Sr. Andreu i Abelló en la correspondència privada amb Pi i Sunyer, accepta el restabliment de la legalitat republicana i estatutària. I racns assenyadament quan assenyala: "Quan a jugar la primera solució de la disjuntiva —separatisme— ja fariem en el moment oportú les convencions i assemblees que fossin menester". D'antuvi, Pi i Sunyer rebutja la suggerència i contesta: "Pel simple restabliment de l'Estatut hi serem sempre a temps", però noves reflexions i un caplíviment més assenyat acaben per convèncer a Pi i Sunyer de que podria ésser que no sempre hi fossin a temps per a reivindicar l'Estatut, i declara, honradament: "Confeso que és *molt arriscat* entrar en aquest terreny en el que no són *possibles les garanties de certesa*".... Aquest terreny és el del revisionisme constitucional i per tant estatutari. Té

raó Pi i Sunyer: "Es molt arriscat".

Que significa obrir un període de revisió constitucional? En primer terme, reconèixer la legitimitat del Govern de Franco, en declarar-nos sense Llei ni Constitució, fora de la Llei, grups revolucionaris en lluita contra un estat constituït i reconegut. Millor servei no ens podria demanar Franco! Millor argument no podiem oferir als muniquesos aliats de Franco! Seriem el contrari del que som i hem d'ésser. Nosaltres volem que la nostra legalitat, que la nostra República, que els Governos legítims de la República, de Catalunya i Euzkadi siguin reconeguts per les democràcies en guerra contra el nazi-feixisme. Nosaltres volem que les democràcies pugin punt final a la sàlida i anti-democràtica política de sostenir a Espanya el règim franquista, que ens ajudin, que ens donquin les armes perquè els pobles hispànics prenguin part d'rectament, amb la nostra bandera i el nostre dret en la guerra contra el nazi-feixisme. Com podriem assolir-ho si fencessin la nostra Llei, el nostre dret, per la finestra? Si no fossim més que grups i grupets i colles revolucionàries, cantant cadascú la seva cançó, sense representació nacional, sense autoritat ni influència dins i fora del país, esgarriant-nos els uns als altres, énzes malhaurats, esparracats i cartrincens? Què significa l'obrir un període de revisionisme constitucional, en tant que catalans? Un pas més enllà o més ençà de l'Estatut? Si ens atenem al joc de forces contradictòries que hi han a Espanya, les influències i corrents que s'entrecruen en el sí del món democràtic, el poder d'uns o altres elements internacional en l'àmbit occidental a l'hora de la pau, podem témer adhuc la restauració d'una República menys democràtica que la del 31 o la restauració monàrquica per la qual malden encara avui poderosos sectors muniquesos de Londres i Washington. La República del 31 y el règim estatutari seràn per a tothom indiscutibles, si en orn d'ells fem el front únic tots els pobles hispànics, tots els combatents republicans. Si el revisionisme passa en perill la pròpia República, qué no caldria témer pel nostre Estatut! Una República menys democràtica que la del 31, una monarquia restaurada, ens imposaria com ara i abans l'Espanya "una é indivisible". I en el supòsit de que el revisionisme no passés en perill la República del 31, podriem assegurar el mateix per l'Estatut, sabent com sabem que no fables sectors republicans i socialistes espanyols, malgrat ésser anti-feixistes i anomenar-se democrates, coincideixen amb el franquisme, amb els monàrques, amb els dons Clerualdes haguts i per haver, davant del problema d'una Espanya una i diversa o una Espanya "una é indivisible"? Com podriem tan alegrement, sense cap garantia d'un major avenç nacional, amb perspectives més aviat negatives, comprometre un començament positiu de vida nacional, que a la fi és l'Estatut, que tants sacrificis i tanta sang ens ha costat?"

Aleshores si no s'ha creat un estat d'opinió internacional, si no s'han establert pactes o compromisos amb Churchill o Roosevelt o el Negus, si no Londres ni Washington ni les porteries dels ministeris claus ofereixen seguretat ni

garanties, petites ni grans, si no estem en presència de qüestions irreductibles de principi, sinó d'especulacions d'es-tira i arronça que van del separatisme a l'Estatut, sinó sempre hi podem ésser-hi a temps a reivindicar l'Estatut, si el revisionisme constitucional és molt arriscat car en ell no són possibles les garanties de certesa: on ens porta, on s'apoya l'entestament de Carles Pi i Sunyer i els seus amics?

Garanties! Volem garanties. I bé, també nosaltres en volem, però de quina mena.

Carles Pi i Sunyer s'acontentaria amb un pacte signat per representacions més o menys legítimes de partits i organitzacions espanyols i en el qual aquests reconeguessin el nostre dret d'auto-determinació. Una reedició amplada del pacte de San Sebastià. Nosaltres no. Seria útil aconseguir-ho i caldrà fer tots els esforços per tal d'arribar a aquest compromís. Però, per a nosaltres, no seria suficient garantia. En volem de millors, de més sòlides. La millor garantia és la nostra unitat. L'Estatut fou una conseqüència, no del Pacte de Sant Sebastià, sinó de la unitat catalana entorn de Macià. L'Estatut hauria naufragat en el mateix moment en que Marcellino Domingo ens va demanar públicament i solemniat i "pel bé de la República", que renunciéssim a ell, sinó haguéssim fet el quadre entorn de Macià. Per molts pactes que ara signéssim, de res valdrien si a l'hora de les veritats, del xoc dels profunds sentiments tradicionals i d'interessos parasitaris nascuts i assonats en l'"Espanya una i indivisible", no tinguéssim una completa unitat nacional. La millor garantia és la incorporació de la classe obrera al moviment nacional, la teoria nacional del seu partit únic, el P. S. U. de C., la unitat obrera i l'aliança obrera i pagesa sota la bandera del dret d'auto-determinació. La millor garantia és la comprensió i l'ajut actiu de la classe obrera espanyola la qual compren ja que el seu propi problema fonamental està indisolublement lligat al problema de l'alliberació nacional dels pobles oprimits; del seu dirigent de vanguardia, el Partit Comunista d'Espanya, que ha defensat, defensa i defensarà demà, sense reserves ni vacil·lacions, el nostre dret d'auto-determinació. La millor garantia és la nostra intervenció intensa, directa, en la guerra contra el nazi-feixisme, car com més de soca i arrei l'extirpem, més justa serà la reordenació del món després de la victòria. La garantia suprema amb la qual tots els esperançaments són lògics, possibles, és l'extermini del règim franquista, el restabliment de la legalitat republicana i estatutària".

Que ens han enganyat maintes vegades als catalans? Es cert. També és cert que les forces regressives espanyoles ens tornaran a enganyar, sinó sabem menar pel bon camí la nostra lluita. Ha estat així, és així, i serà així, perquè l'alliberació de Catalunya, és un procés històric i no el caprici d'un moment ni de ningú. Cal tenir be en compte, però no repenjar-s'hi, car el gemic no és un argument, una força.

Cal anar sense reserves ni vacil·lacions a la constitució de l'Aliança Nacional de Catalunya, a la unitat de Catalunya

amb tots els pobles hispànics. Acceptant tots el dret inalienable d'auto-determinació, però comproment-nos a lluitar de cara a Catalunya contra el règim franquista sota la bandera de Constitució del 1931 i sota el guiatge del Govern legítim de Catalunya. La nostra posició no pot ésser més clara. La unitat catalana podria ésser reforçada mitjançant una entesa amb els organismes d'unitat basca i gallega que ens comprometeix a una acció conjunta, a l'endemà de la victòria, per l'exercici lliure del dret d'auto-determinació.

Peró, cal donar-se pressa!

No ens adonem de la situació terrible, dramàtica com mai en que es troba Catalunya? Catalunya és martiritzada a fons, amb ràbia insadollable. Més de 150 mil catalans han mort per Catalunya i per la República, molts i molts milers sofreixen les tortures dels camps de Franca i dels sorrals del Sahara, dels camps de concentració, dels batallons de treball forçat i de les presons espanyoles. Cada dia que passa, cada hora, noves vides precioses són sacrificades pels botxins franquistes. La misèria més espaordidora plana per tot el país suau ric i riurer. Els nostres obrers sense feina són deportats al treball forçat d'Alemanya, reserva de carn de canó per a la treua "Divisió Roja". Les nostres dones són profundides pels caníbals falangistes i els invasors alemanys. Els nostres infants es moren de fam. L'espectre terrible de la guerra total que cobria Franco, amenaça en l'unar el que encara resta per a trassar més vides més llars catalanes. Catalunya agonitza, companys! És davant la imatge de la Catalunya martir, de la Catalunya que s'eleva per mil ferides, que emplacem a tot els catalans! Situa el dignes fills de Catalunya, copsem plenament la nostra responsabilitat històrica, abicem de banda per indignes petiteses mesquineses, posicions personals, resentiments de grups i de ciede, tot el que ens faci nosa, pertorbi o allargassi la nostra incorporació ardent al front mundial dels pobles, a la guerra activa contra el nazi-feixisme, contra Hitler, la victòria del qual seria la nostra derrota, la derrota del qual serà el ressorgiment esplendorós de la nostra Pàtria.

En aquesta tasca sagrada, siguem, companys del P. S. U. de C., com fins ara, els capdavanters, la vanguarda!

El company Comoreira acabà la conferència donant vides a la unitat catalana i de Catalunya amb totes els pobles hispànics, a la Unió Soviètica, Anglaterra, EE. UU., Xina, al Front Mundial dels Pobles i al camarada Stalin, que foren acollit pels nombrosíssims assistents, amb gran entusiasme i xardiscosos aplaudiments.

EL PROBLEMA DE LES
NACIONALITATS
A ESPANYA

*Estudi dels Problemes Nacionals d'Espanya
fet per Joan Comorera, emprant un
mètode clar i dialectic; a la llum de la
ciència del marxisme, la interpretació
leninista, i la realització Stalinista.*

Conferència de Joan Comorera dirigida als militants del Partit Comunista d'Espanya, en l'estatge de l'Agrupació Amics de Catalunya a Mèxic, en el mes de març del 1942.

Es editada per l'organització del PSUC de Santiago de Xile, 1942, i també per Edicions Catalunya, maig de 1942.

Arxiu Comorera-Massip. CEHI. Facultat de Geografia i Història, Universitat de Barcelona.

El Problema de les Nacionalitats a Espanya

En l'any 1936, fou aprovada la Constitució Soviètica avui vigent. Aquesta Constitució és la realització plena de la teoria leninista-stalinista nacional. Els principis bàsics leninistes-stalinistes sobre el problema nacional, han sigut incorporats a la Constitució Soviètica sense cap limitació, sense cap reserva, sense les matitzacions que són tan característiques entre els advocats i juristes redactors de constitucions burgeses.

Volem, per a comprovar-ho, els articles fonamentals, en la qüestió nacional, de la Constitució Soviètica.

"Article 13.— La Unió de Repúbliques Socialistes Soviètiques és un Estat federal, constituït sobre la base de la unió voluntària de Repúbliques Socialistes Soviètiques iguals en drets".

Article 17.— Cada República federada conserva el dret de separar-se lliurement de la Unió de Repúbliques Socialistes Soviètiques".

"Article 223.— La igualtat de drets dels ciutadans de la Unió de Repúbliques Socialistes Soviètiques, sense distinció de nacionalitat ni de raça en tots els dominis de la vida econòmica de l'Estat, cultural, social i política, és una llei inmutable. Tota restricció directa o indirecta dels drets, o inversament, l'establiment de privilegis directes o indirectes, per els ciutadans en raó de la raça o nacionalitat, a la qual pertanyin, el mateix que tota mesura d'exclusivisme racial o nacional, o d'odi o de menyspreu racial o nacional, són castigats per la llei".

Aquests articles de la Constitució Soviètica per la seva precisió i claretat no necessiten comentaris complementaris o de qualsevol altra mena. Hi cap, però, subratllar una particularitat característica i fonamental de l'article 13. Es diu, en ell, que les Repúbliques unides voluntàriament, són iguals en drets, però no en deures. Això no significa deixar una porta oberta, per avui o pel futur, a la lluita per la hegemonia d'una o més de les Repúbliques federades, sinó l'aplicació constitucional d'un principi de la teoria leninista-stalinista: el principi desenvolupat per Stalin i d'acord amb el qual la igualtat entre les nacions ha d'ésser real, total, no simplement jurídic i que per tant, les nacions més avançades deuen ajudar a les més atzassades a ascendir almenys fins al seu propi nivell econòmic, polític i cultural; igualtat ajuda i estimul que han d'ésser considerats com un dels fonamentals requisits previs per arribar a la fraternal cooperació entre les masses treballadores de les diverses nacions. No s'estableix en l'article 13, de la Constitució Soviètica, la igualtat en drets i deures, perquè els deures de les nacions més avançades són majors que els de les més atzassades.

ELS PRINCIPIS LENINISTES SOBRE EL PROBLEMA NACIONAL

Per primera vegada en la història de la humanitat, el problema nacional ha sigut enfocat i resolt, no aïlladament, sinó en escala mundial: un vast imperi ha sigut transformat en una Federació voluntària de pobles lliures i iguals, sobirans en una sisena part de la terra.

Per primera vegada, també, la teoria nacional formulada per Marx, desenvolupada per Lenin, complementada i realitzada per Stalin, ha sigut incorporada íntegrament a la Constitució política d'una germanor de pobles i nacions avans separats, avans hostils, a causa de l'imperialisme, de l'explotació capitalista.

Amb què consisteix aquesta teoria?

Per a nosaltres, comunistes, el principi bàsic del qual se'n deriven els altres, és aquest: el problema nacional i colonial ha d'ésser considerat sempre amb connexió indissoluble amb el problema general de la revolució proletària. Desenvolupant aquest principi bàsic, Stalin n'ha formulat d'altres que, en el seu conjunt, constitueixen la teoria leninista-stalinista sobre el problema nacional, cada un dels quals ha de mereixer detinguda meditació i una discussió profunda de tots els companys. Són els següents:

A) El món està dividit en dos camps; el que formen un petit grup de nacions civilitzades, posseïdores del capital financer i que exploten a la immensa majoria de la població del planeta, i el camp dels pobles oprimits i explotats de les colònies i dels països dependents, que formen aquesta majoria.

B) Les colònies, els països dependents, oprimits i explotats pel capital financer, constitueixen una formidable reserva, la més important font de força per l'imperialisme.

C) La lluita revolucionària dels pobles oprimits, dels països colonials i dependents contra l'imperialisme, és l'únic camí per el que poden emancipar-se de l'opressió i de l'explotació.

D) Els països colonials i dependents més importants han començats ja el moviment d'alliberament nacional, que ha de conduir per força a la crisi del capitalisme mundial.

E) Els interessos del moviment proletari dels països desenvolupats i el moviment d'alliberament nacional de les colònies, exigeixen que aquests dos aspectes del moviment revolucionari s'uneixin en un front únic contra l'imperialisme.

F) La classe obrera dels països desenvolupats no pot triomfar, ni els pobles oprimits poden alliberar-se del jou imperialista, sense la formació i consolidació d'un front revolucionari comú.

G) Aquest front revolucionari comú no pot formar-se si el proletariat de les nacions opressoras no dona un recolzament directe i resolt al moviment d'alliberació dels pobles oprimits contra l'imperialisme de la seva pròpia pàtria, car "no pot ésser lliure el poble que oprimeix a altres pobles". (Marx).

H) Aquest recolzament significa sostenir, defensar i portar a la pràctica la consigna del dret dels pobles a separar-se i a existir com Estats independents.

I) Sense posar en pràctica aquesta consigna serà impossible aconseguir la unificació i col·laboració de les nacions en una sola economia mundial, que constitueix la base material per el triomf del socialisme.

J) Aquesta unió sols pot ésser voluntària, inspirada sobre la base de la mútua confiança i de les relacions fraternals entre els pobles".

PERQUÈ HA ESTAT RESOLT EL PROBLEMA NACIONAL A LA UNIO SOVIETICA

El problema nacional i colonial ha estat resolt en la pràctica i constitucionalment a la Unió Soviètica. Aquesta solució no ha estat deguda a un pacte amb la burgesia. Ha estat la conseqüència obligada del triomf de la Revolució Socialista d'Octubre. Sense la victòria i consolidació de la Revolució d'Octubre, el problema nacional i colonial no hauria estat resolt. Com així mateix, si la Revolució d'Octubre no hagués resolt d'inmediat el problema nacional i colonial, la seva victòria hauria estat efimera. Perquè la indisoluble connexió del problema nacional i colonial amb el problema general de la revolució proletària, no és una frase, sinó una realitat històrica de primera categoria.

L'imperialisme, forma superior del capitalisme, no pot resoldre els proble-

mes nacionals i colonials, com el capitalisme no pot suprimir l'explotació de l'home per l'home. L'imperialisme necessàriament ha d'alimentar-se amb el sometiment i l'opressió dels pobles i nacions colonials i dependents, perquè la llibertat d'aquesta seria la seva fi; el mateix que el capitalisme NECESARIAMENT es nodreix del dolor, de la misèria i de l'esclavitud de les masses treballadores, perquè l'emancipació d'elles seria la seva fi. Els imperialismes en lluita no es plantegen la qüestió d'alliberar a pobles i nacions del domini del competidor, sinó una redistribució del món sotmès, un canvi d'amos, car l'alliberament dels pobles i nacions explotades per l'adversari posaria terme a les apetències conjuntes, encara que fossin rivals. Exactament igual, el capitalisme en les seves violentes pautes de mútuo extermini, fruits inevitables de les seves insolubles contradiccions internes, no es planteja la qüestió d'emancipar a milers d'obrers per a ferir de mort un capitalista a un altre capitalista, sinó una constant redistribució del treball assalariat i dels mercats, base de la seva potència i de la seva única ambició, car l'emancipació d'un nucli obrer, seria el principi del fi de la seva existència.

Podria el capitalisme, en casos apurats i per tal de subsistir, adaptar-se com el camaleó a les condicions de un nou clima històric. Però, sols canviaria de pell, de formes i de colors. La substància seguiria essent la mateixa. Les autonomies polítiques i administratives i fins i tot, la solenne declaració d'independència a favor de no importa quin nucli dependent o colonial són manobres imperialistes defensives desenrotllades quan les condicions històriques del combat, posen en risc la seva mateixa existència. Però, guanyat el combat, si hi ha força suficient, es torna a la condició anterior, i si no n'hi ha, l'explotació imperialista es conforma amb les noves condicions creades per ella mateixa, i les nacions igualment sobiranes, les colònies convertides legalment en nacions independents, segueixen essent dependents, font de poder i de riquesa del capitalisme financer.

Els fets confirmen sobradament les afirmacions teòriques. Ens diu Lenin que la separació d'una nació oprimida és a dir, el lliure exercici del dret d'auto-determinació, sense excloure la decisió de constituir-se en Estat independent, no pot "donar-se" i "realitzar-se" abans del socialisme més que en l'ú per mitjà dels casos. En la història contemporània, que és la història dels Estats i nacions existents avui, amb llur seguici de pobles i nacions dependents i colonials, solament coneixem un cas de separació voluntària abans del socialisme; el de Noruega. El cas d'Irlanda no és igual, tota vegada que la seva autonomia política d'avui fou la conseqüència d'un llarg i cruent període de lluita armada. I encara en el cas escandinau, Noruega guanyà per plebiscit la seva independència política amb relació a Suècia, però continuà essent un domini del capital financer anglès. Com Irlanda, que sense haver aconseguit plenament la seva independència nacional, continua essent una dependència del capital financer anglo-americà. És justa l'affirmació de Lenin: abans del socialisme no pot "donar-se" i "realitzar-se" la plena independència de les nacions dependents i de les colònies.

En la guerra mundial de 1914 a 1918, les potències imperialistes es feren la guerra, unes per a conservar i augmentar en el possible els seus dominis, altres per a forçar una nova redistribució de les colònies i nacions dependents i dels mercats. Al final de la guerra, el grup imperialista victoriós refeu el mapa del món al seu gust i conveniència, a la seva imatge i semblança, tal com fou Déu.

No alliberà un sol país. No va admetre de cap manera l'exercici del dret d'auto-determinació. Ofrenà trossos de la Unió Soviètica a Finlàndia, Polònia i Rumania. Separa de la Unió Soviètica els països bàltics. Distribuï trossos d'Alemanya, Àustria, Hongria i Turquia a Polònia, Itàlia, Dinamarca, Bèlgica i Grècia. Es

repartiren les colònies del grup vençut sense més ni més, no podent evitar que en certs casos la careta del "mandato" cobris la brutal realitat. Creà el "nou" mapa polític d'Europa.

Es formaren nous estats: Finlàndia, Estònia, Letònia, Lituània, Polònia, Hongria Txecoslovàquia, Iugoslàvia, Albània, Àustria. Els nous Estats que formaren part dels Estats imperialistes vençuts, foren retalhats sense respecte a cap principi nacional. Pagaren el preu dels vençuts: Àustria, Hongria, Bulgària, Turquia, sense oblidar la pròpia Alemanya i el que es va fer contra la Unió Soviètica en el període de la seva feblesa econòmica i militar. Cobraren, aparentment, aquels preu els nous Estats ja esmentats i Romania i Grècia.

Es formaren nous Estats imperialistes multinacionals. Al fer-los el grup imperialista vencedor no va tenir en compte el dret de les nacions a disposar lliurement dels seus destins, tot i haver-se dit en la propaganda d'aquells dies. Tingué en compte, únicament, el seu interès polític, econòmic, estratègic, perquè l'imperialisme no doblega mai la seva llei constant: crear, a mesura de les seves possibilitats noves fonts de poder i de riquesa. Al voltant de cada nació més forta organitzà un Estat imperialista multinacional dependent seu.

Així veiem que la nació polaca es convertí en opresora de les minories nacionals alemanya, jueva, lituana, blanc-russes i ucranianes; la nació rumana en opresora de ucranians, moldaus, búlgars i transilvans; la nació txeca en opresora de rutens, sudetes i eslovaes; la nació sèrbia en opresora dels eslovens, croates, bosnis, dàlmats, búlgars, motnegrins i albanesos; la nació grega en opresora de tífers i macedonians. Cada un d'aquests Estats nasqué amb un problema interior insoluble mentre no fós aniquilat el seu règim capitalista, la seva dependència del capital financer i el seu taló d'Aquiles per on haurien de rebre la seva ferida mortal al produir-se una situació internacional adversa.

Tenim la nostra pròpia experiència.

A l'ésser proclamada la República a Espanya, el 14 d'Abril del 1931, es produí un canvi profund en la correlació de forces. Les castes tradicionals i semi-feudals que foren el punt d'apoi fonamental de la Monarquia, quedaren estabornides per la violència del cop rebut i momentàniament apartades. Els nuclis liberals de la burgesia i la petita burgesia influenciats en bona part pel federalisme tradicional del republicanisme en les nacionalitats opreses, pasaren de cop a un primer pla. La classe obrera ascendí amb gran vigoria i arribà a ésser un factor important en la República, amb major força puix que la pagesia, tot i no estar emancipada completament del domini que damunt d'ella exerciren les castes semi-feudals, arribà a ésser la seva aliada i es llençà al camp de batalla en part sota la seva direcció. Fou aquest canvi en la correlació de les forces i, fonamentalment, l'ascensió política de la classe obrera i la seva aliança amb la pagesia, i no el pacte de San Sebastià "entre cavallers", els que determinaren la nova estructura política de l'Estat espanyol sota el règim republicà. Amb tot, l'Estatut de Catalunya no s'aprovà amb facilitat. La seva discussió provocà una lluita violent, la qual estigué a punt de fer que naufragués diverses vegades i per fi sortí de les Constituents raquílic pels retocs i les retiscències anunciades i previstes del període d'agitació. Els descencerts i febleses del primer període republicà, el qual no volem analitzar ara, donaren un sentit contrari al pèndul i les castes confinades foren, tot i accentuant cada vegada més el seu poder contra la classe obrera i contra la pagesia. La República caigué en mans dels estrepelistes i dels filo-feixistes, en mans dels seus enemics, la primera mesura dels quals fou la de convertir l'Estatut de Catalunya en ignominiosa caricatura, mesura prèvia a la seva derogació, i encarpetar el projecte d'Estatut base a les hores ja en tràmit parlamentari. El poder despòtic del centralisme espanyol

gairebé refet de l'estaborniment en el qual va caure el 14 d'Abril, tornava pels seus furs. En l'estiu del 1931, fou la classe obrera espanyola la més fervorosa i abugada defensora de la Generalitat de Catalunya, que havia promulgat i aplicat la revolucionària llei de Contractes de Treball; fou la burgesia catalana, i la seva fracció més belicosa aleshores els famosos "isidristes", la pitjor enemiga de la Catalunya autònoma. Recobrà el seu vigor l'Estatut de Catalunya del 16 de Febrer, i es va anar molt més enllà de les facultats escrites, en el període de la guerra nacional revolucionària, en els dies heroics en que la classe obrera i els seus aliats camperols intervingueren amb més energia i personalitat que mai en la direcció de la guerra i de la República. Fou en aquest període característic de la guerra, que les Corts aprovaren l'Estatut de Euzkadi. Al caure Catalunya i la República, el franquisme, expressió genuïna i sagnant de l'imperialisme espanyol, destruí el moviment obrer, es recolçà en el terror com a règim polític permanent. I la liquidació de la nova estructura política republicana, dels Estatuts de Catalunya i d'Euzkadi, fou un simple problema de signatura en el peu d'un decret ignominiós.

En la Unió Soviètica el problema nacional ha estat resolt, perquè en Octubre de 1917 triomfà el proletariat i perquè el proletariat sabé conduir la seva lluita amb estreta aliança amb els camperols, establint en ma ferma la seva pròpia dictadura. El proletariat victoriós constituí la Unió de Repúbliques Socialistes Soviètiques, prototipus de la futura Federació Mundial de pobles lliures i iguals, de pobles units voluntàriament per establir una economia mundial i construir el socialisme. Unicament el proletariat victoriós crearà el nostre Estat Socialista multinacional, solament amb el socialisme desaparixerà l'exploatació de l'home per l'home, l'exploatació dels pobles febles pels forts.

LA PRIMICIA DEL DRET PROLETARI

El problema nacional i colonial està indissolublement unit al problema general de la Revolució proletària, de l'establiment de la dictadura del proletariat. Però si els problemes van units i si en la solució final l'un és necessari a l'altre, no per això devem concloure en que existeix una absoluta identitat.

En qualsevol cas el triomf del proletariat significa la solució definitiva del problema nacional o colonial. Però no en tots els casos la solució possible d'un problema nacional assegura o ajuda al triomf definitiu del proletariat. Hi ha casos en els quals el problema nacional pot arribar a ésser, momentàniament i en circumstàncies donades un estorb, un enemic a combatre.

Quant els socials-demòcrates defensaren en el 1914 "llur" Patria francesa o alemanya o anglesa, no defensaren una causa justa, car el que estava en joc no era la pròpia existència de la "seua" nació, sinó el major o menor poder de riquesa dels "seus" imperialistes. Quant els socials-demòcrates polacs recolzaven el règim de Pilsudsky, no estaven acertats, car amb això no favoreixien la lluita dels proletaris polacs, sinó que la perjudicaven a l'enfortir el domini dels "seus" imperialistes damunt els propis obrers i camperols polacs i els lituans, blancs-russos i ucraïnians.

Quant els socials-demòcrates alemanys, Kautski a la capdavantera, advocaven per l'assimilació dels txecs, amb l'afirmació de que els txecs res podrien guanyar amb la seva "pobre" nacionalitat i si es canvi molt de la "cultura alemanya", es proposaven, en realitat, enfortir, des del camp obrer, la política imperialista del kaiserisme.

No sempre la defensa de la nació imperialista o no sobirana coincideix amb els interessos fonamentals de la classe obrera. En aquest cas, companys, i això deu quedar ben clar, prima sempre el dret de la classe obrera. Per a Marx no

oferia cap dubte aquesta subordinació del problema nacional al problema obrer.

Oblidar això ens portaria fàcilment al camp del nacionalisme petit burges, a l'acceptació de la tesi de la "comunitat de destí", tesi preuada pels nacionalistes i per molts sectors social-demòcrates. No existeix una "comunitat de destí" en la nació, ja sigui aquesta sobirana o dependent. Pot existir una coincidència momentània per a la consecució d'un objectiu comú. Però, res més, car "en cada nació moderna hi ha dues nacions" ens ha dit Lenin. La nació burgesa que històricament va a desaparèixer i la nació proletària que històricament ha d'ascendir al poder polític i econòmic, a l'exercici de la seva pròpia dictadura per a forjar el món nou en el qual si que hi haurà una "comunitat de destí". La burgesia de cada país es va apujar amb el problema nacional per tal d'enganyar als obrers, per embrutir als camperols, per enverinar a la petita burgesia. La classe obrera de cada país s'apuja amb el problema nacional per a portar endavant la revolució, per a resoldre conjuntament amb el problema nacional el de la seva dictadura.

Es la classe obrera la dirigent en la lluita per l'emancipació dels homes i dels pobles. Es la classe obrera la que triomfant assegura la victòria definitiva, puix que no es concebeix el règim socialista amb la persistència de l'opressió damunt d'homes i de pobles. És natural i necessari, doncs, que el dret de la classe obrera tingui preferència sobre el dret nacional, quan l'opció ens sigui plantejada de manera objectiva i concreta. Aquesta opinió, no obstant, tenint en compte l'experiència històrica, es presenta per excepció puix que, normalment, el fet nacional, la lluita nacional contra opressors i imperialistes, és progressiva, revolucionària, no reaccionària. Aquesta possible opció sobre casos objectius i determinats, no afecta en el més mínim la línia nacional, els principis leninistes sobre la línia nacional que venim analitzant.

EL PROBLEMA NACIONAL I LA REVOLUCIÓ D'OCTUBRE

Els fets han demostrat que l'imperialisme no pot resoldre els problemes nacionals i colonials.

Els fets han demostrat que únicament la classe obrera triomfant pot resoldre els problemes nacionals i colonials.

Però els fets han demostrat també que sense una teoria nacional justa i sense la seva aplicació consegüent sense reserves ni vacil·lacions, no és possible la consolidació i desenvolupament de la revolució proletària, inclús en el cas de la seva victòria momentània, de la presa del poder polític.

Que diu, companys, la resolució aprovada per el X Congrés del Partit Comunista (b) de la URSS, celebrat en el març del 1921? Diu el següent en un dels seus punts:

"...L'instauració del règim soviètic a Rússia, i la proclamació del dret de les nacions, a la separació estatal determinaren un canvi complet en les relacions de les masses treballadores de les nacionalitats de Rússia, minaren la vella rivalitat nacional, privaren de base a l'opressió nacional i conquistaren per els obrers russos la confiança dels seus germans d'altres nacionalitats, no sols de Rússia, sinó d'Europa i d'Àsia, i convertiren l'esmentada confiança en entusiasme i decisió de lluita per la causa comú. La formació de Repúbliques Socialistes a Azerbaidjan i a Armènia, conduí als mateixos resultats, suprimiren els xocs nacionals i resolgueren les rivalitats "seculars que existien entre les masses treballadores turques i armènies i entre les armènies i les azerbaidjanes. El mateix es pot dir amb respecte al triomf temporal dels soviets a Hongria, a Baviera, a Finlàndia i a Letònia. PER ALTRA PART, ES POT AFIRMAR AMB SE-

GURETAT OUB-ELS OBRERS RUSSOS NO HAURIEN POGUT VENCLER A KOLCHAK I A DENIKIN I QUE LES REBEL·LIQUES AZERBAIJANES I ARMENIES NO HAGUESIN POGUT POSAR-SE EN PEU. SENSE HAVER LIQUIDAT ENTRE ELLS L'ENEMISTAT I L'OPRESSIÓ NACIONAL, SENSE HAVER GUANYAT LA CONFIANÇA I L'ENTUSSISME DE LES MASSES TREBALLADORES D'OCCIDENT I D'ORIENT. L'ENFORTIMENT DE LA REPUBLICA SOVIETICA I LA LIQUIDACIÓ DE L'OPRESSIÓ NACIONAL SÓN DOS ASPÈCTES D'UN MATEIX PROCÉS, DEL PROCÉS DE L'ALLIBERAMENT DELS TREBALLADORS DE L'ESCLAVITUT CAPITALISTA."

La formulació completa de la teoria nacional i llur aplicació íntegra no foren, és clar, cosa fàcil. Calgué vèncer l'oposició contra-revolucionària del trotskysme. Calgué vèncer les desviacions de militants russos honestos que no sabien desprendre's dels prejudicis i falses idees i sentiments adquirits pel fet d'haver nascut, d'haver-se desenvolupat en la nació oprimida. Calgué vèncer les desviacions de militants honrats fills de les nacionalitats oprimides, de les colònies, les seves reaccions negatives, la seva desconfiança en vers els germans russos; la seva tendència a recloure's en el seu món nacional i a confondre's en una "comunitat de destí" amb els elements nacionalistes de procedència burgesa o kulac, a supeditar el dret de la classe obrera al dret nacional expressat i representat per elements burgesos i petit burgesos els quals s'hi haguessin triomfat haurien junyit la seva pàtria a l'imperialisme més fort i haurien lligat el proletariat a l'esclavitut capitalista, d'un capitalisme format per nacionals i estrangers. De les dues desviacions, la primera fou la més perillosa puix que les tendències "colonitzadores" de "rusificació" eren una supervivència, tot i ostentar paraules i actes distints en la forma, dels vells mètodes i procediments de l'extinguit xarisme; accentuaven la resistència, les incomprendions, de desconfiança dels comunistes i de les masses treballadores de les antigues colònies i nacions oprimides. L'oposició traidora, contra-revolucionària del trotskysme fou aixafada. Les desviacions colonitzadores i nacionalistes foren corregides. El Partit Comunista (b) de la URSS, amb plena decisió i conseqüència es mobilità per a la realització íntegral de la teoria leninista-stalinista sobre el problema nacional. I pocs anys després, el 25 de novembre del 1936, el company Stalin pogué dir davant del VIII Congrés extraordinari dels Soviets de la Unió, que havia de discutir i aprovar la constitució avui vigent:

"L'absència de classes explotades, que són les principals organitzadores dels xocs entre les nacions; l'absència de l'explotació que cultiva la desconfiança mútua i atia les passions nacionalistes; el fet de què el poder es trobi en mans de la classe obrera, que és enemiga de tota esclavitut i fidel campiona de la idea de l'internacionalisme; la realització efectiva de l'ajuda mútua entre els pobles en totes les esferes de la vida econòmica i social, i per últim, el floreixement de la cultura nacional dels pobles de la URSS, que és nacional per la forma i socialista pel seu contingut; tots aquests factors i altres semblants han canviat fonamentalment la fesomia dels pobles de la URSS; el sentiment de mútua desconfiança ha desaparegut, s'ha desenvolupat entre ells el sentiment d'amistat mútua, i així s'ha establert una comprensió veritablement fraternal entre els pobles en el si d'un sol Estat federal. Com a resultat d'això tenim ara un Estat Socialista multinacional perfectament constituït, el qual ha sortit triomfant de totes les proves, i amb una solidesa capaç d'ésser envejada per qualsevulla Estat nacional en tots els indrets del món".

ELS PROBLEMES NACIONALS D'ESPANYA

Aquest anàlisi, molt breu, que acabem de fer de la teoria leninista-stalinista del problema nacional i colonial, no pot ésser motiu d'especulació teòrica per part nostra. ENS CORRESPON LA SEVA APLICACIÓ EN EL CAS D'ESPANYA.

Per a comprendre exactament i d'una manera objectiva el perquè devem nosaltres aplicar la teoria leninista-stalinista sobre el problema nacional i colonial, ens és precis respondre, abans que tot, a aquesta pregunta: Es Espanya una nació?

Ens diu Stalin que la "nació és una comunitat estable, històricament formada d'idioma, de territori, de vida econòmica i de psicologia, manifestada aquesta en la comunitat de cultura". I afegei Stalin: "Es necessari subratllar que cap d'aquests trets esmentats pres aïlladament, és suficient per a definir la nació. Més encara: n'hi ha prou en que manqui un sol d'aquests trets definitius per a que la nació deixi d'ésser nació".

L'antic imperi austro-hongarès fou una comunitat estable, històricament formada, però no fou mai una nació; fou un Estat imperialista multinacional. Anglaterra, Estats Units, Irlanda parlen el mateix idioma, però són tres nacions ben diferenciades. Espanya i les Repúbliques Latino-americanes parlen el mateix idioma, però no constitueixen una sola nació. La Unió Soviètica és una comunitat estable, històricament formada, amb territori comú, amb economia comú, però no és una nació; és un Estat Socialista multinacional.

Espanya és una nació?

Existeixen en Espanya quatre idiomes, quatre economies, quatre cultures que es manifesten amb psicologies nacionals ben diferenciades i manifestades en una comunitat de cultura, quatre "caràcters nacionals", com també hom acostuma dir, quatre nacions; la castellana o espanyola, la catalana, la basca i la gallega.

A cada una d'elles es donen els trets característics que en el seu conjunt, no aïlladament, defineixen una nació.

Catalunya, Euzkadi i Galícia són nacions, perquè tenen un idioma propi, un territori comú, una economia seva, una psicologia característica manifestada en una comunitat de cultura, perquè són comunitats estables, històricament formades.

Existeix un idioma base, d'origen obscur, més antic que els idiomes grec, llatí i àrab, que han creat amb major o menor mesura, al barrejar-se i superar els vells i perduts idiomes autòctens, el castellà, el català, el gallec. Existeixen els idiomes català i gallec, de major puresa greco-llatina que el castellà, per haver estat de molt menys duració i intensitat la ocupació i la influència àrab en els seus respectius territoris. I tenen una vida secular i es formaren en un període històric durant el qual l'expansió castellana havia de tardar uns segles a produir-se, fins el punt de que en català s'escriïren les primeres poesies i noveles, les primeres recopilacions dels usos i costums, és a dir, de lleis, en el món mediterrani i en el cicle de formació i us de les lleis vulgars.

Existeixen les economies catalana, gallega i basca, una vida econòmica pròpia, formada històricament en cada una d'aquestes nacionalitats. El muni-fundi gallec en oposició al latifundisme castellà; les normes contractuals agràries per l'explotació dels petits troços, en oposició al camperol assalariat en el conjunt castellà i també les gabelles pròpies i l'origen del qual radica, amb la seva antiga existència independent; la pròpia industrialització dels productes del mar en contrast amb la vida d'espalles a la mar duta a Castella; són els trets característics de la vida econòmica gallega. La petita propietat, el nucli fonamental del camp base anomenat "caserio", les normes contractuals, l'origen de les quals venen de molt lluny, la supervivència de la vida col·lectiva especialment en els grups pesquers o cofradies; els usos i costums encara vigents dels seus municipis, la personalitat dels quals és tan peculiar i l'arrel dels quals la trobem en el treball col·lectiu i en l'explotació col·lectiva de les riques-

ses naturals dels temps antics; la creació de l'indústria pesada i el volum i el poder del seu capital financer; són els trets característics de la vida econòmica basca. La liquidació del feudalisme per la pagesia catalana com a conseqüència de les llargues i sagnants guerres dels remenses, que donà origen a un règim agrari original, sense latifundis, amb extenses zones de petita propietat i normes contractuals molt variades i complexes per a l'explotació de petites unitats agrícoles i en els quals extrems tenim els contractes de masoveria i de rahassa morta, i la ràpida i general aplicació en el camp de la tècnica agropecuària moderna; la capacitat dels camperols per a assimilar i practicar la tècnica del comerç internacional; l'organització cooperativa per a la compra en comú de adobs i eines i per a la venda en comú dels productes de la terra; l'alt nivell de vida obtinguda per un perseverant esperit combatiu i revolucionari a través de les seves lluites contra el parasits propietaris, rebel·lia heretada de generació amb generació; la creació per l'esforç perseverant de molts segles de la més forta indústria lleugera de la península i d'un capital financer poderós si bé, menys audaç que el basc; la supervivència de les antigues pràctiques mercantils i transaccionals en tot el seu territori: són els trets característics de la vida econòmica catalana. Per a nosaltres, companys, no pot ser un fet casual el de que els nuclis més potents del proletariat peninsular radiquin, precisament, a Catalunya i Euzkadi.

Existeixen les cultures catalanes, basca i gallega. Les seves cançons i les seves danses, l'origen de les quals es confonen amb els primers vestigis de civilització i d'història oral i escrita, la seva poesia, la seva cultura, la seva música, la seva filosofia, les seves predileccions científiques, la seva manera de fer i de raonar davant dels fets i dels problemes, la seva pròpia mística religiosa saturada de sensualisme pagà, especialment a Catalunya, i de duresa combativa a Euzkadi, ho demostren més que suficient. Les mateixes llacunes que en la seva cultura poden apreciar-se i en quant són conseqüència de la política assimilista de la nació opresora, contribueixen a justificar l'afirmació. De les tres nacionalitats, Catalunya és la que ha adquirit més personalitat, puix que d'ençà dels primers llibres escrits en català en el període d'estructuració de les llengües vulgars fins avui, trobem en un desenvolupament més o menys gran, totes les matèries que han pogut preocupar el pensament humà. Catalunya té els seus clàssics medievals, i el seu volum i el seu valor haurien sigut infinitament millors si el seu cicle de producció no hagués estat trencat per la lluita assimilista de la nació opresora, si la nacionalitat hagués continuat sense destorb la seva expansió interior, la seva línia de floreixement progressiu. El cicle dels clàssics tancat per les guerres contra la nacionalitat catalana, ha sigut obert de bell nou tan aviat com s'ha vingut refent i resorgint la personalitat nacional. I l'aportació de la cultura catalana a la cultura espanyola no és, naturalment, despreciable.

No hi ha dubte que a Catalunya, Euzkadi i Galícia, existeix una psicologia catalana, basca i gallega, un "caràcter nacional". Les reaccions d'un català, d'un basc i d'un galleg davant de cada fet i de cada problema no són iguals entre ells i amb relació amb les d'un castellà. L'enfocament de les qüestions, el seu plantejament, la seva resolució, són peculiars, encara que per camins distints arribin a conclusions iguals o semblants. Els mètodes de treball i de lluita, de convivència social i de coexistència, l'ordre de les seves preferències i preocupacions, la seva capacitat sentimental, el seu individualisme més o menys intensament obstaculitzador d'idees i construccions col·lectives, la seva receptivitat referent a les teories universals i d'assimilar el que és gran i general, són diferents. Tot això ha forjat una psicologia manifestada en una comunitat de cultura. A Catalunya, Euzkadi i Galícia, es donen els signes més caracteris-

ties d'aquesta psicologia o "caràcter nacional". El qui ha nascut en la nació opressora i que no ha sigut reeducat en els principis de l'internacionalisme proletari es troba bé en qualsevol part; té una psicologia manifestada en una comunitat o cultura dominadora. El que ha nascut en una nació oprimida, fins i tot en la seva pròpia casa, es sent davant de l'estrany i sobre tot davant del procedent de la nació opressora, recelós, desconfiat està a la defensiva, com si cerqués per on li ha de caure un mal cop. Com negar que a Catalunya, Euzkadi i Galícia, existeix aquesta psicologia defensiva, que es produeixen les reaccions defensives que a voltes menen aquests pobles a extreure les seves diferències, la seva assimilació, el seu localisme, reaccions lògiques dels qui durant segles han combatut per a no ésser absorbits, per a seguir essent el que són? Com no veure un origen comú, una causa comú en el recel, en la desconfiança, a voltes en l'animositat del galleg contra el "castellà", del basc contra el "maqueto", del català contra el "murcès", tres qualificatius que es refereixen a la mateixa nació opressora?. No sabem, per altra part, per experiència històrica, que en el si de les nacions oprimides es desenvolupa paral·lelament al resorgiment nacional el xovinisme local, xovinisme provocat pels excessos imperialistes i per la tàctica dels capitalistes nacionals que en aquesta divisió, en aquest recel i odi troben un dels seus millors punts d'apoi per créixer el seu poder i la seva riquesa, el seu domini polític?

Catalunya, Euzkadi i Galícia són comunitats estables, històricament formades.

Per la seva situació geogràfica, pel seu clima i per la seva riquesa, Espanya, la Península Ibèrica, ha sigut focus irresistible d'atracció en tot el cicle històric de les emigracions. Els seus pobladors primitius foren inundats pels primers emigrants i els nous tipus humans formats pel creuament de races diverses, foren al seu torn inundats per noves emigracions i així successivament, fins que el delfe fou llencat amb l'invasió àrab. Per la seva configuració geogràfica que fa de la nostra Península un conjunt de compartiments estancs, oberts entre si, Espanya s'anà formant no d'una manera uniforme, sinó diversa. Els nuclis característics peninsulars es desenrotllaren cada ú de per si, elaborant en segles de lluites pròpies i d'aïllament, d'usos i costums, de lleis i de poders sobirans, l'Autonomia, els trets fonamentals que havien de determinar l'ur nacionalitat no com, amb el capitalisme, la veiem i la concebem avui, esdevinguda una realitat històrica. Aquest procés de formació dels diversos nuclis peninsulars es desenrotllà a la Península de manera normal lògica des de la caiguda de l'Imperi Romà fins al fust moment en el qual Espanya caigué en mans de monarques estrangers. Els Reis Catòlics no reutilitzaren al casar-se la unitat espanyola; l'Espanya una i indivisible, sinó la unitat dinàstica, la fusió de les monarquies més poderoses de la Península: la castellana i la catalana, aragonesa. Els Reis Catòlics consideraren com la seva missió històrica acabar la reconquesta del territori ocupat encara pels àrabs. No es proposaren lluitar i acabar amb els furs, amb les llibertats, amb els idiomes, amb les característiques nacionals de Catalunya, Balears, València i Aragó, de Navarra i Euzkadi, de Castella i de Galícia. Amb la unitat familiar monàrquica acabà la gloriosa confederació catalana-aragonesa, però Catalunya i Aragó, ja no unides pel fil de la monarquia comú, continuaren essent el que havien estat. La història lògica i fecunda de la Península Ibèrica, del que havia d'ésser amb el temps una poderosa i fraternal confederació, la trencà l'Emperador Carles I, el primer rei estranger, el primer austriac. La monarquia estrangera, voltada de nobles estrangers i de nobles espanyols renegats, es proposà el que no feren ni pensaren els Reis Catòlics: crear amb sang i opressió, l'impossible Espanya, una i indivisible. Exterminaren, primer, als comuns de Castella per a tenir un punt

d'apoi ample i ferm. Aquesta obra de destrucció continuà fins a la fi de la Monarquia borbònica, sucesora de la barbòrie anti-espanyola de la monarquia austriaca, per ésser reivindicada ara per un altre tirà anti-espanyol: joguina de poders estrangers: Franco i la seva trepa. Després de les llibertats castellanes, caigueren les aragoneses, les gallegues, les valencianes, Catalunya, Euzkadi i Nabarra, es defensaren amb més gran tenacitat. Catalunya sostingué guerres contra els reis austriacs, éssent la més definida la que provocà el sinistre comte duc d'Olivares, perdent en cada una d'elles una part dels seus drets i llibertats. Catalunya, en la guerra de successió, prengué partit aliada d'Anglaterra, per l'hereu de la casa d'Àustria contra el germà de Lluís XIV, la victòria del qual no donava lloc a cap esperança. Fou vencuda l'enze de setembre del 1714. El Decret de Nova Planta, dictat pel primer rei borbònic, Felip V, posà terme a les seves llibertats, compresa la llibertat i el dret de parlar i usar el seu idioma. Euzkadi, amparada en els seus rius, conservà més temps els seus drets i llibertats, els quals havia de perdre al final de les guerres carlistes; si bé no del tot, car els "concerts econòmics" anteriors a l'Estatut, varen ésser conservats encara. Nabarra, inclòs sota l'actual règim terrorista de Franco, conserva part dels seus vells furs. Durant més de dos segles es practicà per la monarquia borbònica una política de persecució, d'opressió, d'assimilació violenta. Per damunt de tot es volgué forjar l'Espanya "una i indivisible". Però els nuclei pre-nacionals, malgrat l'opressió, i en la mesura que el règim capitalista es desenvolupava a Espanya, anaren recebrant la seva vida, la seva fisonomia pròpia, llurs característiques nacionals, per a arribar a esdevenir en el nostre segle problemes vitals, permanents de la política d'Espanya, d'obscurió i de perturbació per els proclames primer que tots la República en el 14 d'Abril; Catalunya va cobrar un vell deute als Borbons, i, amb el 19 de Juliol, Catalunya i Euzkadi ascendiren a categoria constitucional i reprengueren el curs del seu desenvolupament històric, trencat pel primer austriac, amb la conquesta i pràctica dels Estatuts d'autonomia política. De bell nou en els nostres dies, el traïdor Franco ha volgut imposar l'Espanya una i indivisible, consolidar definitivament un domini de tipus imperialista damunt Catalunya, Euzkadi i Galícia. Malgrat ésser el terror franquista infinitament més brutal, més bestial que el de qualsevulla altre etapa de repressió austriaca o borbònica, Franco ha fracassat miserablement. La personalitat nacional de Catalunya, d'Euzkadi i de Galícia, no han disminuït, s'han accentuat sota el terror, i l'odi de catalans, bascs i gallegos a Franco, als seus pistolers, als seus amos italo-alemanys, és tant intens i implacable que el propi Franco ha pres la davantera d'una política hipòcrita d'afalagament, de "comprensió ben entesa" dels problemes que cregué soterrar amb els centenars de milers d'homes sacrificats pels seus monstruosos sicaris. Havent passat per grans proves, havent resorgit de les seves pròpies cendres després de segles d'opressió sistemàtica, d'assimilació sense misericòrdia, Catalunya, Euzkadi i Galícia poden afirmar que són comunitats estables històricament formades. He són, companys.

Els trets més característics de la nació especificats per Stalin, corresponen doncs, plenament a Catalunya, Euzkadi i Galícia. Són, concretament, Catalunya, Euzkadi i Galícia altres tantes nacions a les quals nosaltres, comunistes, devem aplicar la teoria leninista-stalinista sobre el problema nacional i colonial. Espanya no és una nació puix que dels trets característics nacionals no més en posseïx un: territori comú i si bé pot sostenir-se que és una comunitat estable, històricament formada; hi ha en ella quatre idiomes, quatre economies, quatre psicologies manifestades en quatre comunitats de cultura.

Espanya és avui un Estat imperialista multinacional.

EL CAS DE GALICIA

En general existeix una comprensió satisfactòria referent a Catalunya i Euzkadi. Malgrat que les Constituents recovriren a l'eufemisme hipòcrita de qualificar a Catalunya i a Euzkadi de "regions autònomes", interessades en sostenir l'heretgia històrica dels Austries i Borbons, no pas definitivament resoltes a llençar d'una vegada la bandera, ahir monàrquica i avui franquista de "l'Espanya una i indivisible", bandera típicament imperialista, és ja una feliu realitat que la "nació" catalana i la "nació" basca gaudeixen d'un clima menys enrarid més favorable i comprensiu. Al cap i a la fi són ja de nou i després de segles de persecució, figures constitucionals amb personalitat definida.

No succeeix el mateix amb Galícia:

Són molts els que creuen el cas de Galícia, artificial, que no existeix semblant nació gallega, que no existeix un problema nacional galleg. Entre aquests molts, hi ha no pocs companys i no pocs gallegs.

Aquest criteri no és just. De les tres nacions oprimides Galícia és la menys avançada. Això és tot. El greu de maduresa per res afecta al fet en si i real de la nacionalitat. Aquesta existeix, està en marxa, plebscitada ja el seu primer projecte d'Estatut i és segur que a l'ésser liquidat el règim franquista sorgirà amb la mateixa pujança i impaciència que hem conegut anteriorment a Catalunya i a Euzkadi, com, així mateix, és segur que Catalunya i Euzkadi resorgiran d'aquest bany de sang molt més nacionals que del 14 d'Abril, del 16 de Febrer i del 19 de Juliol.

Per els companys que en dubtin se'ls pot recordar un antecedent que donà lloc a profundes discussions en la nostra volguda Internacional i en les quals intervingué el company Stalin, arribant a conclusions molt clares.

En el mes de març del 1925 es discutí en el Comitè Executiu de la Internacional el programa del Partit Comunista de Iugoslàvia, un dels nous Estats imperialistes multinacionals creats pel Tractat de Versalles. Un dels delegats iugoslavs, Semich, sostingué que el partit del proletariat devia acceptar l'Estat burgès amb les fronteres establertes en ell per una sèrie de guerres i de violències; que el moviment nacional a Iugoslàvia no era sinó "la lluita de competència entre el capital servi, d'una part, i el croata i l'eslovene per l'altra"; que el principi de l'auto-determinació podia figurar en el programa, però no com una qüestió capital, car el moviment nacional a Croàcia i Eslovènia careixia d'importància; i que per tant, el problema del dret de les nacions a la separació era, en referència a Iugoslàvia, una preocupació acadèmica; i, en tot cas, no d'actualitat. Semich sustentava amb relació a Iugoslàvia, els mateixos rebregats arguments que republicans poc informats i social-demòcrates no lluites encara dels prejudicis centralistes, poden aportar per a negar la nacionalitat gallega, l'existència real i positivament revolucionària del problema nacional galleg.

Stalin, intervingué en la discussió. Demostrà els errors de Semich, i recollí l'argument de que en tot cas, el problema nacional croata i eslovè, els problemes nacionals de Iugoslàvia, d'existir eren més acadèmics que actuals. Stalin escrigué:

"Si admitem fins i tot que aquest problema no és d'actualitat en el moment present, no obstant pot convertir-se de sobte en un problema viu si comença la guerra, o quant aquesta comença, si la revolució esclata a Europa o quant esclatarà. Per tant, si hom considera la naturalesa i el desenvolupament de l'imperialisme, no hi ha dubte que la guerra començarà inevitablement i que ells (és a dir els imperialistes) no mantaran pas allà d'entre devorant-se".

Això digné Stalin l'any 1925. Poc anys després esclatà la guerra. I a principis del 1941 la guerra arribà a Iugoslàvia, on Hitler es recolcà en els problemes nacionals iugoslavs no resolts, especialment en els problemes nacionals croates i eslovens, per aixafar en guerra llampoc tot el país iugoslau, per a sotmetre a la dura barbàrie del nazi-feixisme a tots els pobles i nacionalitats que constitueixen l'Estat Iugoslau. I sense excloure als propis croats i eslovens. Emplè allí la mateixa tàctica que tan bon resultat li donà a Txecoslovàquia, tenint com a punt d'apoi a Sudetes i eslovacs; tàctica que avui emplea alternativament amb Hongria, Romania, Bulgària, mosaics de pobles i nacions reunits en Estats imperialistes multinacionals.

Aquest és el cas de Galícia, Companys.

EL CARACTER POPULAR I REVOLUCIONARI DEL MOVIMENT NACIONAL

El moviment nacional diu Stalin, "és profundament popular i profundament revolucionari". No és possible, atorgar, menyspreuar la seva "potència interior". Potència que nosaltres hem vist clarament manifestada en el fet ja analitzat del resurgiment poderós de les nostres nacionalitats oprimides després de segles d'opressió, d'assimilisme violent i amb més esplendor avui damunt les runes que va amantegant en elles el franquisme assassí.

Tot moviment nacional i colonial per l'alliberació és progressiu, revolucionari. Això ho veiem avui amb més claretat encara.

El problema nacional és un problema en essència, camperol.

Els camperols, per la seva tradició històrica, pel seu lligam a la terra, pel seu aïllament i visió limitada del món i de les seves lluites i problemes, absorbits per les menudenes de cada dia, amb propensió a l'aquiescència mental per la vida rutinària que menen pel seu nivell de vida que no està en relació amb el seu estor de diari i a la dificultat dels seus treballs; per la seva psicologia sovint fatalista deguda a la indefensa davant factors i fenòmens naturals, que creu impossible dominar i dirigir, són el valor permanent, més estable de la nacionalitat. **ELS CAMPEROLS DE LA NACIÓ OPRESORA O DE LA NACIÓ OPRIMIDA SÓN HISTORICAMENT LA BASE DE SUSTENTACIÓ, EL PUNT D'APOI, LA FORÇA DE XOC DE LES CLASSES QUE DIRIGEIXEN LA LLUITA IMPERIALISTA O QUE ORGANITZEN LA DEFENSA I LA FUTURA ALLIBERACIÓ DEL NUCLI NACIONAL SOTMES.** Els camperols espanyols han sigut la reserva humana de la reacció. Dificilment mobilitzables per a combatre per idees i causes universals, responen de solte i a voltes amb explosions fanàtiques quan creuen que és la veu de la terra, de la seva TERRA la que els parla i els crida a la batalla. Són els camperols catalans, bascs i gallecs, els que han conservat pur l'idioma a través dels segles de prohibició, els que han impedit la pèrdua de les danses i cançons nacionals, de la poesia popular i de les llegendes vinculades a les glòries i tristeses, a les victòries i a les derrotes de la nació, els qui han reservat a les ciutats contra la pèrdua definitiva dels seus trets característics nacionals, els qui han impulsat a aquestes mateixes ciutats a revivir la història i a ésser els motors de la nacionalitat renaixent, per mitjà de la riquesa per ens salvada i dels seus fills emigrants i portadors de la seva vigorosa saba nacional.

No es concebeix una nació, un moviment nacional sense la pagesia com a base.

Es aquesta realitat històrica la que ens porta a la conclusió leninista de la connexió indissoluble del problema nacional amb el problema general de la revolució proletària i de la dictadura del proletariat, del caràcter profundament popular i profundament revolucionari del moviment nacional. La classe obrera

educada en els principis de l'internacionalisme proletari, combatent sota els plecs gloriosos d'aquesta bandera, comprèn amb rapidesa les idees i els problemes generals, universals; es reconeix d'una a altra nació, d'un a altre continent; s'articula i combat essencialment, per a crear un moviment internacional homogeni, el seu Partit Politic de classe, per a lluitar contra un enemic comú, el capitalisme, l'imperialisme, reconegut sempre com el mateix enemic sigui on sigui i es digui com es digui, per l'identitat dels seus mètodes, dels seus principis, de la seva única subjecció i misèria del món sencer; crea el seu Partit, el que ha de conduir-lo a l'assalt del poder polític, a la instauració de la seva dictadura, per a extirpar de sota i atreure l'explotació de l'home per l'home, el planejament d'una economia mundial, base material del socialisme triomfant. Per això la classe obrera és la que deu dirigir la lluita contra el règim capitalista, per l'alliberació de tota la humanitat. Però la classe obrera no podrà reutilitzar la seva missió històrica si no compta amb els camperols, si no aconseguix i aïansa la seva aliança amb ells, si no logra desplaçar a les forces reaccionàries de la direcció de la pagesia, d'ésser ella mateixa i solament ella el seu dirigent revolucionari. Podrà la classe obrera aprofitant un moment històric, assaltar el poder polític i prendre'l, però serà per a perdre'l, sino obté l'apoi decidit de la massa camperola. Serà contràriament, la massa camperola el punt d'apoi, la força de xoc que utilitzarien les castes, la burgesia, desplaçades i desposseïdes en la seva contraofensiva per la reconquesta del poder. El proletariat rus guanyà les batalles d'Octubre, desplaçà a la burgesia, prengué el poder i proclamà la seva pròpia dictadura; però consolidà la revolució, es mantingué en el poder, vencé en les guerres civils i intervencionalistes, superà les tremendes crisis econòmiques inevitables en un país destrogat per tants anys de guerra imperialista i de guerra revolucionària, edificà el socialisme, construïnt peça per peça la meravelliosa Unió de Repúbliques Socialistes Soviètiques, per què dirigit pel gloriós Partit de Lenin i Stalin, sabé guanyar per la seva causa als camperols i amb ells a les diverses nacionalitats, forjar la seva aliança amb les mateixes i enfortir-la incansablement, fondre en un sol bloc mundial, irrompible, a obrers, camperols, intel·lectuals, pobles i nacions.

Cal que sigui clar per a tots que aquesta aliança de la classe obrera amb els camperols, fonamentalment amb el problema de la revolució proletària, no serà possible si aquella i, essencialment, el seu Partit dirigent, subestimen, menyspreuen, i ignoren el problema nacional i colonial on existeixi.

En la nostra història els moviments nacionals han estat progressius revolucionaris. Cada avenç en el sentit nacional de Catalunya, ha coincidit i, en determinats casos, ha impulsat un avenç progressiu en el conjunt de la política espanyola. La lluita de Catalunya contra la llei de jurisdiccions minà el poder de la casta militar a Espanya, revisqué la força republicana, la qual havia arribat a un grau tal de defalleçça que no sapigueren aprofitar l'oportunitat que els oferí la pèrdua de les últimes colònies. Es desenvolupà a Catalunya la lluita armada contra l'aventura africana. Fou Barcelona la seu de l'Assemblea de Parlamentaris, primer pas de la revolució del 1917. Fou Catalunya la primera en proclamar la República del 14 d'Abril. Catalunya no perdé la seva bandera en les eleccions del novembre del 1933. Catalunya estigué en l'avantguarda amb el proletariat de Madrid i d'Astúria, en la profunda agitació republicana de l'estiu del 1934 i en la revolució d'Octubre. Catalunya aixafà als terronxistes i gill-roblistes, a lliguers i a requetés, en el curs del bienni negre i en les inoblidables eleccions del 16 de Febrer. Catalunya aniquilà el 19 de Julio als militars sublevats i escrigué pàgines immortals d'heroisme, de sacrifici, de solidaritat amb tots els pobles

hispànics en el curs de la nostra guerra nacional revolucionària. Tots aquests fets en escala revolucionària ascendent han anat acompanyant el procés nacional del nostre poble. No podem desconèixer que el poble base lluità al nostre costat, prengué les armes contra els militars traidors i per la República, per que confiava plenament de que la República iniciaria la solució del seu problema nacional. No podem ignorar que la resistència heroica dels camperols gallescs contra els militars rebels, i en el valor exemplar i indomable avui dels guerrillers gallescs, el seu sentiment nacional plasmat ja en un plebiscit estatutari que la República havia de legalitzar, fou i és un dels factors determinants.

En l'actual situació el caràcter revolucionari dels nostres moviments nacionals s'ha accentuat. Catalunya, Euzkadi i Galícia sofreixen un doble terror, el terror general que el franquisme ha imposat a tots els espanyols, més el terror especial per a junyir amb més escala a catalans, bases i gallescs. Sota aquest doble jou, ni els catalans, ni els bases, ni el gallescs han sucumbit. Totes les nostres informacions coincideixen en afirmar el contrari. El moviment nacional havia adquirit ja un grau massa alt de maduresa per a que els mètodes terroristes deixessin de produir un efecte contrari. Mai ha sigut tan vigorós el moviment nacional com avui, mai el fo radical havia penetrat en tan àmpies masses. Els punts d'apoi que tingueren els militars venuts a Hitler quan preparaven la sublevació i en el curs de la guerra són cada dia més difícils. Aquesta veritat s'ha vist obligat a confesar-la Franco en el seu darrer viatge a Catalunya aixís com l'anomenat ministre Giron en la seva volta recent a Euzkadi. No compten amb el poble espanyol i molt menys compten amb els pobles català, base i gallesc.

Els representants més característics de l'alta burgesia catalana, els líders de l'extingida Lliga Catalana, els homes de Cambó ja s'atrevelxen, en articles enviats a l'extranger a manifestar la seva simpatia per les nacions aliades en guerra contra el nazi-feixisme, a elogiar la dissolta Generalitat de Catalunya. Això no és degut a un estat propi d'opinió, sinó fonamentalment, a la pressió irresistible de l'ambient. L'anti franquisme unànim, l'odi a falangistes, nazistes i feixistes, la violenta oposició a la política de guerra de Franco, l'adhesió a la Unió Soviètica, a Anglaterra, Estats Units, i Xina, la lluita popular cada dia més oberta contra el règim de pistola, alur, presó i fam; la rebellia popular en proporció creixent i que exterioritza el nostre poble parlant el català més i millor que mai, cantant els himnes patriòtics, ballant sardanes, aprofitant totes les ocasions històriques per a manifestar en una o altra forma els seus sentiments, fruit de fer i dir tot el que té prohibit, els seus actes de sabotatge i la mateixa resignació que en determinats casos simulen les trepes de pistolers falangistes i la policia, impotents i malhumorats en realitat davant alta perseverant unanimitat; arroseguen a la burgesia i la menen al camp de l'oposició. A més a més, la tremenda incapacitat del règim franquista per a resoldre i ordenar els mínims problemes econòmics, la immoralitat profunda del règim en si i dels seus agents, les conseqüències catastròfiques que ha tingut i té per l'economia espanyola en general i per la economia catalana en particular, el sometiment del franquisme al nazi-feixisme, han fet perdre a la burgesia les seves últimes il·lusions, el seu entusiasme. I davant el demà tenebrós s'inclinen, al no veure altra taula de salvació que la victòria d'Anglaterra.

Existeix a Catalunya, Euzkadi i Galícia una ferma unitat nacional contra el franquisme, pel restabliment de la legalitat republicana. Deyem lograr que aquesta unitat de combat s'articuli amb la unitat del poble espanyol que persegueix els mateixos objectius. Però aquesta unitat indispensable de tots els pobles hispànics en la lluita contra l'enemic comú, exigeix a l'anti franquisme, al republicanisme

espanyol, una comprensió clara, una actitud de confiança i de cordialitat vers les nacionalitats sotmeses a un doble terror. Dificilment es podria aconseguir aquesta unitat, difícilment es menaria la lluita contra Franco, si en aquesta qüestió fonamental dels problemes nacionals ens trobessim que existeix una certa identitat de criteri i de propòsits en front de Catalunya, Euzkadi i Galícia, entre Franco i els seus pistolers i determinats nuclis del republicanisme espanyol. Això faria un mal immens a la nostra causa comú.

EL NOSTRE DEURE DE COMUNISTES

Nosaltres no som nacionalistes. Nosaltres som internacionalistes, i pel fet d'esser-ho, som els únics capacitats per a resoldre el problema nacional.

Hem de prendre en les nostres mans sense vacil·lacions i reserves la bandera nacional. Hem de vèncer amb la nostra decisió i fermesa les últimes resistències que la rutina, els prejudicis, la psicologia creada pels segles de dominació imperialista, alimenten encara per destorb i perill de la nostra lluita revolucionària.

Podem marxar tranquils i segurs per aquest camí. No és solament la teoria leninista-stalinista sobre el problema nacional la que ens demostra que és el millor, l'únic que devem seguir. També tenim la nostra pròpia experiència.

Que ha ocorregut a Euzkadi? Amb la República i amb la guerra l'hegemonia del Partit Nacionalista Basc, partit petit burges, mediatitzat per l'alta burgesia, es consolidà.

Que ha ocorregut a Catalunya? Amb la República i amb la guerra, el monopoli que sobre el problema nacional tenia part de la burgesia i de la petita burgesia catalana, el republicanisme nacionalista, ha sigut trencat.

No són fets fortuits.

A Euzkadi, el partit obrer més fort, el P. S. O. E. no comprengué mai el problema nacional. Es situà en front d'ell i en nom d'un fals internacionalisme, pretengué ofegar els sentiments nacionals en benefici de l'imperialisme central. Qualificà de reaccionari el moviment nacional basc, sense comprendre el seu caràcter profundament popular i profundament revolucionari, sense comprendre que els aspectes externs de reaccionarisme momentani que pogués tenir, no en el moviment en si, sinó en la direcció del mateix en un moment donat, es devien en gran part a la seva pròpia conducta de terra al poble basc. No era reaccionari el moviment nacional basc, fou reaccionari el P.S.O.E. a l'acceptar el paper d'avantguarda del centralisme despòtic de la gran burgesia i dels terra-tinents espanyols. El Partit Comunista d'Euzkadi si que comprengué el problema nacional. Però la seva força abans de la guerra era minsa i la breu durada d'aquesta no li permeté corregir a temps errors comesos, refer-se i prendre l'avantguarda directiva del moviment obrer i del moviment nacional. No pogué per tant el nostre Partit Basc un canvi de la situació i en la correlació de forces, crear les condicions per a prendre en les seves mans la bandera nacional. La posició centralista del P.S.O.E. no afegí el moviment nacional basc, dividí i afegí el moviment obrer, puix que allí, i aquest és un cas únic a Espanya, s'esqueixà, del conjunt un sector obrer per a nodrir els sindicats de "Solidaris bascos" típicament nacionalistes i dirigits per polític nacionalistes petit burgesos. Es com a conseqüència d'aquesta incomprensió que s'ha passat el perill de que el moviment obrer no fos el dirigent, fins i tot en la qüestió nacional, sinó el dirigit, perjudicant profundament els seus interessos i drets fonamentals i preeminents de classe, amb dany evident pel proletariat nacional.

A Catalunya, el P.S.O.E. tampoc comprengué el problema nacional. Els seus errors forem molt grans. Si no hi hagués hagut allà treballant més que militants del P.S.O.E. el salt que més tard es donà potser no hauria sigut possible. Afortunadament la seva influència era pràcticament nul·la, no per que els catalans "malalts d'anarquisme" fossin incapaces de comprendre i assimilar el marxisme, sinó perquè la seva posició de forasters reaccionants, empedre-

mit, és fet incompatible amb el nostre poble i els situava al marge de les grans i tumultuoses corrents d'opinió catalana. Com a exemple característic d'aquesta oposició política sense perspectiva, sense base teòrica, no més cal dir que en els mesos de l'any 1921, els més apassionats de la lluita per l'Estatut, quant el nostre poble plebiscitava el projecte de l'Estatut, no se'ls ocorregué altra cosa que organitzar a Barcelona un míting "Pro-enseñanza en castellano". Però el moviment obrer català, venguda la crisi d'abstencionisme polític que succeí a la grossera demagogia terrauista s'incorporà al moviment nacional amb l'adveniment de la República. La classe obrera i els camperols foren la força més ferma i més sòlida de Mació. Aquest principi d'aliança obrera i camperola i de la petita burgesia fou la columna vertebral del moviment pro-Estatut. Segurament que de no haver existit aquesta aliança fàctica, no pactada, per coincidència sentimental i política, l'Estatut hagués naufragat en el precís moment que Marcellí Domingo demanà als catalans que renunciessin a ell.

Quant esclatà la guerra, la creació del P.S.U. de C., el fet més transcendental del moviment obrer i del moviment nacional de Catalunya, resulta la conclusió lògica i inevitable de un procés madur ja i el qual la mateixa sublevació finalitzà. El P.S.U. de C., partit únic obrer català, vanguarda dirigent del moviment obrer català, prengué en les seves mans la bandera nacional. Ningú li pendrà, el moviment nacional de Catalunya es avui una part del moviment obrer català una part indisoluble del problema de la revolució proletària del nostre país. Hem arribat a la darrera etapa i el moviment nacional català no és ni serà ja un instrument en mans de la burgesia, amb el qual especulava i jugava per obtenir els seus fins de classe. Hem arribat a l'etapa de la solució definitiva del problema nacional català. És tan cert això, que per primera vegada en la nostra història, les organitzacions obreres i camperoles fonamentals de Catalunya, el P.S.U. de C., la U.G.T., la C.N.T. i la Unió de Rabassaires han coincidit en afirmar el dret inalienable d'auto-determinació, s'han unit per assegurar al nostre poble alliberat del franquisme el lliure exercici del seu dret a l'auto-determinació. Al voltant del problema català hem aïllat la perspectiva de la unitat obrera, de l'aliança obrera i camperola, ser avui i per a demà, de l'aliança amb els republicans nacionalistes en aquest període de treball per a la reconquesta del nostre país. Per a nosaltres és molt clar que si el moviment obrer català s'hagués mantingut al marge o en actitud contrària en front del moviment nacional, ni el P.S.U. de C. existiria, ni els pactes i aliances d'avui existirien i que avui a Catalunya, com a Euzkadi, la bandera nacional estaria en mans de la petita burgesia nacionalista, amb perjudici evident pel propi moviment nacional i per la classe obrera.

La teoria i la pràctica ens assenyalen el nostre deure.

Però el deure dels comunistes no ha d'ésser complert d'una manera superficial i mecànica. El treball que en compliment d'aquest deure hem de fer els comunistes no és el mateix, ni és uniforme ni burocràtic. El deure dels comunistes nascuts o que treballen en la nació opressora és un. El deure dels comunistes de la nació opressora han de defensar, sense vacilacions el dret de separació, de constituir-se en Estat independent, de la nació opressora. Els comunistes de la nació opressa deuen defensar sense vacilacions la unió voluntària del seu poble amb els altres en primer terme amb la nació opressora. Això que sembla una contradicció, no ho és ja que "per poc que s'hi reflexioni —ens diu Lenin— es veu que, partint d'aquesta situació

DONADA, no hi ha no hi pot haver ALTRA camí que ens porti a l'internacionalisme i a la fusió de les nacions, no hi ha ni hi pot haver altre camí que ens mení a aquest fi".

Això és clar "Separar per unir" voluntàriament, ha dit també Lenin, en síntesi magistral. Tan sols s'en pot comprendre a la classe obrera i, especialment,

En la situació actual nosaltres no lluitem pas per la revolució proletària, per la dictadura del proletariat, per l'implantació del socialisme al món. Nosaltres lluitem al costat de la Unió soviètica, E.E. UU., d'Anglaterra, Xina i dels seus aliats, per aniquilar al nazi-feixisme, per tal de que els pobles de la terra, una volta lliures de la tinya nazi-feixista, puguin lliurement denar-se el règim que una els plagui. Nosaltres lluitem de cara a Espanya per aniquilar a Franco i als seus pistolers falangistes, per expulsar als invasors italo-germànics, per a retornar a Espanya la seva independència i sobirania, per a restablir la legalitat republicana, la Constitució de l'any 1931 i els Estatuts de Catalunya i d'Euzkadi, per a possibilitar l'immediat Estatut de Galícia, per tal de que una volta restaurada la legalitat constitucional puguin Espanya, puguin les nacions hispàniques, resoldre lliurement la seva vida futura.

Ens trobem en l'etapa de reconstrucció d'un Estat democràtic multinacional i en la qual no estaven ni estaràn resolts els problemes nacionals d'Espanya. Per tant, és just que en la situació actual no ens plantejem, com objectiu immediat de la nostra lluita, la solució íntegra i definitiva d'uns problemes nacionals que no podem separar del problema general de la revolució proletària, de la dictadura del proletariat.

Anem a resoldre una qüestió prèvia: la liquidació del franquisme, per a arribar a una solució ínter mitja tant amb el que es refereix al problema nacional com al desenvolupament del moviment revolucionari. Devem fer-ho així, car sense la prèvia liquidació del franquisme tot el que faríem no seria sinó més que un gest d'histrions, tot el que diríem, vulgars frases de demagogs irresponsables.

Per arribar a la liquidació del franquisme, qüestió que no podem aïllar del problema general que ens planteja l'extermini del nazi-feixisme, ens és necessària una àmplia unitat de totes les forces i de tots els homes que coincideixin amb nosaltres, que vulguin amb nosaltres restablir la legalitat i la independència d'Espanya: unitat dels espanyols, unitat de tots els pobles hispànics. Unitat que no ha de tenir més que un denominador comú: la República que transformà l'Espanya monàrquica, imperialista multinacional, en una Espanya democràtica multinacional i no ha d'ésser d'altra manera, puix que la nostra força davant d'Espanya i davant del món és la nostra legalitat, puix que de renunciar a la nostra legalitat reconeixeríem implícitament la legalitat del règim terrorista de Franco.

Som fidels a la teoria leninista-stalinista sobre el problema nacional i colonial al defensar, en la present situació internacional el restabliment dels Estatuts d'autonomia per arvi i el dret de Catalunya, Euzkadi i Galícia a exercir lliurement el seu inalienable dret d'auto-determinació després de la victòria. En aquesta tasca els comunistes espanyols han d'ésser fermes, incansables, conseqüents per tal de que no quedi cap dubte a Catalunya, Euzkadi i Galícia, per tal de que cap partit o organització o polític responsable d'Espanya aliminti idees contràries al reestabliment automàtic sense reserves ni limitacions del règim autònom. En aquesta tasca els comunistes catalans, bascs i gallegos han de perseverar en la seva línia d'unitat de tots els pobles hispànics, d'intensificar la seva acció al màxim per tal de que cap partit o organització, o polític solvent, s'atreveixi a creuar-se en el camí, per tal de contrariar la voluntat vehement d'unió dels nostres pobles, per tal de fer el joc, des del nostre camp, a la tàctica fran-

quista d'incrementar odis, recels i desconfiances, d'oposar uns interessos a altres interessos uns pobles a altres pobles, de fer més vius, per una conducta que seria injustificable els sentiments imperialistes de certes zones espanyoles que el franquisme manté alerta i en alt grau de sensibilitat i agressivitat.

Es així, com, companys, fidels als nostres mestres Lenin i Stalin, estarem en la lluita a mort contra el nazi-feixisme, exterminarem el franquisme, restablirem la República democràtica, posarem els fonaments sòlids per tal de que, en el temps, Espanya sigui una lliure i fraternal unió voluntària de Repúbliques Socialistes.

CARTA OBERTA A UN SEPARATISTA.

Carta adreçada a J. Carbonell Puig. Mèxic, D.F. 3 de juliol de 1942. Arxiu Comorera-Massip. F.I.E.H.S.

Sr. J. Carbonell Puig.

Santiago de Cuba.

Distingit compatriota:

El 28 de juny vareig rebre la vostra carta datada el 8 del mateix mes. Pot ser la causa d'això ha estat un "censor espanyol" a sou del Govern cubà, que es va donar el gust d'omplir la vostra carta de comentaris marginals baixos de sostr. Per les niceses que diu aquest individu segurament - va "fer" la nostra gloriosa guerra a milers de quilòmetres - de distància. Ben servit està el Govern Cubà!

Em plau que la lectura de la conferència que vareig donar el mes de febrer a l'"Agrupació d'amics de Catalunya" de Mèxic, us hagi esperonat a escriure'm. Mai no ens hem vist i seria ben falaguer que d'aquest primer contacte postal en sortís - quelcom útil a la causa del nostre martiritzat poble.

No penso pas, però, recollir una a una les vostres objeccions invitacions i propostes. En els documents que us trameto -- trobareu la contestació adient. El primer és el text de la conferència que vaig donar el mes de març propassat a l'"Agrupació d'Amics de Catalunya", sobre el problema de les nacionalitats. El segon és el text del pacte d'unitat P.S.U.C. U.G.T., C.N.T., Unió de Rabassaires, signat suara. Els dos es complementen. Són la teoria i la pràctica que tenim i em prem per a resoldre el nostre problema nacional.

No obstant, vull aprofitar l'avinentsa que m'heu ofert per aclarir algunes qüestions.

Primera qüestió: No és veritablement obligat que "un fill - de Catalunya que domini l'idioma amb tanta facilitat", hagi de sentir-se "separatista". Encara que la premisa és falsa -- guerra per a mi, la conclusió no pot ésser més absurda. Hi ha un parentiu entre l'afirmació vostra i l'enrenou que --- certs pseudo-intel.lectuals fan quan llegeixen l'estrafet ca talà d'un obrer que s'esforça per a fer-ho bé. Val més que ho deixem correr!

Segona qüestió: El full que publica el vostre "Grup", i en el qual vos hi col.laboreu, ens tracta bajanament al P.S.U. de C. i a mi. Retorccu com us plau els nostres arguments. No sou pas il·lials envers el Partit de la classe obrera catalana

lana. Suposo que vos i els vostres amics heu estat sorpre--
 sos per un senyor Miquel Ferrer, un "separatista" rescalfat
 i de darrera hora. Ja sabeu qui és aquest subjecte, al qual
 heu ofert les columnes de la vostra publicació i per la pa--
 raula del qual ens tracteu sovint amb grolleria pocasolta? -
 En poques paraules ho diré. Ferrer fou Secretari General de
 la U.G.T. catalana i membre dirigent del P.S.U. de C., Avui
 és un traïdor, un trotsquista, un de tants agents nazifeixis--
 tes, camuflat de separatista i ultrarevolucionari. L'enemic
 que teniem en els nostres rengles va ésser descobert en el -
 moment suprem de la nostra lluita. La matinada del 26 de ge--
 ner del 1939 ens vàrem reunir al Casal Carles Marx, de Barce--
 lona, les direccions del P.S.U. de C., U.G.T. i J.S.U. de C.
 per tal d'analitzar la situació i prendre acords. La situa--
 ció era, veritablement, paorosa. Els Governos de la Repúbli--
 ca i de la Generalitat feia dies que havien sortit de Barce--
 lona i les direccions dels partits i organitzacions d'Espa--
 nya i Catalunya, menys la direcció del Partit Comunista d'Es--
 panya que va estar amb nosaltres fins al darrer moment, tam--
 bé; l'exèrcit teòric que havia de defensar Barcelona estava
 constituït per divisions esquelètiques, esgotades per 34 --
 dies de combats incessants, sense repòs ni possibilitat de -
 rellevament, contra un enemic immensament superior en nombre
 i en armament, era insuficient per a cobrir el vast perime--
 tre de la ciutat, els avions i els canons antiàeris foren re--
 tirats el 24 i els avions alemanys i italians volaven tocant
 gairebé els terrats de Barcelona, impunement; les forces d'as--
 salt i carrabiners que podien ésser un bon reforç per un --
 exèrcit impotent, s'en anaren la mateixa matinada del 26; -
 els moros havien ocupat la muntanya de Sant Pere Martir el -
 capvespre del 25 i altres cossos de l'exèrcit feixista avan--
 çaven sobre Mataró amenaçant tallar la única carretera de --
 sortida. A la nostra disposició no teniem més que uns qua--
 dres sindicals, grups de militants vells, un nucli fort de -
 dones i de joves socialistes unificats d'abnegació sublim i
 d'heroisme sense parió. Tot el demés, àdhuc la població --
 obrera útil, era a l'exèrcit. Reunides les tres direccions
 varen discutir el que calia fer. Tothom va opinar el que va
 voler, i, per unanimitat, es va aprovar aquesta proposició:
 quedar-se a Barcelona mentre hi hagués un soldat per a defen--
 sar-la. Ferrer assistí a la reunió i votà com els demés.
 Acabada la reunió cadascun se'n anà al lloc de combat que li
 corresponia. Ferrer, traïnt l'acord i els seus deures de Se--
 cretari General de la U.G.T., fugí vergonyosament cap a Giro--
 na. Feu més encara. Va reunir uns quants secretaris de Fe--
 deracions que l'esperaven, els va dir que s'havia pres l'a--
 cord de marxar tots immediatament i s'els endugué amb ell, -
 privant així a la direcció del P.S.U.C. dels homes que més -
 havien de servir en el desenvolupament del pla de treball --
 aprovat per tal d'ajudar a l'Exèrcit a la defensa de Barcelo--
 na. Malgrat tot, nosaltres, complirem amb el nostre deure.

Vàrem sortir de Barcelona a les 4 de la tarda del dia 26 amb els darrers soldats de la República, quan els feixistes estaven ja a les Rambles. La bandera catalana, la de Conseller de Catalunya que jo portava en el cotxe, va ésser la darrera en passar pels carrers de Barcelona envaïda. En l'angoixa immensa d'aquella hora tinguérem almenys, aquest cohort. Als 22 dies de passar la frontera, es va reunir prop de Paris el C.C. del P.S.U. de C. El C.C. va jutjar la conducta de Ferrer i unanimitat, va acordar la seva expulsió per covard i desertor i l'enemic, per traïdor a la classe obrera i a Catalunya. Vet ací un avenç de la biografia del vostre indesitjable corresponsal.

Tercera qüestió: Jo no soc separatista. Soc internacionalista. Per tant, no puc pas fer el que em demaneu. Si fos separatista, tampoc ho faria. Entenc que per a tots els catalans, separatistes o no, hi ha avui una qüestió prèvia a resoldre: l'anihilament de Franco i Serrano Suñer, dels pistolers falangistes i dels invasors alemanys. Si aquesta qüestió prèvia no és resolta, vos que sou separatista veieu la manera d'assolir la independència de Catalunya? Aquesta qüestió prèvia, específicament nostra, ens en planteja una altra: l'anorreament de Hitler i Mussolini, del nazifeixisme. Vos que sou separatista, capiu que la victòria de Hitler seria l'enderrocament de Franco que Catalunya aconseguiria la seva independència en un món esclavitzat pel nazifeixisme. Les qüestions prèvies ens assenyalen la nostra conducta, el camí a seguir, la màxima concentració del nostre esforç, mentre la nostra ideologia no sigui feixista o empletada de feixisme: fer-ho tot per a contribuir a l'aixafament immiseridor del nazifeixisme, val a dir, combatre sense treves ni reserves el franquisme, el règim titella, complice, que s'empara d'un Estat del qual formem part, us agradi o no. Honradament no pot ésser altra la nostra aportació a la lluita universal contra el nazifeixisme. Honradament vull creure que aquest serà el vostre criteri, car no sou un de tants falangians que ens parlen de les treinxeres universals i còsmiques per a fugir de la única trinxera nostra i ben nostra; la catalana, la trinxera de tots els pobles hispànics. Vos que sou separatista creieu que Catalunya sola, aïllada, esquerpa, s'abasta per anihilar el franquisme, per esdevenir, mitjançant el propi i únic esforç, un paradís rodejat de pobles junyits pel terrorisme franquista? No copseu que com ens aïllessim, com més es barallessim amb els altres pobles hispànics que pateixen el mateix que nosaltres el règim criminal de Franco, més enfortiríem a Franco i els seus complices, a l'amo de tots ells: Hitler? Vos que sou separatista, heu d'acceptar la necessitat històrica d'avui: per a trossejar, per alliberar-nos del règim franquista, hem d'unir-nos tots els catalans, hem d'unir Catalunya a tots els pobles hispànics, sumar TOTES LES VOLUNTATS ENEMIGUES DE FRANCO I SERRANO SUÑER, DEL NAZIFEIXISME.

UNICAMENT així podrem en un va-i-tot de força increbantable, foragitar a la trepa de pistolers i assassins que cobeja la destrucció física de la nostra pàtria, complir amb el nostre deure en la lluita a mort contra el nazifeixisme que menen - la Unió Soviètica, Anglaterra, EE.UU. i demés potències alia des. Es per aixó que maldem ja fa gairebé un any. En aques ta unitat de combat ningú no ha de fer renunciament de la -- pròpia ideologia. Hem de voler que amb la victòria de la de mocràcia TOTES les nostres ideologies tinguin les mateixes - oportunitats d'expandir-se i, si voleu, de reeixir. Hem de voler que les condicions polítiques de Catalunya, d'Espanya, restablerta la legalitat republicana, la legalitat estatuà-- ria, ens permetin a TOTS, no a l'EXILI sinó a CASA NOSTRA ma teix, lluitar per l'assoliment del nostre suprem ideal. Els sidrals esbravats, la covardia moral dels qui vos i jo coneixem bé, poden sentir el trist plaer de fer els gegants, els tartarins sense suc ni bruc en torres americanes, en les ho res de lleure que els deixen els seus afanys d'agaxupinament Què pòt esperar-ne Catalunya d'aquesta individus que ja es-- tan separats d'ells per la distància i per la mesquinesa es-- piritual i de cor? Si vos sou un separatista conscient, com batent, i el fet de la vostra reacció en llegir la meva con ferència ho palesa, deixareu la xarrameca als xerraires per ajuntar-vos a nosaltres en el combat que menen contra el pit jor botxí que mai hagi pogut tenir Catalunya.

I una quarta qüestió: Els diplomàtics de secà han fet molt xivarri en aquests darrers temps. A cau d'orella i a crits han ensibornat a catalans ingenus. S'havien penjat de les petites branques dels grans arbres de Londres i Wasinghton. Tot ho tenien arranjat, conjuminat. Els catalans no calia - pas que ens capfiquessim més, no tenien res més que fer que esperar ben asseguts el miracle, el secret del qual tenien a la butxaca els nostres il·lustres maquiavels de cartró. Dia vindrà, ens deien, que les potències democràtiques victorio ses s'asseuran entorn de la taula per a dictar les noves tau les de la llei universal, i Catalunya cofoia, hi serà, i el món sencer exigirà, imposarà la nostra independència nacio-- nal. Tot s'en anat ara en orris. La realitat única en la - qual ens recolzavem i ens recolzem, és avui clara per a tot hom. El pacte anglo-soviètic ha netejat l'horitzó de boires i de falornies. Anglaterra i la Unió Soviètica han signat a un pacte d'unitat, economic i polític, d'una durada mínima - de 20 anys.

Es comprometen a lliurar la humanitat de la pesta nazifeixis ta, a alliberar els pobles junyits pel nazifeixisme i compli ces d'ell, a no anexionar territoris aliens i a no INTERVE-- NIR en la política interior dels pobles alliberats.

Cada poble, doncs, haurà de resoldre per si mateix i amb ple na sobirania els seus problemes, el seu règim futur. Els ca

talans haurem de resoldre el nostra problema nacional en el clos de l'Estat espanyol del qual som part. I no pas de -- cap altra manera. Així ha estat sempre. Així és avui. I és bo que sigui així i que s'hagi aclarit per a tots. Es-- sent aquesta la realitat viva, vos que sou separatista, per on penseu que hem d'anar, quina mitjans hem d'omprar per a resoldre el problema nacional? No tenim altra alternativa que aquesta: la força o l'entesa. Enfront de l'Estat espanyol, Catalunya tindria la força en homes, en armes, en riquesa, en decisió, per a separar-se i proclamar-se un Estat independent? la pregunta és respon sola. Vos l'heu respos ta abans d'ésser formulada. Catalunya tindria el dret però mai la força per a fer-lo prevaldre, aleshores? No ens res ta, sortosament, altre camí que el de l'entesa amb tots els pobles hispànics. No és cert que l'entesa sigui un absurd impossible. Molt menys quan el problema no està en la sepa ració a priori intransigent. El separatisme és un ideal -- vostre però ningú pot dir que sigui l'ideal de Catalunya. El problema consisteix en que Catalunya, amb la victòria da munt Franco, pugui exercir lliurament el seu dret inaliena- ble d'autodeterminació.

Amb l'exercici d'aquest dret Catalunya podrà manifestar o -- no la seva voluntat de separar-se. Nosaltres estem conven çuts que Catalunya, de poder manifestar-se lliurament, re-- soldria continuar en la comunitat de pobles hispànics amb -- una personalitat nacional reconeguda i acceptada, i amb fa- cultats propies. Si vos que sou separatista accepteu, a la fi d'un procés, la solució voluntària confederal, perquè no heu de creure que els altres pobles hispànics tindran la ma teixa capacitat de comprensió i de realització d'un ideal -- que les realitats històriques que hem viscut i vivim exal-- ten constantment? Cal, doncs, no que ens separem, sinó que ens acostem als partits i organitzacions espanyols. Cal -- que ens acostem fraternalment, cordialment, per a cercar un clima de convivència i de comprensió que ens donarà el fruit cobejat. Com més vivent i nacional sigui la unitat dels ca talans, més estrets els llaços amb les nacionalitats oprimi des per l'Estat espanyol, més combativa la fraternitat d'ar mes amb el poble espanyol en la lluita a mort contra l'ene mic comú, més aviat i més fàcilment resoldrem el nostre pro blema nacional. Per aixó nosaltres, amb plena responsabili tat i consciència del nostre deure envers Catalunya, volem l'Aliança Nacional dels Catalans, la unitat de Catalunya -- amb TOTS els pobles hispànics, som membres fundadors actius de la Unió Democràtica Espanyola.

Tenia interès en aclarir aquestes qüestions, aprofitant -- l'avinentosa que heu volgut donar-me, perquè pertanyo a un Partit Català que vol resoldre de DEBO, i no a l'any 3.000, sinó en el temps que som, el problema nacional de Catalunya Euzkadi i Galícia.

Podeu fer d'aquesta carta l'us que us plagui.

Us saluda cordialment.

JOSEP DIAZ I EL PROBLEMA NACIONAL

Article de Joan Comorera, publicat a "Nuestra Bandera", Mèxic, any III, nº extraordinari, juliol del 1942.

El 6 d'octubre del 1934 el poble de Catalunya s'aixecà contra el Govern filofeixista de Lerroux i Gil Robles. En la nit d'aquest dia gairebé tots els pobles de Catalunya proclamaren l'Estat Català, part integrant de la República Espanyola. La Generalitat fou la dirigent oficial del moviment. El major volum de força organitzada i popular estava a les mans de la Generalitat. L'Aliança Obrera, minada desde dintre per les provocacions trotsquistes, estava mancada de la força necessària per a prendre la direcció del moviment en el curs mateix de la lluita i sobre tot al produir-se la caiguda vertical i fulminant de la Generalitat.

En poques hores de lluita, el moviment fou aixafat i milers i milers de revolucionaris foren empresonats. Amb ells el Govern de la Generalitat, amb l'excepció del traïdor Dencàs.

Aquest fracàs rotund, sense paral·lel en la història Revolucionària de Catalunya, donà origen, en realitat al Partit Socialista Unificat de Catalunya, la realització més fecunda i gloriosa del proletariat català. Molts dels que intervingueren en el moviment d'octubre ens donarem compte de que un dels factors fonamentals del fracàs era l'enorme dispersió ideològica i organitzativa de la classe obrera, més el grup trotsquista, dues centrals sindicals més una gran quantitat de sindicats autònoms.

Des del moment mateix de la derrota començarem a treballar per la unificació dels partits obrers, per la formació del partit únic proletari de Catalunya, per l'expansió a fons de la U.G.T. amb la perspectiva d'una fusió amb la C.N.T. en el si d'una central sindical única. Empenyuts per la pròpia i amarga experiència i per la certesa de la pròpia responsabilitat en el fracàs del Moviment d'Octubre, donàrem principi als primers treballs unificadors. La comprensió d'aquesta necessitat històrica fou ràpida en cada un dels quatre partits obrers. No passà el mateix fora de Catalunya. Molt bons camarades actuals del P.S.U.C. plantejaren aquesta qüestió a dirigents màxims del P.S.C.E. i de la U.G.T. amb resultats negatius. Anaren a plantejar-los-hi un problema viu i els contestaren amb la lletra morta d'Estatuts i Reglaments. Sol un partit espanyol comprengué tot seguit el valor històric d'aquesta corrent unificadora; perquè l'havia fomentat, desenrotllat i sobre ella havia treballat amb anterioritat; fou el Partit Comunista i al seu cap el Secre

tari General, el nostre benvolgut i inoblidable camarada Josep Diaz.

Amb la seva clarividència de gran cap proletari, el camarada Josep Diaz, recolzà immediatament la unificació. Precisament per això havia lluitat durant molts anys. Organitzà el contacte entre els quatre partits. Establí l'enllaç amb mi, en la presó de Madrid i en el Penal de Santa Maria. Estimulà infatigablement amb el seu consell, amb el seu ajut, als camarades dirigents de l'antic Partit Comunista de Catalunya, de la Unió Socialista de Catalunya i del Partit Català Proletari. Ens ajudà a tots en l'estudi dels primers textos i resolucions que determinaren la formació del Comitè d'Enllaç, òrgan primer d'unificació que actuà amb l'eficàcia en Front Popular, en la campanya electoral i en la victòria -- del 16 de febrer. Fora de Catalunya la unificació política de la classe obrera catalana tingué solament un conseqüent i decidit animador i orientador: Josep Diaz, amb el seu Partit, el gloriós Partit Comunista d'Espanya.

Després de la victòria del 16 de febrer, els treballs d'unificació es precipitaren. Els diputats dels diferents partits obrers, juntament amb els dos diputats rabassaires, -- ens incorporàrem a la Minoria Parlamentària Comunista. La Unió Socialista de Catalunya, en la seva conferència també. El Comitè d'Enllaç, reforçat amb els camarades alliberats, -- desenrotllà una poderosa unitat per tot el país. S'acordà -- la data en que reunits en Congrés extraordinari els quatre Partits es fondrien en el Partit Únic. Aquest congrés deuria celebrar-se a l'agost del 1936. S'acordà la publicació d'un diari a partir del mes de juliol. I en tots aquests -- treballs difícils i de grans responsabilitats el Comitè -- d'Enllaç comptà amb l'entusiasme i la capacitat de treball de militants comunistes, d'autèntics deixebles del camarada Josep Diaz seleccionats per ell mateix.

En ple treball d'unificació es produí la sublevació dels -- generals traïdors. I fou en aquest instant suprem que el camarada Josep Diaz, responent a una consulta dels dirigents de l'antic Partit Comunista de Catalunya, donà la prova que nosaltres esperàvem del seu geni polític del gran cap proletari bolxevic. Res de formulisme i a unir-se sense més tràmit. Aquest fou el concepte de Josep Diaz, l'empenta definitiva que ens permeté vèncer algunes vacil·lacions reglamentàries que s'oposaven a les exigències de la crua realitat -- que vivíem. I així fou. Sense formulisme, sense escrupuls -- reglamentaristes, tres dies després de la sublevació traïdora, el 24 de juliol del 1936, fou creat el P.S.U.C.

I des d'aquest instant, fins a la seva mort irreparable, el camarada Josep Diaz, ens ajudà a desenrotllar i a consolidar el Partit Unificat, a educar-lo en el marxisme-leninisme-stalinisme. La tasca no era fàcil. L'heterogeneïtat dels seus elements components, la tremenda complexitat de la nostra lluita, posaren constantment al jove P.S.U.C. davant de perills mortals. Un a un pogueren ésser vençuts, per l'esforç que tots realitzavem i perquè, en tota ocasió, poguerem tenir el consell oportú, la directiu justa, el recolzament sense limitacions del camarada Josep Diaz.

No hem acabat la nostra tasca. no som encara un Partit completament homogeni monolític, bolxevic. No estem lliures en cara del perill de desviacions vers el nacionalisme petit-burgès o vers el sindicalisme més o menys anàrquic contra el qual lluitem fins a la seva completa eliminació. Desviacions que tenen la seva arrel en el nostre medi, en el nostre clima històric. Però és indubitable que hem fet grans progressos i que podem tenir la convicció raonable que caminem vers l'èxit definitiu del nostre treball. Si hem arribat on estem, si se'ns ha fet l'honor de reconèixer-nos Secció de la Internacional Comunista, és indiscutible que, en gran mesura, ho devem al camarada Josep Diaz, i al seu Partit, el Partit Comunista d'Espanya.

El gran deute de gratitud que nosaltres tenim amb el camarada Josep Diaz, pels seus treballs incalculables en el progrés de formació, desenrotllament i consolidació del P.S.U.C. i, precisament, amb ell i no per a altres del moviment polític obrer que estaven representats a Catalunya abans de la fusió, no és fet casual ni fortuit, tenia que ésser així i no d'altra manera, perquè de tots els caps polítics del moviment obrer, Josep Diaz, al front del Partit Comunista -- fou l'únic lluitador conseqüent per la unitat política i -- sindical de la classe obrera espanyola, ell, el seu Partit -- que estudiaren i assimilaren la teoria leninista-stalinista sobre el problema nacional, ell i el seu Partit que s'esforçaren per aplicar la teoria a la realitat d'Espanya. La unificació política a tot Espanya.

El Partit polític únic de la classe obrera catalana es desenrotllaria i estaria en condicions de complir la seva missió històrica en el curs de la guerra i després, en la mesura en que fos de veritat un partit nacional, dirigit fonamentalment pels fills de Catalunya; en què sabés ésser l'interpret fidel dels sentiments i dels interessos nacionals de Catalunya i vèncer sobre la marxa allò petit i allò nega